

ΦΙΛΕΡΓΟΣ

Κωνστ. Α. Ξανθόπουλος

Φράγχοι και Μωραΐται

Δράμα εις πράξεις πέντε

Φίλεργος, Κωνσταντινούπολη

1. τχ. 3 (Μάρτιος 1877), σ. 121-127
2. τχ. 4 (Απρίλιος 1877), σ. 165-172
3. τχ. 5 (Μάιος 1877), σ. 213-220
4. τχ. 6 (Ιούνιος 1877), σ. 261-268
5. τχ. 7 (Ιούλιος 1877), σ. 309-316
6. τχ. 8 (Αύγουστος 1877), σ. 365-363
7. τχ. 9 (Σεπτέμβριος 1877), σ. 414-419
8. τχ. 10 (Οκτώβριος 1877), σ. 460-467
9. τχ. 11 (Νοέμβριος 1877), σ. 501-508
10. τχ. 12 (Δεκέμβριος 1877), σ. 545-554

1.

ΦΡΑΓΚΟΙ ΚΑΙ ΜΩΡΑΪΤΑΙ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ ΚΩΝΣΤ. Α. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ.

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΪΝΟΣ ἡγεμὼν τοῦ Μωρέως	NONNOS χωρικός) ἰππόται
ΡΑΪΜΟΥΝΔΟΣ, ἐξ ἀπορρήτων του	ΒΔΟΥΑΡΔΟΣ	
ΕΥΤΥΧΙΑ, ἀδελφή του	ΡΟΔΑΝΔΟΣ	
ΑΙΜΙΔΙΟΣ, νέος ἄγνωστος ἀνατραφεὶς παρ' αὐτῶν.	Α'. πολίτης	Υ
ΣΩΤΗΡΙΟΣ γέρον πλούσιος ἐξ Ἀττικῆς	Β'. »	
ΕΛΕΝΗ, θυγάτηρ του.	Α'. Συνωμότης	
ΔΕΩΝ ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ, εὐπατρίδης Λάκων	Β'. »	
ΣΥΜΕΩΝ, ἱερεὺς	Α'. Μοναχὸς	
ΔΕΩΝ ΣΓΟΥΡΟΣ	Β'. »	
ΔΟΣΕΠΑΤΡΗΣ ὁ Βουτσαρᾶς	Γ'. »	
ΧΑΡΙΑΔΟΣ	Εἰς ἰππότης	
ΔΗΜΟΣ	Εἰς χωρικός	
ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ	Εἰς ὑπηρέτης.	

Πολῖται Ἕλληνες, Ἰππῶται Φράγκοι, Στρατιῶται, Κυρίαί τῆς αὐλῆς τοῦ Βιλλαρδουίνου, Συνωμόται, Φρουροί.

Τὸ Δρᾶμα τελεῖται ἐν Ἀνδραβίδα, καὶ τοῖς περιχώροις αὐτῆς (εἰς Πελοπόννησον) περὶ τὸ ἔτος 1210 Μ. Χ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

Ο ΡΑΪΜΟΥΝΔΟΣ.

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ Α'.

Ἄδός τις τῆς Ἀνδραβίδας πρὸς τὸ βάθος δεξιόθεν διαφαίνεται τὸ μέγαρον τοῦ Βιλλαρδουίνου

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ, ΡΟΛΑΝΔΟΣ, ΙΠΠΟΤΑΙ
καὶ εἶτα ΡΑΪΜΟΥΝΔΟΣ.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ.

Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, ἄρχοντές μου,
ὅτι τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν μόνον ἀπὸ
τὸν Ῥαῖμουῆνδον δυνάμεθα νὰ μάθωμεν.

Α'. ΙΠΠΟΤΗΣ

Εἶναι ἄρα γε τόσον ἐνήμερος τῶν ὑ-
ποθέσεων αὐτός σου ὁ Ῥαῖμουῆνδος ὥστε
νὰ μᾶς δώσῃ τὰς ποθητὰς πληροφορίας:

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ.

Πῶς; ἀμφιβάλλεις περὶ τοῦ ἀξιοπίστου
τοῦ Ῥαῖμουῆνδου; Ἀλλὰ δὲν εἰξεύρεις
ὅτι ὁ Ῥαῖμουῆνδος εἶναι ὁ εὖνους τοῦ το-
ποτηρητοῦ, ἡ ψυχὴ τοῦ συμβουλίου αὐ-
τοῦ καὶ ὁ θεματοφύλαξ ὄλων τῶν μυ-
στικῶν τοῦ Βιλλαρδουίνου.

Α'. ΙΠΠΟΤΗΣ.

Δὲν ἀγνοῶ τοῦτο, ἀλλ' ἀμφιβάλλω
ἀν θελήσῃ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ περὶ
τούτου.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ.

Νὰ μὴ πληροφορήσῃ ἡμᾶς τοὺς διηνε-
κῶς περισοιχοῦντας τὸν Βιλλαρδουίνου,
τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐκλεγέντας ἱππότας τῆς
τιμῆς!

ΡΟΛΑΝΔΟΣ

Οἱ λόγοι σου, υἱέ μου, προδίδουσι τὴν
ἀπειρίαν σου. Ἀπὸ ἐνός ἡδὴ ἔτους διαμέ-
νων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Βιλλαρδουίνου δὲν ἡδύ-

νήθης νὰ σπουδάσῃς τὸν ἄνθρωπον; Δὲν
ἔμαθες ὅτι ὁ Ῥαῖμουῆνδος εἶναι ἡ πανουρ-
γοτέρα ἀλώπηξ τῶν ὄσων μέχρι τοῦδε
ὠνομάσθησαν ἀυλοκόλακες καὶ ὅτι ἅμα
δὲν ἔχει συμφέρον εἰς τι οὐδὲν ἀποκα-
λύπτει! Αἶ, ἄφρον παιδάριον. . .

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ.

Ἄφρον παιδάριον! Μάθε, γέρον ἀνέ-
κανε, ὅτι τὸ παιδάριον τοῦτο, ὅπερ σὺ
τόσῳ περιφρονεῖς εἶναι πολὺ ἐμπειρό-
τερόν σου. . .

Β'. ΙΠΠΟΤΗΣ

Αἶ! τί εἰς ἔριδας πάλιν θὰ περιπλεχ-
θῆτε! Τί μᾶς μέλλει περὶ τοῦ Ῥαῖμουῆν-
δου, Βιλλαρδουίνου καὶ Καμπανίτου! Ἄς
ἀφήσωμεν αὐτὰ, ἅτινα θὰ μάθωμεν ἐν
δέοντι. Τὸ στοίχημα ἡμῶν, κύριοι, εἶναι
πάντοτε στοίχημα. Πρόκειται νὰ μά-
θωμεν τίς ὑπερέβη ἐξ ὄλων ἡμῶν κατὰ
τὸ παρελθόν ὀκταήμερον εἰς τὴν ἐπὶ
τῶν πτωχῶν Ἑλλήνων δυναστείαν του.
Εἶπέ τὴν ἱστορίαν σου, Ἐδουάρδε, ἕως
ὅτου ἔλθῃ ὁ περιμενόμενός τοποτηρη-
τής, ὅστις ἐν παρόδῳ δεικνύται κατ' αὐ-
τας πολὺ ἐπιεικῆς εἰς αὐτοὺς τοὺς
Μωραίτας.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ.

Σᾶς εἶπόν ποτε ὅτι ἐν τῇ περιφερείᾳ
τοῦ κύργου μου εὐρίσκειτο ἡ θελκτικω-
τέρα γυνὴ τὴν ὁποίαν ἀπῆντησά ποτε
ἡ γυνὴ ὁμοῦς αὐτῆ ἦτο κόρη καὶ εἶχε
πατέρα δεινόν τινα ἀρχαῖον πολεμιστὴν,
ὅστις ἦτο ἱκανός νὰ φονεύσῃ, ἐπὶ τῇ ἐλ-
χίστῃ ὑποψίᾳ ἦν ἠδύνατο νὰ συλλάβῃ
τὸν ἐπιχειριζόμενον προσβολὴν τινα κατὰ
τῆς θυγατρὸς του, Πρὸ ὀκτώ ἡμερῶν

ἀκριβῶς ἔμαθον ὅτι ὁ πατήρ ἔμελλε νὰ ἀπουσιάσῃ, ἀγνοῶ ποῦ, εὐθὺς ὅθεν ἐκπέμπω κατόπιν αὐτοῦ τρεῖς πιστοὺς Καμπανίτας· ὁ πατήρ δολοφονεῖται, ἡ κόρη ἀπάγεται εἰς τὸν πύργον καὶ ἐγὼ ἀφοῦ ἐπὶ ἕξ ἡμέρας συνεχῶς ἐντρυφῶ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς στέλλω καὶ αὐτὴν κατόπιν τὴν ἐβδόμην ἡμέραν ἵνα ὑπάγῃ νὰ εὔρῃ τὸν πατέρα της εἰς τὰς αἰωνίους μονάς!

Α'. ΙΠΠΟΤΗΣ

ὦ! ὦ!

Β'. »

Καὶ πῶς ὠνομάζετο ὁ πατήρ;

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ

Δῆμος, νομίζω.

Α'. ΙΠΠΟΤΗΣ.

Γνωρίζεις ὁμως ὅτι αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἔκαμες, ἐὰν διαδοθῇ, δύναται νὰ προκαλέσῃ στάσιν τινὰ ἣτις βεβαίως θὰ παροργίσῃ ἐτι μᾶλλον τὸν Βιλλαρδουῖνον καθ' ἡμῶν.

Β'. ΙΠΠΟΤΗΣ.

Ὄφ! καὶ οὐ! ἤρχισες πάλιν μὲ τὰς ἱερεμιάδας σου! κατὰ πᾶσαν ὥραν ἄλλο τίποτε δὲν διανοεῖσαι ἢ ἐπανάστασιν· μὴ τύχη καὶ τὴν εἶδες εἰς τὸ δνειρόν σου· ἐπανάστασις τις καταβάλλεται εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν ὅπως καταβάλλῃ τις μίαν ἔλαφον. Ἀκούσατε σεις τί διέπραξα ἐγὼ προχθές.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ.

Σοῦτ! ὁ Ῥαῖμουῆδος ἐρχεται! Σιωπὴ! Τώρα θὰ ἴδωμεν, κύριοι, τίς ἐξ ἡμῶν εἶχε δίκαιον ὅταν ἐφίλονεῖκε πρὸ ὀλίγου περὶ τοῦ Καμπανίτου. (Εἰσέρχεται ὁ)

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Χαίρετε, ἄρχοντες!

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ

Χαῖρε, εὐγενέστατε! (δεξιοῦνται ἅπαντες τὸν Ῥαῖμουῆδον). Καὶ τί νεώτερον μᾶς φέρετε, ἄρχων Ῥαῖμουῆδε

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Οὐδέν!

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ.

(θορυβηθεὶς, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἐπιδεικνύουσιν σημεῖα χαρᾶς). Πῶς! οὐδέν; Παραδείγματος χάριν περὶ τῶν περιμενομένων ξένων;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Περὶ τῶν περιμενομένων ξένων! Ἐμαθόν τι ἀλλ' εἶναι ἀσήμαντον. Ὅτι δηθεν ἡ Ἀγνή Κουρτεναί, ἡ ἀνεψιὰ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως περιμένεται ἐνταῦθα τὴν προσεχῆ ἐβδομάδα ἵνα ἀπέλθῃ εἰς Ἴσπανίαν.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ.

Αὐτὴν τὴν εἶδησιν τὴν ἐμάθομεν.

Α'. ΙΠΠΟΤΗΣ.

Εἶναι ἀληθές λοιπόν! θὰ ἔχωμεν καὶ

πάλιν ἑορτάς· ὦ, πόσον χαίρομαι! καὶ ἀπὸ τοῦδε προβλέπω ὅτι αἱ ἑορταὶ αὐταὶ θὰ γίνωνται δαπάναις Γραικῶν. Αἶ, σὺ, ἵπποτα, ἤκουσας; καὶ πάλιν ἑορτάς, χορούς . . .

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ.

Πάντοτε μὲ ἑορτάς καὶ διασκεδάσεις ἔχεις νὰ κάμης. Ἄφες αὐτὰ, προβλέπω ὅτι ὁ ἄρχων Ραϊμοῦνδος ἔχει νὰ μᾶς διακοινώσῃ ἄλλο σπουδαιότερον.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Ἴνα σήμερον εὐθὺς μάθῃσι τοῦτο ἅπαντες οἱ αὐλικοί. Ὅχι, καλέ μου νέε, δὲν ἔχω τίποτε νὰ σᾶς εἶπω. Οὐδὲν πλειότερον γνωρίζω.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ.

Πῶς; οὐδὲν ἄλλο! . . . δὲν ἐμάθατε τίποτε περὶ τοῦ ἐπισήμου ξένου;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Ἄ! περὶ Ῥοβέρτου τοῦ Καμπανίτου! καὶ σᾶς ἐνδιαφέρει τοῦτο πολὺ, ὑμᾶς τοὺς ἐν μέθαις καὶ ἡδοναῖς κατασπαταλοῦντας τὴν πολύτιμον νεότητά σας, ὑμᾶς τοὺς ἀντὶ λαγῶν κυνηγοῦντας ποιμένας ἑτεροδόξους καὶ παρακινδυνεύοντας οὕτω τὴν τε ἐξουσίαν σας καὶ τὴν τοῦ Βιλλαρδουίνου. Αἶ, μωραὶ κεφαλαί, μὴ ἐννοοῦσαι ἄλλο τι ἢ τὰ κυνήγια καὶ τὰς διασκεδάσεις, μὴ διακρίνουσαι οὐδὲν ἕτερον ἐκτὸς τῶν ἐρατεινῶν γυναικῶν καὶ τοῦ καλοῦ οἴνου, τρυφηλοὶ καὶ ἀναιδεῖς οἰνοπόται, αἰσχροὶ διαφθορεῖς καὶ βιασταί, ἐπιμένετε καὶ πάλιν νὰ μάθητε ἂν ὁ Ῥοβέρτος φθάνει, ἐφθασεν, ἢ ἀπεβιβάσθη.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ

Μάλιστα, μάλιστα!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Λοιπὸν ὁ Ῥοβέρτος Καμπανίτης, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ὑψηλοτάτου αὐθέντου σας, ἐφθασε τὴν πρωίαν ταύτην εἰς τὸν Μωρεῖαν καὶ ἀπεβιβάσθη εἰς ἅγιον Ζαχαρίαν. Ἐὰν ἐμάθατε ὁμῶς τοῦτο ἤδη, δὲν εἰξεύρετε τὸ σπουδαιότερον.

ΟΛΟΙ.

Ὅποιον;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Ὅτι ὁ ἀφιχθεὶς ξένος εἶναι ὁ μέλλων αὐθέντης ἡμῶν.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ.

Πῶς;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Ναί, εἶναι ὁ διάδοχος τοῦ Βιλλαρδουίνου, διαταγῆ τοῦ χαριεστάτου ἡμῶν κυριάρχου βασιλέως τῆς Γαλλίας.

Α΄ ΙΠΠΟΤΗΣ.

Σπεύδω νὰ τὸν χαιρετήσω!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Στάσου!

Α΄ ΙΠΠΟΤΗΣ.

Μὲ διατασσεις;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Σιώπα! (μυστικῶς αὐτῷ) Εἰξεύρω τὸ μετὰ τῶν λαγῶν κυνήγιόν σου. Κύριοι, ὁ Ῥοβέρτος Καμπανίτης ἔφθασεν εἶναι διάδοχος τοῦ Βιλλαρδουίνου. Ἐκ τῶν προτέρων ὁμως θα σᾶς ἐρωτήσω τι, ἵνα μάθω τὴν γνώμην σας. Νομίζετε διό καιὸν νὰ διωχθῇ ὑφ' ἑτέρου ἐπερχομένου ὁ κατακτήσας τὸν Μωρέαν καὶ ἐπὶ ἓν ἔτος κυβερνήσας αὐτόν;

ΟΛΟΙ.

*Οχι βέβαια!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Εὐχαριστοῦμαι πολὺ διότι εἴμεθα ὑμῶν περὶ τούτου. Τώρα ὑπάγετε, καὶ περιμένετε με κατόπιν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ῥολάνδου ἵνα σᾶς ὁμιλήσω ἐν ἐκτάσει περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου· ἔχετε ὁμως πάντοτε κατὰ νοῦν ὅτι ὁ Βιλλαρδουίνος εἰξεύρει τὰ τελευταῖα ἀνοσιουργήματά σας, ἀλλ' εἶναι ἐπιεικὴς καὶ σᾶς συγχωρεῖ καὶ πάλιν. *Αγετε νῦν! (ἀπέρχονται οἱ ἰππῶται περιδεεῖς.)

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ καὶ εἶτα ΝΟΝΝΟΣ.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

*Α! τοιοῦτοι ἄνθρωποι εἶναι ἀνεπιτήδευτοι εἰς τοὺς σκοπούς μου! Πρέπει ἐν τούτοις νὰ ἀρκεσθῶμεν καὶ μετ' αὐτῶν! *Αν ἄλλοι μὲ ἠρνήθησαν τὴν συνδρομὴν τῶν ἐγὼ αὐτὸς θέλω περατώσει τὸ ἔργον ὅπερ τόσῳ ἐπιπόνῳς ἤρχισα. Τῆ βοηθείᾳ τοῦ Νόννου ἔχω ἤδη ἀσφαλές

τὸ μέλλον μου. *Ὅστις δὴποτε καὶ ἂν καθέξη τὴν αὐθεντείαν τοῦ Μωρέως ἢ θέσις μου εἶναι ἐξασφαλισμένη πλησίον αὐτοῦ, καὶ τίς οἶδεν, ἢ τύχη εἶναι ἐρωμένη ἀγχίστροφος!.. τίς οἶδεν ἂν ἴσως ἡμέραν τινὰ ὁ υἱὸς τοῦ βοσκοῦ ἀνέλθῃ εἰς τὰ ὑπάτα τῶν ἀξιωματῶν, τὰ ὁποῖα ὁ πατὴρ αὐτοῦ οὐδὲ εἰς τὸν ὕπνον του θὰ ἐφαντάζετο· καὶ ἴσως δυνηθῶ τῆ βοηθείᾳ τῶν σκοπῶν μου νὰ ἀπολαύσω τὴν ὠραίαν Ἑλένην, ἧς ἡ ἀνάμνησις ἀδιακόπως βασανίζει τὸν νοῦν μου! τὸ νέον ὁμως συλληφθὲν σχέδιον ἐξασφαλίζει εἰς ἐμὲ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν δύο τούτων σκέψεών μου! (εἰσέρχεται ὁ Νόννος.) Ἡ συνωμοσία ἣν ὑποδαυλιζῶ εἶναι ἐν τῶν ἀσφαλεστέρων μέτων πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς Ἑλένης καὶ θὰ ἐπιτύχῃ τούτο...

ΝΟΝΝΟΣ.

Νομίζω ὅτι θὰ τὸ κατορθώσητε, ἄρχων!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

*Α! ἄθλιε ὅστις δὴποτε καὶ ἂν ἦσαι!.. (ὄρμῶν κατ' αὐτοῦ) ὁ Νόννος!

ΝΟΝΝΟΣ.

Αὐτὸς οὗτος, ἄρχων Ῥαιμουῦνδε!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

*Αφες τὰς φλυαρίας καὶ εἰπέ μοι τί νέα φέρεις.

ΝΟΝΝΟΣ.

*Απλούστατα. Ἢ ἂν ὅ,τι προΐδητε, συ νέθη.

—

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Ἔχει καλῶς· καὶ ὁ Βιλλαρδουίνος
πότε φθάνει ἐνταῦθα;

ΝΟΝΝΟΣ.

Σήμερον.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Σήμερον! (Εἶναι καιρὸς νὰ σπεύσω-
μεν!) Πρέπει, Νόννε, ἅμα φθάσῃ ἐν-
ταῦθα ὁ Βιλλαρδουίνος, νὰ εὕρῃ στάσιν
τινὰ τῶν Γραικῶν, οἵτινες εἰς αὐτὴν
τὴν περίστασιν πρέπει νὰ ὑποκινήθω.

ΝΟΝΝΟΣ.

Νὰ εὕρῃ στάσιν! πρὸς τί; τοῦτο δὲν
δύναμαι νὰ ἐννοήσω· ἐμάντευσα ὅλα τὰ
νέα σχέδιά σας, τοῦτο ὁμως δὲν δύνα-
μαι νὰ καταλάβω.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Ἐμάντευσε ὅλα τὰ σχέδιά μου;

ΝΟΝΝΟΣ.

Ναί! Δὲν εἶναι ἄπορον τοῦτο.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

(ὦ! κατέστη ἐπικίνδυνος! ὀφειλομεν
ν' ἀπαλλαγῶμεν αὐτοῦ!)

ΝΟΝΝΟΣ.

Θέλω λοιπὸν νὰ μάθω τὸν σκοπὸν
τῆς στάσεως ταύτης.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Σοὶ εἶναι ἀδιάφορον! ὡς σὲ εἶπα πρέ-

πει νὰ ὑποκινήθω οἱ Ἕλληνες καὶ
τοῦτο θὰ ἀναλάβῃς σύ... Ἄ! καὶ τώρα
μάλιστα! Βλέπω ἐντεῦθεν ἐρχομένους
Μωραίτας, ὀφείλεις νὰ ὑποκινήσῃς αὐ-
τοὺς εἰς βίαια μέτρα κατὰ τῶν Φράγ-
κων ἐπιτηδεύσας καὶ ὅπως γνωρίζεις σύ.

ΝΟΝΝΟΣ.

Κάλλιστα! ὀφείλω νὰ περιμένω ἐν-
ταῦθα;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Ὅχι, ἐλθὲ μετ' ἐμοῦ. Ἄς κρυφθῶμεν
πλησίον τοῦ μεγάρου ἵνα φθάσῃς εἰς τὴν
κατάλληλον ὥραν.

(ἐνῶ ἀπέρχονται δεξιόθεν πρὸς τὸ
βάθος, ἀριστερόθεν εἰσέρχονται
οἱ Πολῖται.)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΠΟΛΙΤΑΙ (Α'. Β'. καὶ Γ').

Α'. ΠΟΛΙΤΗΣ.

Ἄ! αὐτὸ μὰ τὸν Θεὸν εἶναι ἀνυπό-
φορον!

Β'. ΠΟΛΙΤΗΣ.

Εἶναι λοιπὸν ἀληθὴς ἡ εἶδησις;

Γ'. ΠΟΛΙΤΗΣ.

Ἄληθεστάτη.

Α'. ΠΟΛΙΤΗΣ.

Τότε πρέπει νὰ δράξωμεν τῆς αἰτίας
ταύτης ἵνα ὑπερασπισθῶμεν τὰ δίκαια
ἡμῶν! (εἰσερχεται ὁ Νόννος.)

(Ἀκολουθεῖ.)

2. ΦΡΑΓΚΟΙ ΚΑΙ ΜΩΡΑΪΤΑΙ

(Συνέχεια ἴδε σελ. 121.)

—
ΣΚΗΝΗ Δ'.—
ΝΟΝΝΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΑΙ.

ΝΟΝΝΟΣ

Ἔχει δίκαιον ὁ φίλος συμπολίτης!

Α'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Σὲ εὐχαριστῶ διότι ὑπερασπίζεις τὰς
ιδέας μου· εἶσαι ὁμῶς καὶ αὐθῦμα τῶν
Φράγκων;

ΝΟΝΝΟΣ

ὦ ναί! εἶμαι καὶ ἐγὼ ἐκ τῶν βα-
θέως βασανισθέντων ὑπ' αὐτῶν. Ἡ τιμά-
σθην, φίλοι, κατεστράφην, καθυβρίσθην
ὑπ' αὐτῶν καὶ ταῦτα πάντα ἐν μιᾷ ἡ-
μέρᾳ. Τί ὠφελεῖ λοιπὸν τοιαύτη ζωὴ;
Κάλλιον ὁ θάνατος τῆς δουλοπρεποῦς
ταύτης αἰσχύνης μας. Ἐγειρωμέν ἅπαξ
ἔτι τὴν μάχαιραν καὶ ἀποδειξόμεν εἰς
τοὺς δημίους ἡμῶν ὅτι δὲν εἴμεθα κτήνη
καὶ ζῶα ὡς αὐτοὶ ἀξιούσιν. Εἴσθε σύμ-
φωνοι;

Α'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Πληρέστατα!

ΝΟΝΝΟΣ

Πῶς! διστάζουν ἔτι τινές. Ἀκού-
σατε λοιπὸν καὶ πεισθῆτε. Ὁ Καμ-
πανίτης, ἐπερχόμενος διάδοχος τοῦ
Βιλλαρδουίνου, καθὰ ἤκουσα, ὑπόσχεται
τοῖς Ἑλλήσιν, ἐὰν ἐπαναστατήσωσι, σύν-
τονον βοήθειαν.

—=—

Φωνή τις (δεξιόθεν ἐκ τοῦ βάρους.)

Δυσπιστεῖτε πρὸς αὐτόν! εἶναι κατά-
σκοπος τῶν Φράγκων.

ΟΛΟΙ

Κατάσκοπος!

(γενικὴ ἐκπληξις.)

ΝΟΝΝΟΣ (θορυβηθεὶς)

Ἐγὼ κατάσκοπος!

Α'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Δὲν εἶναι ἀληθές!;

ΝΟΝΝΟΣ

Τίς τολμᾷ νὰ μὲ ὀνομάσῃ κατάσκο-
πον!

(Εἰσέρχονται οἱ ἐξῆς ἀριστερόθεν.)

—=—

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ, ΣΓΟΥΡΟΣ καὶ οἱ ἌΝΩ.

ΣΓΟΥΡΟΣ

Ἡμεῖς, ἄθλιε!

ΝΟΝΝΟΣ

Πῶς! ποῖοι εἴσθε σεῖς!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἄ! δὲν μᾶς ἀναγνωρίζεις! Αἱ καλὰ,
ἐὰν δὲν θέλῃς σὺ νὰ εἴπῃς τὰ ὀνόματά
μας, ἡμεῖς θὰ εἴπωμεν εἰς τοὺς ἀπα-
τηθέντας αὐτοὺς τὸ ὄνομά σου. Εἶσαι ὁ

Νόννος, ψυχὴ κολασμένη τῶν Φράγκων τοῦ Βιλλαρδουίνου. Παρακολουθῶν αὐτοὺς παρεμόνευσας τὸν μνηστήρα τῆς ἀτιμασθείσης Ἀγλαίας καὶ ἐφόνευσας αὐτόν. Τώρα θέλεις νὰ εἴπωμεν καὶ τὰ ἰδικὰ μας ὀνόματα ἵνα ὁ λαὸς κρίνῃ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων μας; Εἶμαι Λέων ὁ Χαμάρετος, ὁ τελευταῖος τῆς Σπάρτης πρόμαχος, καὶ αὐτὸς Λέων ὁ Σγουρός, ὁ ἄρχων τοῦ Ναυπλίου.

Α'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Μᾶς ἠπάτας, ἄθλιε!

ΟΛΟΙ

Κατάσκοπος! θάνατον! θάνατον!

ΝΑΝΝΟΣ

Μὲ ἀπειλεῖτε μὲ θάνατον! ῥίπτω λοιπὸν καὶ ἐγὼ το προσωπεῖον (προβαίνων εἰς ὕψωμά τι) Ναί! εἶμαι κατάσκοπος καὶ τοὺς ἄφρονας λόγους σας θὰ μάθῃ αὐριον ὁ Βιλλαρδουίνος. (Βλέπων τοὺς πολίτας κινουμένους). Μὴ προχωρεῖτε δειλοί! (γυμνῶν μάχαιραν) Ραῖμοῦνδε, Ῥολάνδε, Ἐρρίκε, πρὸς ἐμέ! βοήθειαν!

Γ'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Κάτω ὁ σκύλος πρὶν δυνηθῆ νὰ γαυγίσῃ! (προχωροῦσιν.)

ΝΟΝΝΟΣ

Λάβε τὴν πρώτην σύ! (καταφέρει διὰ τῆς λαβῆς τῆς μαχαίρας τοῦ κτύπημα κατὰ τοῦ πλησιάζαντος.) Τολμᾶτε ἔτι!

ΟΛΟΙ

Φόνος! κάτω ὁ σκύλος! κάτω! (συλλαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ τὸν θανατοῦσι.)

ΝΟΝΝΟΣ (ἐκπνέων.)

Ἄ! Ῥαῖμοῦνδε! (πίπτει.)

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ (ψηλαφῶν αὐτόν)

Ἐξέπνευσεν! οὕτως ἄς ἀποθάνωσι πάντες οἱ διανοούμενοί τι κατὰ τῶν Ἑλλήνων! ὁ κύβος ἤδη ἐρρίφη, τὸ τέλος πρέπει νὰ γίνῃ! Σπεύσωμεν ὁμως νὰ ἐγειρώμεν αὐτὸν ὅπως μὴ δώσωμεν ὑπονοίας εἰς τοὺς Φράγκους καὶ καταστρέψωμεν τὰ σχέδιά μας.

Β'. ΠΟΛΙΤΗΣ (παρατηρῶν ἀριστερόθεν)

Σπεύσατε! ὁ Βιλλαρδουίνος ἐφθασεν!

Α'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ἐχομεν καιρόν;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ (ὡς ἄνω)

Εἶναι ἤδη πλέον ἄργά· ἀφήσατε τὸ πτώμα, ἐγὼ ἐγγυῶμαι! Σιωπή! (Εἰσέρχεται ὁ Βιλλαρδουίνος μετὰ τῆς συνοδίας του.)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ, ΙΠΠΟΤΑΙ καὶ οἱ ΑΝΩ
εἶτα ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Τί σημαίνουν ταῦτα! οὐδεὶς ἰππότης ἐν τῇ πλατείᾳ ταύτῃ καὶ ἀντ' αὐτῶν

Γραικοί συνηθροισμένοι εἰς γωνίαν τινὰ
καὶ συνομιλοῦντες.

Εἰς Ἰποτῆς

Πραγματικῶς παράδοξος εἶναι ἡ σά-
σις τῶν Γραικῶν αὐτῶν. Τί ἔχουσιν
ἄρά γε;

Βιλλαρδουῖνος

Κάτι ἕκτακτον θὰ συνέβη καὶ ἄλλιν,
ὅπερ ὁμως πρέπει νὰ τὸ μάθω. Ἰωάννη,
ὑπάγε καὶ ἀνάγγειλον εἰς τοὺς ἰππότες
τὴν ἔλευσίν μου. ἴσως μάθωμεν ἀπὸ αὐ-
τοῦς. (Εἷς ἐκ τῶν τῆς συνοδίας τοῦ
Βιλλαρδουῖνου ἀπερχόμενος συναντᾶται
μετὰ τοῦ 'Ραιμόνδου).

Ραιμόνδος

Εἶναι περιττὸν, ἄρχον! ἐγὼ αὐτὸς
θέλω ὡς ἐκθέσει πᾶν ὅ,τι συνέβη, γε-
νόμενος μάρτυς αὐτήκοος αὐτῶν. (κίνη-
σις μετὰ τῶν 'Ελλήνων). Οἱ Γραικοὶ
ἦσαν συνηθροισμένοι ἐνταῦθα καὶ ὠμί-
λουν λίαν ἀπρεπῶς κατὰ τῆς ἀρχῆς σου,
ὅτε ὁ ὑπηρετῆς μου Νόννος διήλθεν ἐν-
τευθεν. Ἰδὼν τὸν ἀναβρασμὸν αὐτῶν
καὶ τοὺς ἄφρονας λόγους οὗς ἐξέφερον
ἐναντίον τῆς δικαιοσύνης σου προσεπά-
θησε νὰ τοὺς πείσῃ καὶ νὰ καθησυχάσῃ
αὐτοὺς, ἀλλ' οἱ Γραικοὶ ἐξέλαβον αὐτὸν
ὡς κατάσκοπον καὶ τὸν ἐθανάτωσαν.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ (ἐκ τοῦ μέσου τῶν 'Ελλήνων)

Ψεύδεσαι ἀναισχύντως!

Ραιμόνδος

Τίς τολμᾷ νὰ με ἀποκαλέσῃ ψεύ-
στην!...

Βιλλαρδουῖνος

Τίνες εἶναι οἱ πρωτουργοὶ τοῦ κινή-
ματος;

Ραιμόνδος

Ὁ προσάψας τὴν συκοφαντίαν εἰς τὸν
ὑπηρετῆν μου εἶναι αὐτός. (δεικνύει τὸν
β'. πολίτην) ὁ πρῶτος προσβαλὼν εἶναι
αὐτός, (δεικνύει τὸν γ'.) καὶ ὁ παροτρύ-
νας τοὺς ἄλλους εἰς τὴν θανάτωσίν του
εἶναι ἐκεῖνος (δεικνύει τὸν α'. καὶ οἱ τρεῖς
εἰσὶν εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν 'Ελ-
λήνων.)

Βιλλαρδουῖνος

Ἄρχον 'Ροδερίγγε, εὐαρσετήθητε νὰ
ἐπιστατήσητε εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀ-
ποφάσεώς μου. Γὰ ἰσόβια δεσμὰ εἰς τὸν
πρῶτον προσβαλόντα, ἡ ἀγχόνη εἰς τὸν
παροτρύναντα καὶ ὁ τροχὸς εἰς τὸν
συκοφαντήσαντα, ἐντὸς μιᾶς ὥρας πρέ-
πει νὰ ἐκτελεσθῶν.

Εἰς Ἰποτῆς

Θὰ ἐκτελεσθῶν, ὑψηλότατε!

β'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Πρὶν ἀπαχθῶμεν, ὑψηλότατε, θὰ μᾶς
ἀφήσητε νὰ δικαιολογηθῶμεν. Ἐθανα-
τώσαμεν τὸν Νόννον ἀφοῦ ἐννοήσαμεν
ὅτι ἦτο κατάσκοπος, διότι ἀφοῦ πρῶ-
τον μᾶς ὑπεκίνηει εἰς βίαια μέσα κατὰ
τῆς ἀρχῆς σου, μόνος του εἶτα μᾶς ἀ-
νεκάλυψε τὸ ἐπάγγελμά του. Πῶς ἡ-
δυνάμεθα λοιπὸν νὰ φεισθῶμεν ἀνθρώ-
που ὅστις ἐμελλε κατόπιν νὰ προξενήσῃ
τὴν ἀπώλειάν μας.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Εἶναι ἀληθές;

Β'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ὅρκίζομαι ἐπὶ τῆς ψυχῆς μου ὅτι εἶναι ἀληθέστατα.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ὅλοι αὐτοὶ ψεύδονται!

Α'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Καὶ μόνος ἐγὼ θὰ εἶπω τὴν ἀλήθειαν. Ἦδυνάμην νὰ σὲ παρακαλέσω, Βιλλαρδουίνε, νὰ μοῦ φεισθῆς διότι ἔχω οἰκογένειαν πολυμελῆ· ἂν εἶμαι οἰκογενειάρχης, καὶ ἡ ζωὴ μου εἶναι ἐπομένως ἀναγκαία, ἐνθυμοῦμαι ὅμως καὶ τὴν εὐγενῆ καταγωγὴν μου. Ναι, Βιλλαρδουίνε ἐφονεύσαμεν τὸν Νόννον διότι ἠθελήσαμεν καὶ μόνος ἐγὼ εἶμαι ὁ ἔνοχος τοῦ θανάτου του. Ἀποφάσισον τώρα περὶ ἐμοῦ ὅπως θέλῃς· ἂν ἀπαγχονισθῶ, οἱ σύντροφοί μου βεβαίως θὰ ἀναμνησθῶσι τὴν οἰκογένειαν ἑνὸς ἕμματος τῆς Φραγκικῆς δυναστείας καὶ δὲν θὰ ἀφήσουν οὔτε ἡ κόρη του νὰ ἀτιμασθῆ οὔτε ἡ οἰκογένειά του νὰ ἀπογυμνωθῆ.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ (ἐξερχόμενος τοῦ κύκλου τῶν Ἑλλήνων.)

Μῆτι καὶ ἐγὼ θὰ ψευσθῶ, Ραϊμουνδε!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

(ὦ! διάβολε! τί ἐπραξα! Ὁ Χαμάρετος ἐδῶ καὶ ἐγὼ ἀναμειγμένος!)

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Πῶς καὶ σὺ, Χαμάρετε;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ναι καὶ ἐγὼ! Ὁ φονεὺς τοῦ Νόννου δὲν εἶναι ὁ φιλόπατρις ἐκεῖνος ὅστις σοὶ ὠμολόγησε τοῦτο, εἶμαι ἐγὼ· ἐάν ἡ δικαιοσύνη πρέπει νὰ ἐπιπέσῃ βαρεῖα καὶ ἀνηλεῆς, ἄς ἐπιπέσῃ ἐπὶ τοῦ ἀληθοῦς ἐνόχου· ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔχει οἰκογένειαν, εἶναι φίλτατος εἰς πολλοὺς, ἐνῶ ἐγὼ εἶμαι μόνος ἐπὶ τοῦ κόσμου τούτου, δὲν ἔχω οὐδένα νὰ με ἀγαπᾷ, οὐδένα νὰ με κλαύσῃ· εἶναι προτιμώτερος λοιπὸν ὁ θάνατός μου· ἐν θῦμα σοὶ χρειάζεται λαβε τὸ προσφερόμενον. Ἄς πέσω ἐγὼ πλὴν ἄς ζήσῃ ἐκεῖνος. Ἄλλως τε ἐρώτησον ὅλους αὐτοὺς καὶ θὰ σοὶ εἴπωσι τὸν ἀληθῆ ἔνοχον.

Α'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ψεύδῃσαι, Χαμάρετε! . . .

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Σιωπῆ! ἡ ἀπόφασίς μου ἐγένετο. Χαρίζω τὴν ζωὴν εἰς τοὺς δύο πρώτους πλὴν ὁ τρίτος (δεικνύων τὸν Α'.) πρέπει νὰ πέσῃ. Ἡ ἀγχόνη στηθῆσεται διὰ αὐτὸν ἀμέσως. Ῥογήρε! εἰς τὸ ἔργον σου.

Α'. ΠΟΛΙΤΗΣ

(Ἀπαγόμενος ὑπό τινος ἱππότου καὶ διαβαίνων πλησίον τοῦ Χαμάρετου). Δὲν πειράζει· ἡ ζωὴ σου εἶναι πολυτιμωτέρα εἰς τὴν πατρίδα, πρέπει ὅμως νὰ με ἐκδικήσῃς περιλάμπρως (ἐξέρχεται μετὰ τοῦ Ῥογήρου.)

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πλὴν τίς σὰς ἔδωκε τὸ δικαίωμα νὰ φονεύητε τοὺς ἀνθρώπους ὅπως θέλετε; Δῆμιοι, χειρότεροι ἀπὸ τοὺς βασανιστὰς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀνθρώποι χωρὶς σπλάγγνα καὶ καρδίαν, ἐνθυμηθῆτε τὸν ἐπιβλέποντα Θεόν! Βιλλαρδουίνε, σὺ ὅστις ἐπαγγέλλεσαι τὸν δίκαιον, διατὶ δὲν τιμωρεῖς τοὺς διάφορα ἀνομήματα ἐφ' ἡμῶν διαπράττοντας ἰππότας σου; ἢ μὴ ἔχουσιν αὐτοὶ τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς βασανίζουν ὅπως θέλουν; Βιλλαρδουίνε, ἡ φωνὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὁμιλεῖ διὰ τοῦ στόματός μου. Αὐθέντα τοῦ Μωρέως, κακῶς διοικεῖς, εἶσαι κακὸς καὶ ἀδίκος ἀρχων καὶ μίαν ἡμέραν ἢ θεία δίκη θὰ ἐπιβαρύνῃ ἐπὶ σοῦ. Γοδεφρεῖδε Βιλλαρδουίνε, ἐνθυμήθητι ὅτι τὸ ποτήριον ὑπερεξεχείλισεν, ὅτι οἱ ὑβρισθέντες σύζυγοι, αἱ ἀτιμασθεῖσαι κόραι καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸς ζητοῦν ἐκδίκησιν.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Σιώπα, ἀφρων!

ΒΙΛΔΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Πρόσεξε, Χαμάρετ! Ἐὰν ὄρκος δοθῆις πρὸς νεκρὸν μὲ ὑποχρεοῖ νὰ σὺ φαισθῶ, πρόσεξε μήπως δὲν σοῦ φαισθῶσιν ἄλλοι! Ἀπέλθωμεν! (ἀπέρχεται μετὰ τῶν ἰπποτῶν δεξιόθεν)

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Αἶ, Βιλλαρδουίνε! θὰ μετανοήσης πικρῶς διότι μὲ ἐλυπήθης σήμερον. Πολίται ἐπανελθετε μετ' ἄλλων πολλῶν ἐνταῦθα μετὰ τὴν ἀπαγχόνισιν τοῦ συμπολίτου σας! (ἀπέρχονται οἱ πολῖται ἀριστερόθεν.)

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ καὶ ΣΓΟΥΡΟΣ.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Οἱ κακοῦργοι! καὶ ὑπὸ τοιοῦτον ζυγὸν εἴμεθα! Κάλλιον ὁ θάνατος τῆς ζωῆς! Ὁ θάνατος τοῦλάχιστον εἶναι γλυκύτερος! φονεύεται τις ἀπαξ μόνον! (σιγῇ) Εἶπέ μοι ἔλαβες εἰδήσεις ἐκ Ναυπλίου;

ΣΓΟΥΡΟΣ

Ναί.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἐποίας;

ΣΓΟΥΡΟΣ

Ἀρίστας. Ὁ Δοξαπατρῆς, ἀκάματος ὡς πρὶν, διατρέχει τὰς κώμας ἐκθέτων εἰς τοὺς Ἑλληνας τῆς Ἀργολίδος τὰ σχέδιά μας· ὅλοι κατενθουσιασμένοι συντάσσονται αὐτῷ καὶ ὁμνύουσιν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας· ὅλος ὁ ἐκεῖ λαὸς μὴ ὑποφέρων τὰς βιαιοπραγίας τῶν Φράγκων σύνθημά τι θέλει ἵνα δρᾷται τῶν ὀπλων. Ὁ Δοξαπατρῆς ἀπόψε, ὡς μὲ γράφει, θέλει εὑρεθῆ μετὰ τῶν ἡμῶν. Ὁ ἐκ Πατρῶν Χαρίλκος μᾶς ἀναγγέλλει ὅτι τρεῖς χιλιάδες Ἀχαιῶν ἑτοιμοὶ εἰσιν εἰς ἐξεγερσιν. Ἡ Ἀρκαδία ὅλη, πρόθυμος, μὴ ἀνεχομένη πλέον ὑβρεῖς, ἀτιμώσεις καὶ κακώσεις ἐξεγερθήσεται εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Βουτσαρᾶ. Ἦδη περιμένω νὰ μὲ εἴπῃς τί διέπραξες καὶ σὺ!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Φίλε, τὰ διαθήματα ἡμῶν στέφει ἡ ἐπιτυχία. Ὁ λαὸς ἡμῶν ἐρεθισθεὶς ἐκ τῶν πολυειδῶν κακώσεων, ἄς ὑπομένει,

φέρων βαρέως τὸ ἄχθος τῆς δουλείας, προὔτίμησε τέλος τὸν ἐνδοξὸν θάνατον τῆς δούλου ζωῆς. Ἐν Μεσσηνίᾳ, ἐνθα τὸ πρῶτον εἰσήλθον, ἐπέισθην ὅτι οἱ κάτοικοι αὐτῆς δὲν ἐλησμόνησαν ὅτι εἶναι ἀπόγονοι τοῦ Ἀριστομένους καὶ Ἀριστοδήμου· τὴν ἀνάμνησιν ταύτην ἡ φωνὴ μου ὑπεξέκαυσε καὶ ἅπαντες μιᾶ φωνῇ τὴν ἐλευθερίαν ἐζήτησαν· γενικὴ στρατολογία ἠνοίχθη ἀμέσως καὶ πρόθυμοι ἐθελονταὶ ἐνεγράφησαν ἐν αὐτῇ ὑπὲρ τοὺς πενταχισχιλίους. Ἄλλο ὁμως θέαμα μὲ περιέμενεν ἐν Λακωνίᾳ· ὁ ἐκεῖ διοικῶν ἠδυνήθη ἐντὸς ἔτους νὰ ἀποχαυνώσῃ διὰ τῆς σιδηρᾶς διοικήσεώς του τοὺς πρὶν ὄρειοὺς πολεμιστὰς καὶ μόλις ἠδυνήθη νὰ ἀναγνωρίσῃ ἠθικῶς τοὺς μετ' ἐμοῦ ὑπὲρ τῆς Σπάρτης προμαχήσαντας. Μάτην ἡ φωνὴ μου παρεκάλεσεν, ἰκέευσεν, ἠπειλήσεν· ὁ φόβος καὶ ἡ ἔξις τοῦ ζυγοῦ ἐξενεύρισαν ὅλους τοὺς ἐκεῖ, ἐκτὸς λεγεῶνος ἀνδρείων τινῶν αὐθορμήτως προσφερθέντων ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν ἱερόν ἀγῶνα. Τέλος, φίλε, τὰ πάντα θέλει στέψῃ ἡ ἐπιτυχία· ἡ συνδρομὴ τοῦ βαθυπλοῦτου ἐκείνου ἐξ Ἀττικῆς γέροντος, ἣν ἐξησφάλισα εἰς τὸ ἐπιχειρημά μας, εἶναι πλεονέκτημα ὅπερ δὲν πρέπει νὰ παραλείψω. Καὶ ὁ ἐνταῦθα λαὸς συνελαβεν ἤδη τὴν ιδέαν ταύτην, ὡς ἤκουσας πρὸ ὀλίγου, καὶ ἡ ἀπαγχόνις τοῦ τολμηροῦ ἐκείνου συμπολίτου μας θέλει παρορμίσῃ αὐτοὺς ἵνα μεθέξωσι τοῦ ἔργου. Τὰ πάντα ὀθεν ἔτοιμά εἰσι, καὶ μόνον τὸ σύνθημα περιμένεται ὅπως ἡ δουλεία ἀπέλθῃ τῆς ωραίας ἡμῶν πατρίδος καὶ ἡ ἐλευθερία φαινοτέρα ἀναλάμψῃ εἰς τὰ ὄρη ἡμῶν.

ΣΓΟΥΡΟΣ

Διέπραξες ὁμως ἀφροσύνην ὁμιλήτας εἰς τὸν Βιλλαρθεῖον οὕτως ἀποτόμως

πρὸ ὀλίγου. Ἡδύνατο νὰ σὲ συλλάβῃ...

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ὅπερ ἐπεθύμουν καὶ ἐγὼ! ἡ σύλληψίς μου θὰ εἶδεν τὴν ὤθησιν εἰς τοὺς Ἑλληνας καὶ ὁ θάνατός μου θὰ ἀπετελείου τὸ ἔργον ὅπερ προπαρεσκεύασα. Τί ὠφελεῖ μία ζωὴ ἐνῷ μυριάδες ἄλλων θὰ ἀναλάμψωσιν;... Ἐνίοτε, φίλε Λέων, καταλαμβάνομαι ὑπὸ τοσαύτης ἀθυμίας ὥστε ἐπιθυμῶ τὸν θάνατον, καί, ἐάν δὲν εἶχον τὸν φύλακά μου ἄγγελον, τὴν θεσπεσίαν κόρην τοῦ Σωτηρίου, νὰ μὲ ἐνθαρρύνῃ δι' ἐνός βλέμματός, δι' ἐνός οὐρανοῦ μειδιάματος, πολλάκις θὰ ἀπληπιζόμεν! Εἰς μίαν τῶν στιγμῶν τούτων εὕρισκόμην ὅτε ὠμίλουν πρὸς τὸν Βιλλαρδοῦνον· διότι ἐγὼ, ὁ παρασκευάσας, ὁ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐθνεγερσίας λιθῶν, διαστάζω ἐνίοτε ἂν πρέπει νὰ προβῶ. Πλὴν ὄχι! εἶναι ἀδύνατον!.. ἐβρῆτῶσαν αἱ ιδέαι αὐταὶ! ἄς ἔχωμεν ἐλπίδας μόνον, τὴν γλυκεῖαν ταύτην παρηγορίαν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ θέλομεν ἐπιτύχει.

ΣΓΟΥΡΟΣ.

Ναί! Τὰς ἐλπίδας ἡμῶν ἀπάσας ἄς ἔχωμεν εἰς τὸν Θεόν καὶ οὕτω σωζόμεθα! (Ἀπὸ τῶν τελευταίων λόγων τοῦ Χαμαρετοῦ ἀκούονται φωναὶ ἀπομεμαχρυσμένα, ὡσεὶ λαοῦ στασιάζοντος).

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πλὴν τί θόρυβος εἶναι αὐτός;

ΣΓΟΥΡΟΣ

Εἶναι φωναὶ!...

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Καὶ φωναὶ ἀπειλητικαί! . . .

ΣΓΟΥΡΟΣ

Πλησιάζουσιν ἐδῶ! (παρατηρῶν ἀριστερόθεν) Ἴδέ! εἶναι λαὸς καὶ λαός, ὥσει στασιάζων. Αἱ προαισθήσεις σου, Χαμάρετε, ἐπηλήθευσαν.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Διακρίνω ἤδη τὰς φωνάς! θάνατον κραυγάζουσιν! Ἄ! καταδιώκουσι καὶ νέον τινά! ὁ νέος, φαίνεται Φράγκος! πλησιάζει πρὸς τὰ ἐδῶ! Ἄ! τὸν διακρίνω, εἶναι ὁ Αἰμίλιος, προστατευόμενος τοῦ Ῥαϊμόνδου. Εἶναι νέος ἀνατραφεὶς παρ' αὐτοῦ, πλήν, καθὰ συμπεραίνω, ὁμόφυλός μας.

ΣΓΟΥΡΟΣ

Πλησιάζουν ἄς ἀποσυρθῶμεν.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Νὰ ἀποσυρθῶμεν! . . .

ΣΓΟΥΡΟΣ.

Ἄς ἀφίσωμεν τὸ κῦμα νὰ ἐξογκωθῇ ἴσως εἶναι καλόν!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πρέπει νὰ κατευνάσωμεν τὴν στάσιν ταύτην διότι ὁ Βιλλαρδουίνος πιθανόν τότε νὰ συλλάβῃ ὑπονοίας!

(Εἰσέρχονται πολῖται καταδιώκοντες τὸν Αἰμίλιον.

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ ΣΓΟΥΡΟΣ, ΑΙΜΙΛΙΟΣ
ΠΟΛΙΤΑΙ (Β' καὶ Γ')

ΠΟΛΙΤΑΙ

Συλλάβετέ τον! συλλάβετέ τον! εἶναι Φράγκος! . . .

ΑΙΜΙΛΙΟΣ (ιστάμενος)

Ὅχι, δὲν εἶμαι. διαμαρτύρομαι! . . .

(τὸν συλλαμβάνουν)

Γ'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ἄ! τέλος πάντων σὲ κρατοῦμεν! οὐ θὰ πληρώσῃς δι' ὅλους! ὁ θάνατός σου ἄς γίνῃ μάθημα εἰς τοὺς ἄλλους.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Σταθῆτε! ὁ νέος αὐτὸς δὲν εἶναι Φράγκος!

Β'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ὅχι, εἶναι ὑπηρετεῖ ὑπὸ τὸν Ῥαϊμόνδον.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τὸ εἰξεύρω.

Α'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ἦτο καὶ αὐτὸς ἐν τῇ συνοδίᾳ τοῦ ἀπαγχονισθέντος συμπολίτου μας.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Αἱ τί μὲ τοῦτο! διατί ἐδιώκετε τὸν νέον αὐτόν.

Β'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Διότι ἠθέλησε νὰ μᾶς διαλύσῃ· ἐξα-
γριωθέντες ἐκ τοῦ θανάτου ἐκείνου πῶς
ἠδυνάμεθα νὰ ὑπακούσωμεν εἰς ἓνα
Φράγκον;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Δὲν εἶναι Φράγκος.

Β'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Τί λέγετε ὑμεῖς;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πῶς! ἀμφιβάλλεις περὶ τοῦ λόγου
μου; Αἰμίλιε, εἶσαι Φράγκος;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Εἶμ' Ἕλλην.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τὸ βλέπετε!

Γ'. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ὑπαγε, νέε! σὲ ὑπερασπίζεται ὁ Χα-
μάρετος καὶ σὲ ἀφίνομεν ἐλεύθερον πλὴν
εἴτε Ἕλλην εἶσαι εἴτε Μωραίτης εἴτε
Φράγκος μὴ ἀναμιγνύεσαι εἰς τὰ ἀ-
φορῶντα τὴν βλάβην τοῦ Μωρέως.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

ὦ Χαμάρετε, σοὶ εἶμ' εὐγνώμων αἰω-
νίως. (ἀπέρχεται.)

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Φίλοι! Μὴν ἐντρέπεσθε εἰς πράξεις

προφανεῖς, ὀφείλετε νὰ ἦσθε συνετοί·
ἀπόψε εὐρεθῆτε ἅπαντες εἰς τὸ παρεκ-
κλήσιον τῆς μονῆς τοῦ Ἡλιοῦ ἵνα συν-
διασκεφθῶμεν. Ἄγετε! τὸ σύνθημα εἶ-
ναι Μωρέας καὶ Λακωνία. (ἀπέρχονται
οἱ πολῖται). Ἀδελφὲ Λέων, φρόντισον
ᾧστε αἱ πυραὶ τοῦ συνθήματος νὰ ἀνα-
φθῶσιν. Ἐγὼ τρέχω εἰς τὸν κελόν μου
ἄγγελον τὴν Ἑλένην! (ἀπέρχονται ἀν-
τιθέτως· μόλις ὁμως ἀπέρχεται καὶ ὁ
Ῥαϊμοῦνδος κεκρυμμένος, παρακολου-
θεῖ αὐτόν· εἰσέρχεται ὁ Σωτήριος φο-
ρῶν ἐνδυμασίαν ὁδοιπορικὴν.)

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ μόνος

(εἰσέρχεται κεκοπιακῶς.)

Ἐπανήλθον τέλος· ἐπανήλθον . . . ἀ-
φοῦ ἐξησφάλισα διὰ τὴν προσφιλῆ μου
Ἑλένην μέλλον καλόν, καὶ ἐντὸς ὀλίγου
θὰ ἴδω τὰ σχέδιά μου στεφόμενα ὑπὸ
τῆς ἐπιτυχίας. Ὅ, τιδὴποτε καὶ ἂν συμβῆ
θὰ ἐπιτύχω· ἡ ἐπανάστασις τῶν Ἑλ-
λήνων ἢ ὑποβοηθῶ ἐξασφαλίζει θαυ-
μασίως τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σχεδίων μου·
ἐντὸς μηνός ὁ Καμπανίτης θελεῖ εὐρεῖ
τὸν Βιλλαρδουῖνον ἐξησθενημένον ὑπὸ
τῶν Ἑλλήνων καὶ δυνηθῆ τότε εὐκό-
λως νὰ ὑπερισχύσῃ· καὶ μετ' οὐ πολὺ ὁ
πλουσιώτερος γαιοκτιῆμων τῆς Ἀττικῆς
θέλει στεφθῆ πενθερός τοῦ αὐθέντου
τοῦ Μωρέως. Ἀμείβονται τότε τὰ πλέον
διαπρύσια τῶν αἰσθημάτων μου, αἱ θερ-
μότεραί μου εὐχαὶ καὶ ἐπιθυμίαι. Ἡ κό-
ρη μου περίβλεπτος τότε καὶ ἰσχύουσα,
εὐδαίμων ἅμα καὶ λατρευομένη θὰ δύ-
(Ἀκολουθεῖ.)

3. ΦΡΑΓΚΟΙ ΚΑΙ ΜΩΡΑΙΤΑΙ

(Συνέχεια ἴδε σελ. 172.)

νηται νὰ διοικῆ τὸν ἄνδρα της, πειθομένη εἰς τὰς συμβουλὰς μου. Τιμαὶ καὶ δόξα τότε θέλουσι περιστοιχίσει τὸν γέροντα Σωτήριον καὶ ὁ υἱὸς τοῦ πτωχοῦ καὶ ῥακενδύτου δαλματοῦ χωρικοῦ θέλει ἀνέλθει εἰς τὰ ὑπάτα τῶν ἀξιωματίων. Θάρρος μόνον καὶ προσοχὴ καὶ τὰ πάντα εὐδοοῦνται. Ὁ Ῥαῖμουῆδος μὲ ὑποβοηθεῖ θαυμασίως καὶ ὁ Χαμάρετος ἐν ἀγνοίᾳ του ὑποτρέφει τὰς ποθεινοτέρας τῶν ἐλπίδων μου. . . Ἄλλ' ἄρα γε ποῦ νὰ ἦναι τώρα· ἡ ὥρα τῆς συνειτευξέως παρῆλθε καὶ αὐτὸς ἀκόμη δὲν ἐφάνη. (εἰσέρχεται ὁ Ῥαῖμουῆδος).

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

ΡΑΙΜΟΥῆΔΟΣ καὶ ΣΩΤΗΡΙΟΣ.

ΡΑΙΜΟΥῆΔΟΣ

Ὅσονούπω ἔρχεται.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Πῶς! ὁ Ῥαῖμουῆδος!

ΡΑΙΜΟΥῆΔΟΣ

Ναί! αὐτός! ὁ Χαμάρετος εὐρίσκεται εἰς τὴν οἰκίαν σου συνομιλῶν μετὰ τῆς θυγατρὸς σου. (ὦ! διατί νὰ τὸν ἀκολουθήσω!).

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Εἶναι εἰς τὴν οἰκίαν μου;

ΡΑΙΜΟΥῆΔΟΣ

Ναί! ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ τώρα, διότι ἤκουσα αὐτὸν νὰ τὸ λέγῃ εἰς τὴν Ἑλένην· τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκδρομῆς σου;

ΣΩΤΗΡΙΣ

Θυμάσιον! Ἐκολούθησα κατὰ γράμμα τὰς ὁδηγίας σου καὶ ἐπέτυχον. (σιγή)

ΡΑΙΜΟΥῆΔΟΣ

Ἀπόψε γίνεται ἡ πρώτη συνεδρίασις τῶν συνωμοτῶν;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ναί!

ΡΑΙΜΟΥῆΔΟΣ

Πρέπει λοιπὸν νὰ μὲ συστήσης ἐνθέρμως εἰς τὸν Χαμάρετον διότι προτίθεται νὰ συμμετάσχῃ τῆς συνωμοσίας.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Θὰ συμμετάσχῃς;

ΡΑΙΜΟΥῆΔΟΣ

Βεβαίως ἵνα παρεμποδίσω τὴν τυχὸν πρόδόν της. Ἄλλ' ἰδοὺ καὶ ὁ Χαμάρετος ἐρχόμενος... ἄ! εἶναι καὶ ἡ Ἑλένη. Πρέπει νὰ ἐπαγγελθῆς τὸν εἰσηγητήν.. (εἰσέρχονται οἱ ἀναφερθέντες.)

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ, ΣΩΤΗΡΙΟΣ, ΕΛΕΝΗ και
ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

ΕΛΕΝΗ

ὦ! τὸν καλὸν μου πατέρα!

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Κόρη μου!

ΕΛΕΝΗ

Ἦλθες λοιπόν; . . ἤκουσα παρὰ τοῦ Χαμαρέτου ὅτι τὸν περιέμενες ἐδῶ καὶ ἔσπευσα νὰ προέλθω ἵνα σὲ ἐναγκαλισθῶ λεπτά τινα ἀρχήτερον. Ἄλλὰ δεξιῶσού καὶ τὸν φίλον Λέοντα ἐπανελεθόντα καὶ αὐτὸν μόλις σήμερον ἐκ τοῦ ταξειδίου του.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Καλῶς ὤρισας, τέκνον μου. Τίνεα φέρεις;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πλὴν . . .

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἢ Ἐλένη δὲν εἶναι ξένη . . .

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

ὦ! . . .

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ὅσον δὲ διὰ τὸν Ῥαῖμουνδον σοὶ συνιστῶ ἓνα νέον ὄπαδόν σου.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ὅστις ἀνεκάλυψεν ἐσχάτως τὴν καταγωγὴν του.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πῶς; ὁ Ῥαῖμουνδος;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ναὶ ὁ Ῥαῖμουνδος ὅστις φρονιμώτερός σου ἐπέζητησε θεοῖν ἰσχυρὰν παρὰ τοῖς Φράγχοις ἵνα ἐκεῖθεν βοηθῆ ἀποτελεσματικώτερον τοὺς ἀδελφούς του. Ἄλλ' ἤδη ὅποτε τὸ προσωπεῖον μέλλει νὰ πέσῃ οἱ Ἕλληνες δὲν ἔχουν ἀνάγκην τοιαύτης πολιτικῆς καὶ ἀπόψε ἀναφανδὸν θέλω ἀποκηρύξει τοὺς Φράγκους.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἔρω, σὲ δέχομαι. Ἐὰν ἦσαι προδότης οἱ Ἕλληνες εἶναι ἔτι ἰσχυροὶ ἵνα σὲ τιμωρήσωσιν· ἐὰν ὄχι, εἰς βραχίων προστιθέμενος ἔτι καὶ γνώσεις ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν μας προσφερόμενοι εἶναι πολὺ τιμοί, (Ἐπὶ μιᾷ τῶν κορυφῶν τοῦ ἀνωθεν φαινομένου ὄρους Ὀλένου ἀνάπτειται πυρὰ τις ἣτις φωτίζει τὴν σκηνὴν, τοῦ σκότους ἐπιχυθέντος ἤδη ἐνεκα τῆς προσεγγίσεως τοῦ λυκόφωτος.) Σωτήριε, ἡ βόσις τῆς ἐπιχειρήσεώς μας ἀσφαλίζεται ἐκ τῶν προτέρων· παντοῦ ὅπου ἐπορεύθην, παντοῦ αἰ ἀπόπειραί μου ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας· ὁ λαὸς ἡμῶν, ὁ μετανοήσας ἤδη καὶ ἐξαγνισθεὶς ἐν τῇ δουλείᾳ, ὁ ἐπιθυμῶν πυρετωδῶς τὴν ἐλευθερίαν, ἐννοήσας ἤδη τὰ θεῖα προσόντα τοῦ οὐρανίου τούτου δώρου, οὐσσωμος ἤρχισε νὰ ἀνεγείρηται ἐκ τοῦ βαρέως ληθάργου εἰς δν ἐβυθίσθη. Ἄ πό

ἐξαμηνίας ἤδη υπόκωφος κίνησις ἤρ-
χισε νὰ τελεῖται ἐν τῷ λαῷ τούτῳ ἢ
κίνησις αὕτη ὑποκινήθεισα καὶ ὑπὸ τῶν
τελευταίων αἰσχυρῶν πιέσεων ἐπισπεύ-
δει τὸ ἔργον ἡμῶν· ἡ Ἐλευθερία,
ἡ θεότης αὕτη ἥτις ἀνέδειξεν εἰς τὸ
παρελθὸν τοὺς θνητοὺς ἡμίθεους, φαί-
νεται ὅτι ἀνεμνήσθη τῆς ἀρχαίας αὐτῆς
διαμονῆς καὶ ἤρχισε νὰ κατέρχεται εὐ-
θὺ ἀπὸ τῶν οὐρανοσκεπῶν νεφῶν εἰς
τοὺς βουνούς τῆς Πελοποννήσου ἐντὸς
ὀλίγου γέρον Σωτήριε, οἱ Ἕλληνες
τῆς Πελοποννήσου μία καρδία, μία
ψυχὴ, ἐν σῶμα ἀπὸ τῶν βουνῶν τοῦ
Ἰλίου μέχρι τῶν κορυφῶν τοῦ Ταῦ-
γέτου, ἐξεγειρόμενοι θέλουσι κατα-
βάλλει τὰ πρῶτα θεμέλια τοῦ μνη-
μείου τῆς Ἑλληνικῆς δόξης.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Εὐγε, γενναῖέ μου Χαμάρετε!

ΕΛΕΝΗ

Ἡ πατρίς μας δὲν θὰ ὑποδουλωθῇ
ποτέ, ἐὰν κέκτηται πάντοτε πολίτας
ὡς σέ.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ναί, πάτερ μου! τὰ σχέδιά μας στε-
φθήσονται ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας· ἡ ἀφίξις
τοῦ Καμπανίτου ὑποβοηθεῖ θαυμασίως
τὰ σχέδιά μας· μάτην ὁ Βιλλαρδουῖνος
πειραθῆσεται ν' ἀντισταθῇ! καταπολε-
μοῦμενος ὑπὸ τῶν δύο ἐξωσθήσεται
εὐκόλως παρακολουθούμενος ὁμῶς ἐκ
τοῦ σύνεργισ ὑπὸ τοῦ Καμπανίτου ὅστις
ταχέως καταβλήθησεται ὑφ' ἡμῶν. Ἡ
ᾠρα προσεγγίζει, ὦ φίλοι! ὅλοι οἱ ὑφ'
ἡμῶν ἐξεγερθέντες στρατοὶ δὲν περιμέ-
νουσιν ἢ ἐν μόνον νεῦμα ὅπως ἐξορ-
μήσωσιν ἐπὶ τοὺς πιεστάς αὐτῶν, περι-

μένουσι κρυπτόμενοι ἐντὸς τῶν φαραγ-
γων καὶ δασῶν ἐνῶ ὁ ἐν ταῖς πόλεσι
λαὸς βασανιζόμενος παντοιοτρόπως ὑπὸ
τῶν ἵπποτων, ἐξεγερθήσεται καὶ αὐτὸς
λάβρος καὶ ἀκάθεκτος κατὰ τῶν κυ-
ρίων του. Ἡ ᾠρα τοῦ πρὸς ἐξέγερσιν
σημείου τούτου ἀπόψε ἀποφασισθήσεται·
ἅπαντες οἱ ἔνδοξοι ὀπλαρχηγοί, οἱ τὰ
πρῶτα ὀνόματα φέροντες ἡγέται τῶν
ἐλευθεροφρόνων θέλουσι συνέλθει ἅπαν-
τες ἀπόψε ἵνα συσχεφθῶσι περὶ τοῦ
πρώτου κινήματος. Καὶ μετ' ὀλίγας ἡ-
μέρας ἅπαντες διὰ τῆς κλαγγῆς τῶν
ὄπλων καὶ τοῦ πανελληνίου συνθήμα-
τος χαιρετήσωμεν ἔνθεοι τῇ θεᾷ ἐλευ-
θερίαν κατερχομένην εἰς ἡμᾶς.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Καὶ ποῖον εἶναι τὸ σύνθημα;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἡ πυρὰ ἥτις καίει ἐπὶ τῆς κορυφῆς
τοῦ ὄρους Ἰλίου, εἶναι ὁ ἀνατέλλων
ἥλιος τῆς ἐλευθερίας μας. Τώρα δια-
λυθῶμεν ὕπαγε σύ εἰς τοῦ Βιλλαρδουῖ-
νου καὶ ἔκφρασον αὐτῷ τὸ νέον σύμβο-
λον τῆς πίστεώς σου, κατόπιν δὲ σὲ
περιμένωμεν εἰς τὸ ἐρημοκλήσιον τοῦ
προφήτου Ἡλιοῦ! (ἀπέρχεται μετὰ τοῦ
Σωτηρίου καὶ τῆς Ἐλένης.)

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ μόνος

Ὁ καχὸς μου δαίμων λοιπὸν με ᾤ-
θησε νὰ ἀκολουθήσω τὸν Χαμάρετον!
Ἄ! ἀγαπῶνται! ἄ! ὁ εἷς λατρεύει τὸν
ἄλλον καὶ ὁ Ραῖμουνης μακρόθεν θὰ
ἴσεται νὰ τοὺς θεωρῇ! Αἱ λαμπάδες

τοῦ ὕμναίου σου, εἶπες, Χαμάρετς, δὲν θ' ἀργήσωσι ν' ἀνάψωσι, καὶ ἐγὼ σὲ λέγω ὅτι αἱ λαμπάδες τῆς ταφῆς σου μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἢ θὰ ἀνάψωσιν ἢ ὅλη ἡ γῆ πρέπει νὰ χαθῇ! Ἡσυχεῖ, Ἑλένη, καὶ ἀντὶ τοῦ Χαμαρέτου ἐγὼ θὰ σὲ σφίξω εἰς τὴν θερμὴν ἀγκάλην μου! Θὰ προσκολληθῶ εἰς τὴν συνομοσίαν σου, Χαμάρετς, καὶ ἐκεῖ θὰ κατορθώσω τὸν πόθον μου. Σύνεσις μόνον καὶ ὑποκρισία καὶ τὰ πάντα ἐπιτύγγάνουσιν. Τὸ μέλλον δὲ θὰ δεῖξῃ ἐάν ὁ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ Χαμαρέτου, ἡ κενοδοξία τοῦ Σώτηρίου, ἢ τὰ σχέδια τῆς φιλοδοξίας καὶ τοῦ ἔρωτός μου θέλουν ἐπιτύχει.

(ἀπερχομένου αὐτοῦ βιαίως καταπετάννυται ἡ αὐλαία.)

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ἡ αὐλικὴ σκευωρία καὶ ἡ συνομοσία

τῶν Ἑλλήνων.

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ Β'.

Ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Βιλλαρδουίνου αἴθουσα πολυτελής· κατὰ μῆκος τῆς αἰθούσης κίονες σχηματίζοντες στοάν, ἐν ἧ αἰρομένης τῆς αὐλαίας διαφαίνονται περιπατοῦντες διάφοροι ἰππότες. Δεξιόθεν εἰσοδος, ἀριστερόθεν θύρα κρυπτή. Ἐκατέρωθεν τῶν κίωνων περιπετάσματα πολύχροα μὲ βαβδώσεις κυανᾶς καὶ λευκάς.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ καὶ ΕΥΤΥΧΙΑ

ΕΥΤΥΧΙΑ

Μοὶ διηγήθης, Αἰμίλιε, τὰ κατὰ τὴν πρωϊνὴν ὀχλαγωγίαν καὶ ὅτι κατεδιώχθης καὶ σὺ κατοπιν. Πλὴν δὲν μὲ εἶπες καὶ τὸ ὄμμα τοῦ σωτήρός σου;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ναί! ὦφειλον νὰ σᾶς τὸ εἶπω ἵνα τοῦλάχιστον ἐκφράσω τὴν πρὸς τὸν σωτήρά μου ἀπεριόριστον εὐγνωμοσύνην μου, ἵνα εἶπω εἰτι ἀπαξ ἔμπροσθεν ὑμῶν τῆς εὐγενοῦς καὶ γενναϊόφρονος τὸ τί αἰσθάνομαι δι' αὐτόν· συνεδεόμην πάντοτε μετ' αὐτοῦ διὰ δεσμῶν φιλίας, ἥδη ὅμως ἡ ζωὴ μου εἶναι εἰς χεῖρας του. Δι' αὐτόν, κυρία, θὰ δώσω εὐχαρίστως τὸ ἥμισυ αὐτῆς ἐνῶ τὸ ἕτερον ἥμισυ ἐπιφυλάττω δι' ὑμᾶς τὴν εὐεργέτριαν καὶ προστάτριάν μου, δι' ὑμᾶς ἦν νὰ ὑπηρετήσω ἐσώθην, εὐδοκία τοῦ Θεοῦ.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Καὶ τίς εἶναι ὁ σωτήρ σου;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ὁ Χαμάρετος.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ὁ Χαμάρετος! . . . Ἄ, τώρα ἐννοῶ πληρέστατα τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνθουσιασμόν σου. (εἰσέρχεται ὁ Ῥοῖμοῦνδος ἐκ τοῦ βάθους)

ΣΚΗΝΗ Β.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ, ΕΥΤΥΧΙΑ καὶ

ΑΙΜΙΛΙΟΣ.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Τί ἐννοεῖς πληρέστατα, Εὐτυχία;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἄ! ὁ ἀδελφός μου! σὺ θὰ γνωρίζεις
κάλλιον, Ῥαίμουνδε!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Τί;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Τὴν ὑπὸ τοῦ Χαμαρέτου διάσωσιν
τοῦ Αἰμιλίου.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Πῶς, Αἰμίλιε; ὁ Χαμάρετος ἦτο ὁ
σωτὴρ σου;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ναί.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Οὕτω λοιπὸν ὁ Χαμάρετος σοὶ ἔσωσε
τὴν ζωὴν. Δεσμοὶ εὐγνωμοσύνης λοιπὸν
θὰ μὲ συνδέουν εἰς τὸ ἔξῃς μετ' αὐτοῦ,
ἐνῶ δεσμοὶ τοῦ καθήγοντος καὶ τῆς φι-
λίας θὰ μὲ ἐπιτάττουν ἵνα ἦμαι πάντο-
τε πλησίον του.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Πῶς τί εἶπες;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Τί εἶπον! Ἴδου, ἀκουσον, Εὐτυχία!
Ἄπὸ τῆς ἐσπέρας ταύτης ἐγκαταλείπο-
μιν τὸ μέγαρον τοῦτο! δὲν ἀρμίζει εἰς
τὰ σχέδιά μου νὰ καθῆμαι εἰτι πλέον παρὰ
τῷ Βιλλαρδουίνω. Εἰξεύρεις τοὺς φιλο-
δόξους σκοποὺς μου, Εὐτυχία! σοὶ τοὺς
διηγήθην ὅλους καὶ ἐνίοτε καὶ σὺ αὐτὴ
διὰ τῶν συμβουλῶν σου μὲ ἐνεθάρρυνες.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἦ! διατί ἀνακαλεῖς εἰς τὴν μνήμην
τὸν θλιβερόν ἐκεῖνον χρόνον! κάλλιον
δὲ ἐμὲ νὰ μὴ ὑπῆρχον οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Σιώπα, Εὐτυχία! διότι ὅ,τι λέγεις
τώρα μοὶ ἐμπνέεις ὑποψίας περὶ τῆς πί-
στεώς σου. Ἀδελφῆ μου, μὲ γνωρίζεις
καὶ εἶναι περιττὴ πᾶσα ἀντιλογία! (σύρων
αὐτὴν πρὸς τὰ παρασκήνια) Ἀπόψε θὰ
φύγωμεν ἐδῶθεν! θὰ κατοικήσωμεν εἰς
τοῦ γέροντος Σωτηρίου. Οἱ Ἕλληνες
ἐπαναστατοῦσι καὶ εἶμαι εἰς τῶν ἀρχη-
γῶν τοῦ κινήματος. Μὴ λησμονεῖ, Εὐ-
τυχία, τὸ σύμβολόν μας, ἐφ' οὗ τὰ θέ-
μεθλα τῆς ὑπάρξεως ἀνηγείραμεν:
Διαίρει καὶ βασιλεύει! τὸν Βιλ-
λαρδουίνον περιμένω ἀπόψε, ἵνα δικαιο-
λογήσω δι' ἐνός ἀποτόμου κινήματος
τὴν φυγὴν μου ταύτην, διότι ἡ θέσις
μου εἶναι πλησίον τῶν Ἑλλήνων ὅστις
δήποτε καὶ ἂν νικήσῃ. Μὲ ἐννοεῖς;

ΕΥΤΥΧΙΑ (δειλῶς)

Ναί! . . (ὦ Χαμάρετε, Χαμάρετε!)

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἄφοβ' με έννοεῖς λοιπὸν πρέπει νὰ με ὑπακούσης. Μῖσος κηρυττόμενον ἀναφανδὸν κατὰ τῶν Φράγκων, καὶ προσποιητὴ συμπάθεια πρὸς πᾶν ὅ,τι ἑλληνικὸν θέλουν ἐπιούρει ἐφ' ἡμᾶς τὴν συμπάθειαν τῶν Μωραϊτῶν καὶ ἀσφαλῆσαι ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν μου. Ἐχῶ πολλὰ, πολλὰ νὰ σὲ εἶπω, Εὐτυχία, ἀλλὰ δὲν εἶναι τῶρα καιρὸς. Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Σωτηρίου ὅπου θὰ διαμένωμεν εἰς τὸ ἐξῆς, ἐκεῖ θέλω σοὶ διηγηθῆ ἅπαντα . . . Αἰμίλιε, ὕπαγε καὶ εὗρε τὸν Βιλλαρδουῖνον, εἰπέ δὲ αὐτῷ ὅτι ἔχω ἀνάγκην μυστικῆς συννομίλιας μετ' αὐτοῦ καὶ νὰ κατορθώσῃ νὰ με εὕρῃ. Μετὰ ταῦτα προσπάθησον νὰ κοινοποιήσῃς εἰς τοὺς Φράγκους τὴν στάσιν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν δ' ἀσασίην σου ὑπὸ τοῦ Χαμαρέτου καθ' ὅλας τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας. Ἐπιθυμῶ ὅπως οἱ τύραννοι τοῦ Μωρέως μάθωσι πῶς φέρονται κατ' αὐτὰς οἱ ὑπὸ πῆκοσόν των, ὕπαγε! (ὁ Αἰμίλιος ἀπέρχεται) Καὶ τώρα, καλὴ μου ἀδελφὴ! ἄς ὁμιλήσωμεν ἐν ἐκτάσει καὶ περὶ ἡμῶν τὸν Σωτήριον καὶ τὸν Χαμαρέτον εἰδοποιήσα πρὸ ὀλίγου περὶ ὧν σὲ εἶπα, καὶ ἀπερχόμενον ὁ Σωτήριος με παρεκάλεσεν ἵνα ἐν τῇ οἰκίᾳ του διαμείνωμεν εἰς τὸ ἐξῆς; . . .

ΕΥΤΥΧΙΑ (ζωηρῶς)

Ὁ Χαμαρέτος ἔχει εἶδῃσιν τούτου;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Μάλιστα! . . . διατὶ ἐρυθρίθ; ! Εἰπέ μοι, Εὐτυχία . . .

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἐρχονται οἱ αὐλικοὶ !

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

ὦ ! κατηραμένοι !

(εἰσέρχονται ἐκ τοῦ βάθους αὐλικὴ μετὰ κυριῶν.)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ ΕΥΤΥΧΙΑ, ΕΔΟΥΑΡΔ.

ΡΟΛΑΝΔΟΣ, ΕΙΣ ΙΠΠΟΤΗΣ

ΑΥΛΙΚΟΙ, ΚΥΡΙΑΙ.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ

Ὁ ἄρχων Ῥαῖμουνδος μετὰ τῆς ἀδελφῆς του ! Εἰς τὴν βασιλίσσαν τῆς ἑορτῆς ἐπιτρέπεται νὰ κλείεται εἰς αἰθουσάν τινα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς ;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Πῶς εἶπατε, Ἐδουάρδε; βασίλισσα τῆς ἑορτῆς; ἢ δὲν ἤκουσα καλῶς;

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ

Ὅχι, δὲν ἠπατήθητε !

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Καὶ τίς εἶναι ἡ βασίλισσα τῆς ἑορτῆς;

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ

Ἡ ἀδελφὴ σας.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἡ ἀδελφή μου βασίλισσα τῆς ἑορτῆς! . . . καὶ χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζω ἐγώ; δύνασθε νὰ μοὶ ἐξηγήσητε αὐτὸ τὸ δυσεξήγητον;

ΕΣΟΥΡΑΟΣ

Καὶ ἐν τούτοις εἶναι ἀπλούστατον! ὁ Βιλλαρδουίνος δὲν ἔκαμεν αὐτὴν τὴν ἐκλογὴν, ἐξ ἐναντίας, ὅτε τὸν ἐρωτήσαμεν ποία θὰ ἦτον ἡ βασίλισσα τῆς ἑορτῆς ταύτης: Δὲν εἰξεύρω, μᾶς εἶπεν, δὲν ἐξέλεξα καμμίαν! εἰς ὑμᾶς ἀποκείται νὰ ποιήσῃτε τεῦτο. Ἡμεῖς δὲ συνεννοηθέντες ὁλοφώνως ἐξελεξάμεθα τὴν χαριτόβρυτον ἀδελφήν σας, καὶ ἤδη καταθέτομεν, — ἐὰν μᾶς ἐπιτρέψῃτε τεῦτο, ἄρχον Ῥαῦλουίνδε, — πρὸ αὐτῆς τὸ θυμίαμα τῆς σεβούς ἡμῶν λατρείας.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἡ πρότασίς σας εἶναι λίαν κολακευτικὴ, κύριε! καὶ ἡ νεότης μου συνεννοημένη μετὰ τῆς ἀπειρίας μου, μοὶ ἐπιβάλλει νὰ εἶπω ὑμῖν ὅτι τὸ σκῆπτρον τοῦτο εἶνε πολὺ βαρὺ δι' ἐμέ, διὰ τὰς χεῖράς μου.

Εἰς Ἰηποθῆς

Αἱ χάριτες τοῦ σώματός σας, κυρία, συνεννοούμεναι μετὰ τῶν πνευματικῶν τῶν τοῦ πνεύματός σας, εἰσὶν ὑπέρτεροι, εἰμὶ βέβαιος, τῆς βιρτυότητος τοῦ σκῆπτρου τούτου.

ΕΥΤΥΧΙΑ (μειδῶσα)

Ἐλπίζω ὁμῶς ὅτι καὶ οἱ ὑπήκοοί μου

διὰ τῆς πειθαρχίας των θείλου ἐλαφρώσει ἐπὶ πολὺ τὴν βαρύτερά του.

ΕΣΟΥΡΑΟΣ

Δὲν σᾶς ἔλεγον, κύριοι, ὅτι ἡ δεσποινὴς Εὐτυχία εἶναι βασίλισσα διὰ τῆς εὐφύας ὅπως εἶναι βασίλισσα διὰ τῶν φυσικῶν χαρίτων. Καὶ πῶς σᾶς φαίνεται ἡ ἑορτὴ, Μεγαλειοτάτη;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἐρωτήσατε τὸν ἀδελφόν μου.

ΡΟΛΑΝΔΟΣ

Διαμαρτυρόμεθα, κυρία! Πῶς ἡ βασίλισσά μας δὲν ὁμιλεῖ ἢ διὰ τοῦ σιοματος τοῦ ἀδελφοῦ τῆς.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἄλλ' ἡ πειθαρχία πρὸ παντός ἄλλου, σεβασμιώτατε ἐξομολογητά μου! (γενικὴ ἰλαρότης) Ἄλλως τε δικαιούται νὰ ἐρωτηθῇ οὐχὶ ὡς ἀδελφός ἀλλ' ὡς προπαρασκευαστῆς τῆς ἑορτῆς ταύτης νὰ μάθωμέν πῶς ἐφάνη αὐτῷ τὸ ἴδιον ἔργον του;

ΡΟΛΑΝΔΟΣ

Τότε ναί, πειθόμεθα, κυρία!

Ἰηποθῆς

Πῶς σᾶς ἐφάνη λοιπόν, ἄρχον Ῥαῦλουίνδε;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐρωτήσω ὑμᾶς, κύριοι. Πῶς σᾶς φαίνεται ἡ ἑορτὴ;

ΟΛΟΙ

Λαμπρά!

ΡΟΛΑΝΔΟΣ

Ἐπευχόμεθα εἰς τὸν τοποτηρητὴν, εὖ τὴν ἀφιξίν ἑορτάζομεν, ὅπως ἡ διοικήσις του εἶναι τόσον λαμπρά ὅσον καὶ ἡ ἑορτή του. Τὰ πάντα εἶναι ἀξία τοῦ διαδόχου καὶ τοποτηρητοῦ τοῦ κατακτητοῦ τοῦ Μωρέως Γουλιέλμου τοῦ Καμμανίτου. Ἄ! Εἶπα Καμμανίτην καὶ ἐνεθυμήθην τὸν ἀνεψιὸν του. Διὰ τὴν δὲν ἔφθοσεν ἐτι :

ΕΙΣΟΥΓΑΡΔΟΣ

(Με περιγεῖλα λοιπὸν ἀπόψε ὁ Φοιμούνδος!)

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἐτάχθην βασιλίσσά σας, Κύριοι! καὶ σὰς ἀναμιμνήσκω ὅτι μόνον ἡ πολιτικὴ τῆς διασκεδάσεως συζητεῖται ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ θρόνου μου. Τίς δὲ ὁ πρῶτος ἀναγορεύσας με ;

ΡΟΛΑΝΔΟΣ

Ὁ Ἐδουάρδος.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Τῷ ὀφείλειται ἀνταμοιβή! Τὸν βραχίονά σας, κύριε Ἐδουάρδε. Σὰς ἐκλέγω ἱπποτὴν μου.

ΕΙΣΟΥΓΑΡΔΟΣ

Εἶναι μεγάλη τιμὴ δι' ἐμέ!

ΕΥΤΥΧΙΑ (μειδιῶσα)

Ἐπὶ ἡσυχίᾳ! ἀκολουθεῖτε! (ἀπέρχονται διὰ τῆς σκαῆς ὅλοι προπορευομένης τῆς ὑτυχίας μετὰ τοῦ Ἐδουάρδου ὁ Φοιμούνδος ἀποχωρίζεται δεξιόθεν ἐκ τῆς θύρας προβαίνει ὁ Λαμάρετος)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ (μόνος)

Οὐδέτις! Ἐπεθύμησα νὰ ἔλθω ἵνα δοκιμάσω ἰδίους ὄμμασι τὴν πίστιν τοῦ Φοιμούνδου ἠκροάσθην! οὐδὲν νὰ προδώσῃ αὐτόν. . . ἢ ὁ ἄνθρωπος εὖτος εἶναι ὑποκριτὴς δεινός ἢ μὰς ἀγαπᾷ εἰλικρινῶς! . . . Ἠλὴν ὄχι, εἶν' ἀδύνατον! τοῦ Σωτηρίου τὴν πολυετῆ πείραν οὐδ' ἀλώπηξ κατορθοῖ ν' ἀπατήσῃ! . . . (προσβλέπων πρὸς τὴν στοᾶν) Ἄ! ἰδοὺ τῆς πατρίδος μου οἱ τύραννοι καὶ δήμιοι! εὐωχοῦνται! . . . Εὐφραίνεσθε καὶ τέρπεσθε, ἀγενεῖς λησταί! Ἀηστοὶ ἐησύντες τὴν τιμὴν ἡμῶν καὶ βιοῦντες δαπάναις ἡμῶν εἰς ἀνάκτορα πελυτελί! Εὐωχεῖτε! θὰ εὐωχῆσθε κάλλιον μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας! Αἶ, Βιλλαρδούινε, Βιλλαρδούινε, θὰ ἴδῃς τίς εἶνε ὁ ἀντιπαλός σου! Ἐλθε νὰ τὸν συλλάβῃς! εὐρίσκειται εἰς τὰ χῶματά σου! Ὁ μέγα-ρα, διαμονὴ ὀργίων καὶ κακοηθείας, πόσον σὰς λυποῦμαι! καὶ σεῖς θὰ ἐπισύρῃτε τὴν ὀργὴν ἥτις ἐπραγματοῖται ἐπὶ τῶν κτητόρων σας!

(εἰσέρχεται δρόμῳ ὁ Φοιμούνδος)

(Ἀκολουθεῖ)

4. ΦΡΑΓΚΟΙ ΚΑΙ ΜΩΡΑΙΤΑΙ.

(Συνέχεια ἴδε σελ. 220.)

—
ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ καὶ ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Πῶς εἶσαι ἐδῶ! ἐτόλμησας νὰ εἰ-
σελθῆς εἰς τοῦ Λύκου τὸ στέμα προσ-
φερόμενος βορὰ εὐάλωτος! Μακρόθεν
σὲ εἶδον καὶ ἔσπευσα...

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἦλθον, Ῥαίμουन्दε, νὰ μάθω ἐτι
ἀπαξ τὰ ἔθη τῶν δυναστῶν μας...

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἐκτιθέμενος ὁμῶς ἐπικινδύνως τοιου-
τοτρόπως...

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Καὶ νὰ σοὶ ἀναγγείλω ὅτι ὁ Καμ-
πανίτης εὐρίσκεται εἰς ἅγιον Ζαχαρίαν
καὶ μᾶς ἀποπέμπει ἐκεῖθεν διάγγελμα
παροτρύνον ἡμᾶς νὰ σπεύσωμεν...

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Πῶς σοὶ ἀπέστειλε τοῦτο;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἦξι εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν Σωτήριον,
οὗ ἀπόντος τὸ ἔλαβον.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ (ζωηρῶς)

Καὶ τί περιεῖχε;

—

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τέσσαρες μόνον λέξεις τὰς ἐξῆς:
« Τῷ Σωτηρίῳ. Σπεύσατε. Καμπανί-
της » Τί εὐγλωττότερον δὲ τῆς λακω-
νικῆς ταύτης ἐπιτολῆς!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ (ἀνακουρισθεὶς)

Ἄ! Τοῦτο μόνον! λοιπὸν πρέπει νὰ
σπεύσωμεν!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Βεβαίως· διὰ τοῦτο ἦλθον νὰ σὲ εἰ-
δοποιήσω· ὡς εἰξεύρεις ἢ συνάθροισαι
τελεῖται ἀπόψε εἰς τὸ ἐρημοκλήσιον
τοῦ Ἰλίου καὶ θέλω νὰ μάθω ἐὰν θὰ
παρευρεθῆς;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Μετὰ μίαν ὥραν περιμένε με εἰς τοῦ
Σωτηρίου· ἀπόψε διαλύω τὰς μετὰ τῶν
Φράγκων σχέσεις μου καὶ ἀποσκορα-
κίζω πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ ἐχῆ συνά-
φειαν μετ' αὐτῶν. Θὰ ἐκδιωχθῶ, ἀλλ'
ἐλπίζω ὅτι ὁ Σωτήριος θὰ μοὶ προσ-
φέρῃ ἀσφαλὲς ἄσυλον εἰς τὴν οἰκίαν
του καὶ ἡ ἐπιρροή του θὰ ματαιώσῃ
πᾶσαν κατ' ἐμοῦ καταδίωξιν. Οὕτω θὰ
διατελῶ ἀβλαβῆς ἐνῶ αἰ ἐπὶ τῶν Φράγ-
κων σπουδαῖαι γνώσεις μου θὰ προσθέ-
σωσι νέαν ἰσχύν εἰς τὰ σχέδια τῶν
πατριωτῶν. Ἄλλ' εἶναι καιρὸς νὰ φύγῃ·
διότι ἡ περαιτέρω παρουσία σου δυνα-
τὸν νὰ καταστρέψῃ ὅλον τὸ ἔργον.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Φεύγω, πλην μετὰ μίαν ὥραν σὲ
περιμένω εἰς τοῦ Σωτηρίου· (ὁ Χαμάρ-
ρετος ἀπέρχεται δεξιόθεν.)

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ (μόνος)

Ἄ! ἤλθες νὰ μὲ προκαταλάβης ἀλλ' εὐρέθην ἱκανώτερός σου. Ὁ Βιλλαρδουίνος γινώσκει πάντα τὰ σχέδια τῶν Μωραϊτῶν καὶ ἐγὼ μόνος θὰ ἀπολαύσω τῶν ὠφελειῶν αὐτῶν. Ὁμίλησα ἤδη περὶ τῆς ἀναχώρησέως μου εἰς αὐτὸν καὶ οὕτως ἠσπάσθη ἐνθέρμως τὰς ἰδέας μου. Ἐν μόνον μὲ ἀνησυχεῖ! Ἡ Εὐτυχία! μήπως διὰ τινος παρατόλμου κινήματος, οὐ τὴν ἰδέαν αἰφνιδίως μόνη αὐτὴ δύναται νὰ συλλάβῃ, παρακωλύσῃ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν μου. Καὶ τοῦτο ὁμως χάρις εἰς τὴν ἀγρυπνον προσοχὴν μου θὰ ἀποσοβῆσω. Πλησιάζουν οἱ ἀδελφεοί! Ὁ καιρὸς τῆς ὑποκρισίας ἐπέστη. Ἄς φανῶ Ἐλληνοφρων ὀλίγον πρὸς μεγίστην ἐκπληξιν αὐτῶν τῶν χρυσῶν ἀνδραρίων ἅτινα ὀνομάζονται ἱππῶται! (εἰσέρχονται ἐκ τοῦ βάθους οἱ ἐξῆς.)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ, ΕΥΤΥΧΙΑ, ΑΙΜΙΑΙΟΣ,
ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ, ΡΟΔΑΝΔΟΣ,

Εἰς ἱππότης, αὐλικοὶ μετὰ κυριῶν καὶ

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ὅστω λοιπόν, κύριοι ἐξελέξατε βασιλίссαν τῆς ἐορτῆς τὴν ἀδελφὴν τοῦ προσφιλοῦς ἡμῖν Ραϊμούνδου;

ΡΟΔΑΝΔΟΣ

Μάλιστα, ὑψηλότατε!

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Σὰς συγχαίρομαι, κύριοι. Εἰς ὑμᾶς

δὲ, φίλη δέσποινα, ἐπεύχομαι τὴν βασιλείαν ὑμῶν ἀνέφελον καὶ γαλήνιον.

ΕΥΤΥΧΙΑ (ἰαρωῖς)

Ἡ βασιλεία μου θὰ ἦνε ἀνέφελος, φίλε συνάδελφε...

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ (ὡς ἄνω.)

Ἀησμονεῖτε, κυρία, ὅτι ὅλοι οἱ ἡγεμόνες εἶνε ἐξάδελφοι μετὰ τῶν. Ἡμεῖς τοῦλάχιστον δὲν ἐλησμονήσαμεν τοῦτο καὶ ἐπιθυμοῦμεν ὡς ἐξάδελφον νὰ μᾶς θεωρῆτε καὶ μεταχειρίζεσθε. Ἐλέγετε λοιπόν;...

ΕΥΤΥΧΙΑ (ὡς ἄνω)

Ἐλεγον, φίλτατε ἐξάδελφε, ὅτι ἡ βασιλεία μου θὰ ἦνε ἀνέφελος ἐὰν οἱ ὑπήκοοί μου δὲν ἀθετήσωσι τὸν ὄρκον τῆς πίστεως ὃν μοὶ ὤμωσαν.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

ὦ! αὐτὸ εἶναι πλεον ἢ ἐπιείκεια.— Εἰξεύρετε, Ραϊμούνδε, ὅτι ἡ ἀδελφὴ σας πιζίζει καλὰ τὸ πρόσωπο ὡς βασίλισσα;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Εἶσατε πολὺ ἐπιεικῆς, Ὑψηλότατε!

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Λέγω τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν. Καὶ εἰς τίνα ὀφείλεται ἡ τιμὴ τῆς πρωτοβουλίας τῆς ἀναγορεύσεως;

Εἰς ἱππότης

Εἰς τὸν ἀρχοντα Ἐδουάρδον.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ειξεύρετε ότι οφείλετε να ανταμείψετε, φίλη δέσποινα, τὸν νομοταγῆ δ-πῆχόν σας.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἀντήμειψα αὐτὸν ἤδη.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Πῶς ;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἀναγορεύσασα αὐτὸν ἱππότην μου καθ' ὄλον τὸ διάστημα τῆς βασιλείας μου.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ἡ ανταμοιβὴ εἶναι μεγάλη καὶ ὁ κύριος Ἐδουάρδος πρέπει νὰ ᾖ πολὺ εὐτυχῆς ἀπόψε.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Μὲ κολακεύετε !

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Καὶ εἰς ἐμὲ τί θέσιν ἐπεφυλάξατε ;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Τὴν τοῦ συμβούλου μου !

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ (μειδιῶν)

Ἀληθῶς... Καὶ πάλιν σὰς λέγω, Ῥαϊμοῦνδε, ὅτι ἡ ἀδελφὴ σας δύναται νὰ θεωρηθῆ πρότυπον βασιλείσης.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ποιεῖ ἤδη τὰς ἀπαρχὰς τῆς, ὑψηλότατε ! πιθανῶς οἱ Γραικοὶ ἡμέραν τινὰ νὰ τὴν ἐκλέξωσι βασίλισσαν καὶ βασιῶς δὲ, θελεῖτε νὰ εἰπωσι τότε ὅτι ἡ σχολὴ Βιλλαρδουίνου εἶνε ἀτελής.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Εἶθε ! φιλιτάτη ἐξαδέλφη, θὰ μοι ἐπιτρέψητε νὰ συνοδεύσω καὶ ἐγὼ κυρίαν τινά.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Εἰθε ἐλεύθερος ! Ἐδουάρδε, τὸν βραχίονά σας !

(Ὁ Βιλλαρδουίνος λαμβάνει εἰς τὸν βραχίονά του κυρίαν τινὰ καὶ περιδιαβαζει εἰς τὰς στοὰς ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Ῥοβέρτου, τῆς Εὐτυχίας, τῶν οὐλικῶν καὶ τῶν κυριῶν κατὰ μικρὰ δὲ διαλείμματα ἀναφαίνονται εἰς τὸ βάθος· ὁ Ῥολάνδος καὶ τινες ἱππῶται σχηματίζουν ὁμίλόν τινα περὶ τοῦ Ῥοϊμούνδου ἱσταμένου εἰς τὰ προκλήνια).

ΡΟΛΑΝΔΟΣ

Ἦκουσα, ἄρχον Ῥαϊμοῦνδε, πρὶ τινος στάσεως λαβούσης χώραν σήμερον· εἶναι ἀληθές ;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἀληθέστατον· εἰς τὴν στάσιν ταύτην προσεβλήθη καὶ ὁ ὑπῆρέτης μου, διὸ καὶ ὀργισθεὶς ἐζήτησα δικαιοσύνην καὶ ἐπέτυχον, κρυσμασθέντος τοῦ πρώται-τίου. Ἄλλ' οἱ Ἕλληνες εἶχον δίκαιον καὶ μετανοῶ διὰ τὴν ἐπέμβασίν μου.

Α'. ΙΠΠΟΤΗΣ

Πῶς;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Μάλιστα. Διότι είναι φυσικώτατον ὅπως ὁ ἀπειλούμενος νὰ ὑπερασπιζῆται πάντοτε ἑαυτὸν καὶ οἱ Ἕλληνες δὲν ἔπραξαν ἄλλο τι ἢ νὰ ὑπερασπισθῶσιν ἑαυτοὺς εἰς τὴν περίστασιν ταύτην. Τὸ ὑπερασπιζέσθαι δὲ ἑαυτὸν δὲν εἶναι πράξις παράνομος, νομιζῶ.

ΡΟΛΑΝΔΟΣ

Ὅτε καθ' ὑμᾶς οἱ Ἕλληνες ἔχουσι δίκαιον;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Βεβαίως!

(Ὁ Βιλαρδ. εἰς τοὺς τελευταίους λόγους ἀφίνει τὴν συνεδίουσαν κυρίαν ἀποτόμως καὶ ἔρχεται εἰς τὴν σκηνὴν ἀκολουθούμενος ὑφ' ὄλων.)

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ (σοβρῶς)

Κύριε Ραίμουνδε, εἶσθε Φράγκος;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ (στρεφόμενος ὡσεὶ ἐκπλαγείς)

Ὅχι· εἰξεύρετε κολῶς τοῦτο· (γενικὴ ἐκπληξίς).

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Εἶσθε Ἕλλην;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Οὕτε.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Τί εἶσθε λοιπόν;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ρόδιος.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ὅστε δὲν ὑπάγεσθε εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας (ὁ Ραίμ. ἀνανεύει). Σὰς εὐρίσκω τότε πολὺ τολμηρὸν νὰ ἀναμειγνύσθε εἰς τὰ τῆς ἡγεμονείας μου.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

Μὲ εὐρίσκετε πολὺ τολμηρὸν ἀφοῦ μὲ ἐδώκατε ἤδη τὸ δικαίωμα;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Λησμονεῖς, Ραίμουνδε, ὅτι πρὸ διετίας φιλοξενείσαι παρ' ἐμοί!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Δὲν τὸ ἐλησμόνησά ποτε! Ἄ! σὰς δυσαρστωῶ! μὴ θέλετε ὅμως προσβάλλοντές με νὰ ἀφήσητε νὰ ὁμιλήσῃ ἢ γλῶσσαι, ἣτις ἦτο ἐκ καθήκοντος δεσμία μέχρι τοῦδε. Βιλλαρδουίτε, λέγω τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν· ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖς εἶνε σαθρὰ καὶ ὁ Χαμάρετος σοὶ ὑπέδειξε τοῦτο ἐν τῇ ἀγορᾷ. Σοὶ εὐγνωμονῶ διότι μὲ ἐφιλοξένησας καὶ διὰ τοῦτο δὲν θέλω νὰ ἦμαι κόλαξ· τὴν φιλοδοξίαν ὅμως ταύτην τὴν ἀποδιοπομπῶ ἀφοῦ θέλεις νὰ ἐπιβάλλῃς δεσμὸν εἰς τὰς ιδέας μου.

ΕΥΤΥΧΙΑ

(ἀποσπωμένη τοῦ βραχίονος τοῦ Ρ. δουάρδου) Τί λέγεις, Θεέ μου!

ΒΙΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Είσαι ἐλεύθερος νὰ πράξης τοῦτο

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ (ὡσεὶ προσβληθεὶς).

Αἶ! ναι, λοιπόν! ἀφοῦ μὲ ὠθεῖς εἰς αὐτό· φεύγω πλὴν θὰ μετανοήσης πικρῶς· ἡ τύχη δὲν θὰ μὲ ἐγκαταλείψει. Ἐλθὲ, ἀδελφή μου! καὶ σὺ, Αἰμίλιε, φύγωμεν τοῦ ἐπικαταράτου τούτου οἴκου ὅπου τὰ εὐγενέστερα τῶν αἰσθημάτων παραγνωρίζονται καὶ τὰ ποταπώτερα πάθη ἐκτιμῶνται· ὕγιανε, Βιλλαρδούνε! (ἀπέρχεται βιαίως μετὰ τῆς Εὐτυχίας καὶ τοῦ Αἰμιλίου)

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ὕπαγε, ἄφρον, νὰ χρησιμοποιήσης πλησίον τῶν Ἑλλήνων τὰ μαθήματα βασιλείσης, ἅπερ ἔλαβεν ἡ ἐνταῦθα, ἀδελφή σου! (γενικὴ κατάπληξις) Ἐλθετε τώρα, Κύριοι, νὰ δειπνήσωμεν) ἀπέρχονται ὅλοι ἐκ τοῦ βάρους ἀριστερόθεν· ἀλλαγὴ σκηνῆς.

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ Γ'.

Περιοχὴ ναύσκου· μνήματα· Κυπάρισσοι. Πρὸς τὸ βᾶθος ἀριστερόθεν διαφαίνεται ὁ ναύσκος. Εἶναι νύξ.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΣΥΜΕΩΝ (μόνος).

Διατί νὰ βραδύνωσι τόσοσ, τοιαύτη ἡ φιλοπατρία των! ὅπου ἕκαστος, πρῶτος προσπαθεῖ νὰ φθάσῃ πάντοτε διατί νὰ βραδύνωσι τόσοσ; Ἀλλὰ τί λέγω; διατί

ἀδημόνω... νὰ δυσπιστῶ εἰς τὸν Χαμάρετον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν; ὦ! ἡ ἔρημία τί μὲ κατήντησε! Μόνος καὶ πάντοτε μόνος ἀφότου ἔχασα τὸν υἱόν μου! ὦ τέκνον μου, ἀπέθανες ἄρα γε; ἐὰν ζῆς ποῦ εἶσαι; Ἴσως εἰς χεῖρας Φράγκων! εἰς χεῖρας Φράγκων! καὶ πάλιν τὸ μισητόν των ὄνομα ἀνήλθεν εἰς τὰ χεῖλη μου! ὦ υἱέ μου, προτιμῶ νὰ σὲ ἰδῶ πτώμα κατακείμενον χαμαὶ καὶ ἀνευ ζωῆς, ἢ νὰ σὲ ἰδῶ εἰς χεῖρας τῶν καχοδαιμόνων αὐτῶν! Πλὴν μάτην ὀνειροπολῶ! ἀπέθανες!... ὦ! ὄχι! ὄχι! ὁ Θεὸς δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ τοῦτο! ἡ ἐπιχείρησις ἡμῶν θὰ ἀρξῆ ὑπο καλοὺς οἰωνοὺς! ὁ Θεὸς θὰ μὲ λυπηθῆ ἐπὶ τέλους καὶ θὰ μοι δώσῃ τὸν υἱόν μου, ὃν ἔχασα, μετὰ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς πατρίδος μου. ὦ Παντεπόπτα Πλάστα, ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ θρόνου σου, ρίψον βλέμμα ἴλεον ἐπὶ τοῦ ἐκλεκτοῦ λαοῦ σου, ἀρκοῦσι πλέον τὰ δεινὰ τῆς πατρίδος μου, εὐδόκησον τὴν ἐπιχείρησιν ἡμῶν καὶ ἀπόδος μοι ἐπὶ τέλους τὸν υἱόν μου, τὴν μόνην ἐλπίδα μου, τὸ ποτὲ καύχημά μου, τὸ μόνον τέκνον μου, τὸν Λέανδρόν μου! λυπήσου με πλέον, Θεέ μου, ἐξηράνθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου ἀπὸ τοῦ χειμάρρου τῶν δακρύων, ἃ ἔχυσα! τὸ στήθος μου δὲν πάλλει πλέον, τόσοσ ἀδύνατον κατέστη ἐκ τῶν λυγμῶν, οὐς καθ' ἡμέραν ἐκπέμπω... Ἄφ' ὅτου μοι ἠρπάγης, Λέανδρέ μου, διηνεκῶς τρέχω ἀπελπισ βουνὰ καὶ δρυμοὺς τὸ μοναχικὸν σχῆμα περιβληθεὶς καὶ εὐρῶν παρηγορίαν ἐν τῷ οἰκτεῖρμονι. Θεῶ, ἐν τῷ μάρτυρι Χριστῷ, τῷ πατρὶ καὶ ἐπόπτη τῶν δυστυχῶν! (ἀκούεται κῶδων τις) Ἄ! εἶναι ὁ κῶδων τῆς θύρας! ἐρχεταί τις... εἶναι ὁ Σγουρός!

(εἰσέρχεται ὁ Σγουρός)

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΣΥΜΕΩΝ και ΣΓΟΥΡΟΣ.

ΣΓΟΥΡΟΣ

Χαιρε, πάτερ μου.

ΣΥΜΕΩΝ

Καλῶς ἤλθες, τέκνον μου.

ΣΓΟΥΡΟΣ

Δὲν ἤλθον ἐτι οἱ σύντροφοί μου!

ΣΥΜΕΩΝ

Ὅχι ἀκόμη!

(εἰσέρχεται ὁ Δοξαπατρῆς)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ και οἱ ἄνω

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Χαίρετε, φίλοι! δόξα πατρί!

ΣΥΜΕΩΝ

Τὸ εὐσεβὲς ἐπιφώνημα τοῦτο μοι προ-
δίδει τὸν ἀνδρείον Βουτσαρᾶν.

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Τὸν ἐπιλεγόμενον Δόξαπατρήν.

ΣΥΜΕΩΝ

Ὅλαι αἱ ἑλληνικαὶ καρδίαι σὲ ἐκλυ-

σαν ἥρωικὲ τοῦ Ἀρακλόβου πρόμαχε!
Ἡ φήμη διέδωκεν ὅτι ἐτάφησ' ὑπὸ τὰ
ἐρείπια του! Εὐτυχία διὰ τὴν Ἑλλάδα
ὅτι ἡ φήμη αὕτη ἦτο ψευδής.

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Ἡ ὥρα μου εἶχε σημάνει ἀλλ' ὁ
Θεὸς ἠθέλησεν ἀκόμη νὰ μὲ ἀφήσῃ ἐπὶ
τῆς γῆς.

ΣΥΜΕΩΝ

Καὶ ποῦ κατώκεις ἐνῶ ἡ πατρίς σου
σὲ ἐνόμιζε θανόντα.

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν βουνῶν καὶ ὄρειων,
ἔζων μακρὰν τῶν τυράννων μου, μό-
νος πλὴν ἐλεύθερος (εἰσέρχεται ὁ Δη-
μος εἰς ἐκάστην ἀφιξίν ἀκούεται ὁ κώ-
δων.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΔΗΜΟΣ και οἱ ἄνω

ΔΗΜΟΣ

Εὖγε, γενναῖέ μου συμμαχητά! Χαί-
ρετε, φίλοι (δεξιοῦνται ἀλλήλους)

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Καὶ τίς εἶσαι σὺ ὁ ἀποκαλῶν με
συμμαχητήν σου.

ΔΗΜΟΣ

Δὲν μὲ ἀναγνωρίζεις, Βουτσαρᾶ; δὲν
ἀναγνωρίζεις τὸν ἀρχαῖον φίλον σου,

τὸν ὑπὸ τοῦ Φραγκικοῦ τυφῶνος ἐξο-
ρισθέντα συμμαχητὴν σου, τὸν περι-
πλανώμενον γέροντα, ὃν εἰς φρικτὴν ὤ-
ραν ἐπὶ τοῦ πτώματος τῆς θυγατρὸς
σου ἐν Ἀρακλόδῳ ἀνεγνώρισες; ...

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Τ! εἶσαι...

ΔΗΜΟΣ

Δῆμος Ἀδρινός ὁ Ἀρκάς...

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Δόξα πατρί! ὁ Δῆμος οὐ! (ἀσπαζό-
μενος αὐτὸν) συγχώρησόν με ἂν δὲν σε
ἀνεγνώρισα * ἀλλ' ἡ λύπη...

ΔΗΜΟΣ

᾿Ω! ναί! ἡ λύπη μὲ μετέβαλε πολῦ.

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Θάρσει! θάρσει! καὶ ὀλίγον ἔτι θὰ
ὑπομείνωμεν.

ΔΗΜΟΣ

Νὰ ὑπομείνωμεν!... νὰ ὑπομείνω...

ΣΥΜΕΩΝ

Ἐνθυμοῦ, φίλε ὅτι ὁ Θεὸς ἐδώρησεν
εἰς τὸν ἄνθρωπον ὑπομονὴν καὶ ἐλ-
πίδα. Ὑπομονὴν εἰς τὰ δεινὰ, ἐλπίδα
διὰ τὴν μέλλουσαν εὐτυχίαν. Τὸ ὑπεμένειν
εἰς αἰχριστιανικόν, τὸ δὲ ἐλπίζειν ἐλλήνη
κόν. Ἡ ὑπομονὴ προμηθεύει τὴν ἰσχύν καὶ
ἡ ἐλπίς τὴν ἐπιτυχίαν. (εἰσερχόν-
ται οἱ:)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ Α΄. καὶ Β΄.

ΣΥΝΟΜΟΤΗΣ καὶ οἱ ἄνω.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Χαίρετε, φίλοι!

ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ (παρατηρῶν πέριξ)

Εἰς τὴν πρόσκλησιν τελευταῖοι, εἰς
τὸν ἀγῶνα πρῶτοι.

Α΄. ΣΥΝΟΜΟΤΗΣ

Οἱ πάντες ἐνταῦθα... Ἀπόψε ἡ τύχη
τῆς Ἑλλάδος ἀποφασίζεται. Ὑπομονή,
ὦ φίλοι καὶ τὰ πάντα εὐδοῦνται.

ΔΗΜΟΣ

Ὑπομονήν, ἐλπίδα! πάντες αὐτὴ
λέγουσι! μόνος ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ
ἐκφρασθῶ οὕτω.

ΣΓΟΥΡΟΣ

Πλὴν διατί, ὦ γέρον, οἱ λόγοι οὗτοι
οἱ πικροί. Ἴδὲ τοὺς φίλους σου εὐέλπι-
δας καὶ ἐγκαρδιώθητι!

ΔΗΜΟΣ

Νὰ ἐγκαρδιωθῶ! καὶ πρὸς τί; Τὴν
καλὴν τῆς Γόρτυνος παρθένον, τὴν
σεμνὴν Ἀγλαίαν ἐγνωρίσατε; Ἦτο
κόρη μου καὶ ἡ καρδία μου ἐδόθη εἰς
μόνην αὐτὴν, αὐτὴν ἦτις ἦτο τὸ μόνον
ἰνδαλμα τῆς ἀπονεκρωθείσης ὑπὸ τῶν
ταλαιπωριῶν καρδίας μου. Πλὴν ἡ ἀ-
τιμία ἐπελθοῦσα καὶ μετ' αὐτὴν ὁ θάνα-
τος μὲ τὴν ἀφήρεσαν. Πρὸ ἕξ ἡμερῶν,

ἐνῶ ἐπεχείρισα ταξείδιόν τι, ἡ κόρη μου ἀρπάζεται ὑπὸ χειρῶν Φραγγικῶν καὶ ἐγὼ αὐτὸς παρ' ὀλίγον νὰ πέσω θῦμα ἐνέδρας· ἐνόησα τὸ αἷτιον καὶ ἔτρεξα ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν μου· ἐζήτησα τὴν Ἀγλαίαν, πλὴν οὐδαμοῦ τὴν εὔρον· τὴν πέμπτην ἡμέραν εἰς δάσος τι ἐκαθήμην καταβεβλημένος ὑπὸ τῆς λύπης, ὅτε εἶδον τὸ πτώμα τῆς ῥιφθὲν παρ' ἐμέ· τὸ πτώμα τῆς φέρον τὰ ἐπ' αὐτῆς ἶχνη τῆς βίας. Ἡ κόρη μου ἀτιμασθεῖσα ἐφονεύθη κατόπιν ὑπὸ τῶν ἀρπάγων τῆς. Ὁρκίσθη ἐκδίκησιν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ αὐτῆς, πλὴν ἀμέσως ἡ ἀποθάρρυνσις μὲ κατέλαβε. Ἔώρα μὲ λέγετε νὰ ὑπομείνω καὶ νὰ ἐλπίζω. Τὴν κόρην μου τίς θὰ μὲ ἀποδώσῃ; τὴν θλίψιν τῶν τελευταίων ἡμερῶν μου τίς θὰ μετριάσῃ; τίς παραμυθιανεῖς τοὺς πόνους μου καὶ βάλσαμον εἰς τὸ χάλινον τραῦμα τῆς καρδίας μου θέλει μὲ ἀποδώσῃ;

ΣΓΟΥΡΟΣ

Παραμυθίαν θέλει σὲ δώσει ἡ χαρὰ τῆς ἐκδικήσεως τὴν δυστυχίαν σου μετριάσει ἡ ἀνάστασις τῆς πατρίδος σου καὶ τὴν κόρην σου θέλεις συναντήσει ὅταν ὁ Θεὸς εὐδοκήσῃ νὰ σὲ ἀνακαλέσῃ πλησίον του.

ΔΗΜΟΣ

Εὐχαριστῶ, υἱέ μου!.. Ἐκδίκησιν ὁμῶς! ἐκδίκησιν τρομερὰν θέλω. Αὐτὴ μόνη δύναται νὰ ἐπουλώσῃ τὴν πληγὴν μου.

ΣΥΜΕΩΝ

Ἐλπίζε ἐπὶ τὸν Θεόν καὶ ὁ Θεὸς θέλει σὲ ἐκδικηθῆ. Ἐνθυμοῦ δὲ πάντοτε

ὅτι ὑπάρχουν ἐπὶ γῆς πολὺ δυστυχέστεροί σου.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Ἡ ἐκδίκησις θὰ σοὶ ἀποδοθῇ περιλάμπρως καὶ ἰσῶς ἡ κόρη σου εἶναι τὸ τελευταῖον πλὴν καὶ τὸ μεγαλειότερον θῦμα τῆς τυραννίας τῶν ξένων, ὁ πρόδρομος τῆς ἐλευθερίας μας . .

(εἰσέρχονται οἱ ἐξῆς)
(Ἀκολουθεῖ.)

5. ΦΡΑΓΚΟΙ ΚΑΙ ΜΩΡΑΙΤΑΙ.

(Συνέχεια ἴδε Τεῦχος ΣΤ'. σελ. 268).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ, ΡΑΙΜΟΥΝΑΟΣ, ΣΩΤΗΡΙΟΣ
καὶ οἱ ἄνω.

ΧΑΑΡΕΤΟΣ.

Χαίρετε φίλοι, οὐδεὶς ἐλλείπει ;

ΣΥΜΕΩΝ

Οὐδεὶς.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Καὶ ὁ Δημός ;

ΔΗΜΟΣ

Εἶν' ἐδῶ.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Θάρρος, Δημέ ! θάρρος ! ἔτο ἀνὴρ !
ἐνθυμήθητι ὅτι εἶσαι Ἕλληνα καὶ ἔσο
ὑπερήφανος διὰ τοῦτο. Ἴσως ἡ κόρη
σου εἶναι Βιργινία ἢ Ῥωμαία τῆς ἐ-
ποχῆς μας..

ΔΗΜΟΣ

ὦ ! ναί ! νὰ φονεύσω τὸν βιαστὴν τῆς
τιμῆς τῆς θυγατρὸς μου καὶ ἄς ἀπο-
θάνω τότε ἀμέσως μετ' αὐτόν.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Θὰ τὸν φονεύσης !

ΔΗΜΟΣ

Ναί . . . εἰς τὴν πρόσκλησίν σου ἔ-
σπευσα νὰ προσέλθω. Τὸ μυστηριώδες
αὐτῆς ἐκέντησε τὴν περιέργειάν μου.

ἀλλ' ἤδη βλέπων ἐνταῦθα συνηγμένους
ἐνδόξους ἀνδρας δοξάζω τὸν Θεὸν διό-
τι ἔφθασα ἐγκαίρως. Ἄν καὶ μὴ γνω-
ρίζω τὸ αἴτιον τῆς συνδρομῆς ταύτης
μαντεύω ὅμως ὅτι πρόκειται περὶ σχε-
δίου, ὅπερ μόνον σὺ δύνασαι νὰ συλλά-
βῃς καὶ νὰ ἀγῆς εἰς πέρας.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἄνδρεῖοί μου φίλοι, θαρσεῖτε ! Ὁ
Θεὸς δὲν ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπόν του
ἀπὸ τὴν γῆν τῆς Ἑλλάδος ! αἱ δοκιμα-
σίαι τὰς ὁποίας ὑπέστημεν εἶναι τιμω-
ρία διὰ τὴν μέχρι τοῦδε νάρκην μας·
ἀλλ' εἰς τοὺς ἐγκαρτεροῦντας ἀνήκει ὁ
στέφανος τῶν μαρτύρων. Ἀδελφοί μου,
γνωρίζετε ὅτι εἶναι χρέος ἡμῶν νὰ πα-
ραφυλάττωμεν ἀγρύπνως τῆς μητρὸς
μας Ἑλλάδος τὸν τάφον καὶ ἀμὰ νοή-
σωμεν ὅτι εἶναι λυτρώσεως ἐλπίς νὰ
ἤμεθα ὀρθοὶ πρὸς βοήθειάν της. Νομί-
σας δὲ ὅτι ἤλθεν ἡ στιγμή νὰ πράξω-
μεν ὑπὲρ αὐτῆς τὸ καθήκον μας, οἷς
συνεκάλεσα, ἀρχαῖοι συστρατιῶται, εἰς
τὸν ἔρημον καὶ ἱερόν αὐτὸν περίβολον.
Τὸ αἴτιον ὅπερ ἐπισπεύδει τὴν ἐξέγε-
ρσιν ἡμῶν εἶναι ἡ ἀνάκλησις τοῦ Βιλ-
λαρδουίνου καὶ ἡ ἀφίξις τοῦ διαδόχου
του. Χαίρομαι δὲ ἀναγγελλῶν ὑμῖν τοῦ-
το διότι μεταξὺ τοῦ ἐπελθόντος Καμ-
πανιτου καὶ τοῦ νῦν κυριαρχοῦντος Βιλ-
λαρδουίνου συναφθῆσεται πάλιν αἱματη-
ρὰ, καθ' ἣν θὰ εὖρωμεν εὐκαιρίαν ἵνα
ἀποδώσωμεν τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν πα-
τρίδα μας, ἥτις τότε θὰ δαίξῃ εἰς τὸν
τεθαμβηκότα κόσμον ὅτι δύναται νὰ
γεννήσῃ ἀπογόνους ἀξίους τῶν Λεωνι-
δῶν καὶ Μιλτιάδων. Τὴν μερίδα τοῦ δευ-
τέρου, διότι ἐπ' αὐτοῦ, ὡς μὴ εἰδότης τὰ
τοῦ τόπου, θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐπιτύχω-
μεν τοῦ σκοποῦ μας. Ἄν δὲ ὁ Βιλλαρ-

δουίνος ἐνδῶση ἄνευ ἀντιστάσεως, τότε τὸ ἥμισυ τοῦ ἔργου μας ἔσται τετελεσμένον. Ἴδού λοιπὸν διατί σᾶς συνεκάλεσα δι' ἐπιτηδείων μεσῶν κατώρθωσα νὰ συνδέσω ὅλους ὑμᾶς ἐν ἀγνοίᾳ ὅλων εἰς ἱερὸν οὐνδεσμον καὶ νὰ συναυλίω τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ λαοῦ τῆς Πελοποννήσου ἐνυπάρχον αἰσθημα ἐλευθερίας καὶ ἐμφύτου μίσους πρὸς τὴν δουλείαν. Ὁ λαὸς ὅλος ἔτοιμος ἀρχηγούς μόνον περιμένει καὶ σύνθημα ἵνα ἐξεγερθῇ. Ἦδη, εἰπέτε μοι, πῶς εὐρίσκετε τὰ σχέδιά μου; Εἶναι ἀξία τῆς συμπαθείας σας.

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Τὰ σχέδιά σου, Χαμάρετε, εἶναι καλὰ καὶ προθύμως συντάσσομαι αὐτοῖς.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Τίς τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος του εὐρίσκει ἀξιόμειπτον:

ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ

Τὰ αἰσθήματα ταῦτά εἰσιν οἱ ἀληθεῖς διερμηνεῖς τῶν εὐχῶν ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Σγουρὲ, τὴν γνώμην σου δὲν ζητῶ εἶσαι ὁ συνεργός μου, καὶ ἡμέραν τινα θέλεις γίνεαι συμμέτοχος εἰς τοὺς κινδύνους. Ἀδελφοί, ἐχέγγυον ἐπιτυχίας σᾶς παρουσιάζω τοὺς δῶν τούτους ἀνδρας, οἵτινες μὲ συνοδεύουσι. Μωραῖται, ὁ γέρων αὐτὸς εἶναι ὁ ἐπιφανέστερος ἀνὴρ τῆς Ἀττικῆς, ὁ μετὰ τὸν Ἰθωνα δευτὸς πλειοτέραν ἰσχὺν καὶ δυνάμεις διαθέτων ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ.

Ἕλληνας, ὁ κεκαλυμμένος διὰ τοῦ μαύρου μανδύου νέος ἐκεῖνος εἶναι εἰς Ἑλλην, τέως Φράγκος νομιζόμενός ὑφ' ἡμῶν. Εἶναι ὁ Ραῖμουνης ὁ εὐνοούμενος τοῦ Βιλλαρδουίνου. Νομιζόμενος ὡς Φράγκος ἠδυνήθη νὰ προσκλήσῃται τὴν εὐνοίαν αὐτῶν καὶ νὰ συλλέξῃ πληροφορίας αἰτινες θὰ μᾶς χρησιμεύσωσιν ἐν δέοντι καιρῷ, καθ' ὃν καταπολεμήσωμεν τοὺς Φράγκους διὰ τῶν ἰδίων των χειρῶν.

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Δόξα πατρί! θὰ ἐκδικηθῶ λοιπὸν τὴν θυγατέρα μου. Αἶ, Μαρία, ἀπὸ τοῦ τάφου σου ἀνάπεμψον εὐχὰς νίκης καὶ θριάμβου διὰ τὸν ἀγῶνά μας.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Συγγνώμην, ἀδελφοί, ἀν ἡ φωνὴ τῆς φρονήσεως ὀμιλεῖ διὰ τοῦ στόματός μου. Ἀπὸ τὰ βλέμματά σας, ἀπὸ τοὺς λόγους σας ἐννοῶ ὅτι περιστοιχοῦμαι ὑπ' ἀνδρείων· ἀν ὁμως ἦσθε οἱ μόνοι ἀλειφόμενοι εἰς τὸν ἀγῶνα, ἡ μὲν πρόθεσίς σας ἡρωϊκὴ, ἀλλ' ἡ ἐκβασίς, πιστεύσατε τοὺς λόγους τῆς πολυετοῦς πείρας μου, ἐνδοξος, ἀλλ' ἀκαρπος θάνατος. Διὰ νὰ ἐλπίζητε ἐπιτυχίαν, Χαμάρετε, πρέπει νὰ ἔχητε στηρίγματα οὐχὶ ἐκατόμβην ἀνδρείων μαρτύρων, ἀλλ' ὅλον τὸν λαὸν ἔχοντα τὴν ἐλπίδα τῆς ἐπιτυχίας.

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Δὲν ἤκουσας τί εἶπεν ὁ Χαμάρετος: Ὅσους ἀν μᾶς βλέπης, τόσας πόλεις θὰ ἴδῃς προθύμους εἰς τὰ κινήματά μας. Εἰς τὴν ἐπιχείρησίν μας προσφέρω τὸ

ξίφος μου, ἀλλὰ προσφέρω συνάμα καὶ τῶν Βουτζαραίων τὸ ὄνομα. Εἰς αὐτὸ κινεῖται, δόξα πατρὶ, ὅλη ἡ φάραξ τῆς Γόρτυνος.

ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ

Καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἀντιπρόσωπος τῶν Μεσσηνίων ἀπάντων, διακηρύττω ὅτι εἶναι ἔτοιμοι ὅλοι οὐχὶ ὑποταγὴν ἀλλὰ πόλεμον μέχρι θανάτου καὶ ἐπανάστασιν φλογώδη νὰ προσφέρωσιν εἰς τοὺς Φράγκους.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Καὶ τῶν Πατρῶν ἡ ἐπαρχία ἔν μόνον σύνθημα περιμένει ἵνα διώξῃ τοὺς τυράννους τῆς.

ΣΓΟΥΡΟΣ

Καὶ τὸ Ναύπλιον τὸ τόσο ἡρωϊκῶς ἀνισταθὲν εἰς τοὺς Φράγκους τέως ἤδη, ὑπόσχεται δι' ἐμοῦ νὰ ἀνοίξῃ τὰς πύλας τοῦ εἰς τοὺς Ἑλληνας ἅμα τὸ πρῶτον κίνημα ἐκτραγῆ.

ΔΗΜΟΣ

Καὶ ἐγὼ, μὰ τῆς θυγατρὸς μου τὸ ἀσπαῖρον εἶ πιῶμα, ὑπόσχομαι νὰ ἐπαναστατήσω ὅλην τὴν Ἀρχαδίαν.

Α'. ΣΥΝΩΜΟΤΗΣ.

Καὶ ἐγὼ ἐγγυῶμαι ὑπὲρ τῆς πόλεως Ἀνδραβίδας.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Τότε ἡ ἐπιχειρήσις εἶναι κατὰ τὸ ἥμισυ ἐξησφαλισμένη.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ναί! ἐξησφαλισμένη! Κατὰ τὰς πληροφορίας ἂς ἔλαβον, ὑπάρχει στρατὸς ἔτοιμος δι' ἐξέγερσιν. Πῶς πρέπει νὰ διατεθῆ;

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Ἐγὼ σκέπτομαι ὅτι εἶναι καταλληλότερον νὰ διασκορπισθῆ εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ ἐκείθεν νὰ ἀρχίσῃ ἐξολοθρεύων τοὺς Φράγκους.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ὅχι! οἱ Φράγκοι τάνυν συνεκεντρώθησαν περὶ τὴν πόλιν ταύτην. Φρονῶ λοιπὸν ὅτι πρέπει ἅπας ὁ στρατὸς νὰ συγκεντρωθῆ περὶ τὴν Ἀνδραβίδαν, ὅπως ἦ πλησιέστερος καὶ ἔτοιμος δι' ἐνδεχόμενόν τι κίνημα.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἡ συνάθροισις ὁμως περὶ τὰ μέρη ταῦτα πρέπει νὰ γίνῃ μὲ προφύλαξιν.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Βεβαίως.

ΣΓΟΥΡΟΣ

Ἡ ἰδέα τοῦ κυρίου εἶναι καλὴ. Συμφωνῶ.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Καὶ ἐγὼ.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πῶς ὁμως θὰ δυνηθῆ νὰ διατηρηθῆ ἐνταῦθα ἀόρατος;

ΔΗΜΟΣ

Γνωρίζω κρησφύγετόν τι μεταξύ τῶν κοιλάδων καὶ τῶν ὑπωρειῶν τοῦ Ὀλένου ὅπου δύνανται νὰ κρυφθῶσιν ἐπὶ πολὺ χωρὶς νὰ δυνηθῇ οὐδεὶς νὰ γνωρίσῃ αὐτούς.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τότε ἀσπάζομαι πληρέστατα τὴν ἰδέαν ταύτην.

ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ

Τίς δὲ ὁ μέλλων ἀρχηγὸς ἡμῶν;

ΣΓΟΥΡΟΣ

Τίς ἕτερος ἢ ὁ λαβὼν τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐπαναστάσεως!

Α'. ΣΥΝΩΜΟΤΗΣ

Τίς ἄλλος εἶναι ἰκανώτερος ἢ ἐκεῖνος οὗ τὸ ὄνομα διαωνίσθη ἤδη ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐκ τῶν ἀνδραγαθίων του;

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Εἰξεύρετε τίς εἶναι οὗτος;

ΟΛΟΙ

Ὁ Χαμάρετος!

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Ναί! (ἐρχόμενος πρὸ αὐτοῦ) Λοιπὸν, Χαμάρετε, ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐλεύθεροι μέλλοντες νὰ γίνωμεν, καταθέτομεν πρὸ σοῦ τὴν ὑπακοήν μας, ἀνακηρύττοντες σὲ ἀρχηγὸν μας καὶ ἐμπιστευόμε

νοι εἰς χεῖράς σου τὴν τύχην τοῦ μέλλοντος τῆς πατρίδος μας. Δέχεσαι;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ (μετὰ τινα σιγὴν).

Φίλοι! ἐκουσίως μὲ ἀνεκηρύξατε ἀρχηγὸν σας. Δέχομαι καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ φανῶ ἀξίος τῆς ἐμπιστοσύνης σας. Τὸ ἔργον ἡμῶν, φίλοι, ἐπείγει καὶ ἡ ῥηθεῖσα ἀπόφασίς σήμερον πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ. Σγουρὲ, Ἀριστόδημε, Χαρίλαε καὶ Δοξαπατρῆ, ἅμα ἀπέλθητε ἐντεῦθεν ἀναχωρήσατε ἀμέσως καὶ συνασπίσατε τοὺς ἐτοιμοὺς πολίτας. Ὁ Δῆμος μετὰ δύο ἡμέρας θέλει σᾶς περιμένει ἐνταῦθα ἵνα σᾶς δεῖξῃ το κρησφύγετον. . . Φίλοι μου, τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ ἀνάστασις τῆς πατρίδος μας προτοιμάζεται ἐν ταῖς ἀνεξιχνιάστοις βουλαῖς τοῦ Ὑψίστου Πατρὸς μου, οἱ υἱοὶ σου, τέκνα τῶν Λεωνιδῶν, καταβάλλομεν σήμερον τὰ θέμεθλα τῆς δνειδιστικῆς τυραννίας καὶ ἀνυψοῦμεν τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας. Ἐλλάς, ἐκ τοῦ τάφου ἐνθα σὲ ἔρριψεν ἡ δουλεία, ἀνάστα καὶ ἰδὲ τοὺς υἱούς σου ἀγωνιζομένους ὑπὲρ σοῦ ἀνταξίως τῶν προγόνων των καὶ ἔχοντας εἰς τὸ στόμα τὸ πανελλήνιον σύνθημα: Ἐλευθερίαν ἢ Θάνατον!

ΟΛΟΙ

Ἐλευθερίαν ἢ Θάνατον!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ (ξιφῆρης.)

Φίλοι, γονυπετήσωμεν ἅπαντες καὶ δεηθῶμεν τοῦ Ὑψίστου ἵνα εὐλογησῇ τὰ ξίφη ἡμῶν διὰ τοῦ ἱερέως τούτου!

(γονυπετοῦσιν ἅπαντες ξιφῆρεις ἐν συμπλέγματι).

ΣΥΜΕΩΝ

Ἕψιστε, Πανάγαθε Θεέ! Παντεπόπτα Πλάστα! Δημιουργέ, ὁ ἐτάζων νεφρούς καὶ καρδίαν, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ εὐ-
ὀδωσον τὰ ἔργα ἡμῶν!

(σιγή· ἐγείρονται ἅπαντες).

ΣΓΟΥΡΟΣ

Ποῦ καὶ πῶς θὰ συγκληθῶμεν;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας εἰς τοῦ Λύκου τὸ Σπήλαιον.

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ (ιδία)

(καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ὁμοῦ.)

Αἰ, καλή μου μάχαιρα, θὰ προέλθῃς καὶ πάλιν τῆς θήκης σου!

ΔΗΜΟΣ (ιδία)

Κόρη μου! ἐκδίκησιν θὰ λάβῃς!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ (ιδία)

Ἐλένη, μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ σὲ ἀπολύσω!

ΣΩΤΗΡΙΟΣ (ιδία)

Θὰ γίνω πενθερὸς ἡγεμόνος!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ (ιδία)

Ἐλευθερία καὶ πάλιν θὰ σὲ ἐπανίδω!
Ἵρη τῆς Λακωνίας καὶ Ἀρκαδίας θὰ ἀντηχήσητε τὰς κραυγὰς μου! Μωρέα, θὰ χαρῆς καὶ θὰ ἀναζήσης!

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Τὸ δὲ σύνθημά μας;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Μωρέας καὶ ἐλευθερία!

ΟΛΟΙ

Μωρέας καὶ ἐλευθερία!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τὴν εὐλογίαν σου, πάτερ μου!

ΣΥΜΕΩΝ (εὐλογῶν αὐτοὺς γονυπετίς.)

Ἔστε εὐλογημένα, τέκνα μου!

(εἰκῶν·—καταπετάννυται ἡ αὐλαία).

ΠΡΑΞΙΣ Γ'.

ΑΔΕΛΦΟΣ καὶ ΑΔΕΛΦΗ

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ Δ'.

Ἡ Σκηνογραφία παρίστησιν αἰθου-
σάν τινα κυκλοειδῆ, φιλοκάλως διακεκοσμη-
μένην ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Σωτηρίου. Δεξιόθεν, ἀ-
ριστερόθεν, καὶ πρὸς τὸ βάθος θύραι· μεταξὺ
τῆς πρὸς τὸ βάθος καὶ τῆς ἀριστερόθεν εἰσό-
δου παράθυρον ἐξ οὗ διαφαίνεται τὸ ὄρος Ἰ-
λενος. Ἐτέρα παράθυρα παραπλεύρως τῆς
δεξιόθεν εἰσόδου· ἀφ' ὅλων τῶν παραθύρων
κρέμονται παραπετάσματα βαρύτιμα· ἐν τῷ
μέσῳ τράπεζα· ἀνάκλιντρα·—εἶναι λυκόφως.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ και ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

—
ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Οὕτω λοιπόν, 'Ραίμουνδε, ὁ Καμπανίτης ἐνέδωκεν ἄνευ ἀντιστάσεως; ὑπέκυψεν εἰς τὰ χαρτία ἐκεῖνα χωρὶς νὰ ἐναντιωθῇ καθόλου;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Καὶ πῶς ἠδύνατο ἄλλως νὰ πράξῃ; Αἱ θελήσεις τοῦ θείου του ἦσαν ἱεραὶ καὶ ἀπαραβίαστοι. Δὲν ἠδύνατο νὰ τὰς παραβῇ χωρὶς νὰ ἐπισύρῃ κατ' αὐτοῦ τὴν ὀργὴν ὅλων καὶ αὐτῶν ἐτι τῶν ἱποποτῶν του. Ἄλλως τε τὰ χαρτία ἐκεῖνα προσδιώριζον ἐκ τῶν προτέρων τὴν θέσιν του. Ὁφείλε νὰ ἐμφανισθῇ τὴν 10ην μαρτίου καὶ ἐνεφανίσθη τὴν ἐνδεκάτην. Ἐνώπιον τῆς θελήσεως ταύτης τοῦ θείου του ἔπρεπε νὰ ὑποκύψῃ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Α! εἶναι πολὺ! ἐντὸς μιᾶς ὥρας κατεστράφησαν ὅλα τὰ σχέδιά μου.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Πῶς! κατεστάφησαν! ἀπ' ἐναντίας ἠνορθώθησαν. Πρόκειται μόνον περὶ ἀλλαγῆς γαμβροῦ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Τί εἶπες; μήπως...

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Λέγω ὅτι ἡ Ἑλένη, μελλόνουμφοσ

τοῦ Καμπανίτου, δύναται κάλλιστα νὰ γείνη σύζυγος τοῦ Γοδεφρείδου Βιλλαρδουίνου, υἱοῦ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Πελοποννήσου. Ἡ διαφορὰ εἶναι μόνον ὅτι ἀντὶ νὰ γείνη εὐθὺς ἡγεμονὶς μέλλει νὰ περιμείνῃ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ πενθεροῦ της, τοῦθ' ὅπερ ὁμῶς δὲν ἐμποδίζει τὸν γέροντα Σωτήριον νὰ λάβῃ ἐπιρροὴν παρὰ τῷ συμπενθερῷ του.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Καὶ δύναται τοῦτο!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ,

Πῶς ὄχι; ἐγὼ τοῦλάχιστον ἀναλαμβάνω νὰ διεκπεραιώσω τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Δύναμαι νὰ πείσω τὸν Βιλλαρδουίνον νὰ δώσῃ τὴν συγκατάθεσιν εἰς τὸν υἱόν του.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Εἶσαι ἄνθρωπος πολύτιμος 'Ραίμουνδε! Ἄλλ' οἱ Ἕλληγες τοὺς ὁποίους ἐξηγείραμεν;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Εὐκόλῃ δουλειά!... Ἄ!... πρέπει νὰ τοὺς προδώσῃς εἰς τὸν Βιλλαρδουίνον.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Νὰ τοὺς κροδώσω!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Βεβαίως! ὁ Βιλλαρδουίνος λαμβάνων παρὰ σοῦ τὴν εἶδησιν τῆς ἀνταρσίας ἀφεύκτως θὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὸν

ποθούμενον γάμον. (Προσοχή νὰ μὴ μᾶς διαφύγη!)

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Νομίζεις;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἄπόψε δὲν θὰ δοθῇ τὸ σύνθημα τῆς ἀνταρσίας;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ναί!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Τότε πρέπει νὰ σπεύσωμεν! Ἐγὼ ὑπάγω νὰ προσκαλέσω τὸν Βιλλαρδουίνον· καὶ διὰ νὰ μὴ δώσωμεν οὐδεμίαν λαβὴν ὑποψίας εἰς τοὺς Ἕλληνας πρέπει νὰ παρευρεθῶμεν ἀπόψε εἰς τὴν συνεδρίασίν των.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Πλὴν μὲ ὑπόσχεσαι ὅτι ἡ θυγάτηρ μου θὰ γίνῃ σύζυγος τοῦ Γοδεφρείδου;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Σοὶ δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου ὡς Ῥαϊμούνδου ὅτι θὰ γίνῃ! ὑπάγω! Προσοχή καὶ φρόνησις!

(ἀπέρχεται δεξιόθεν).

ΣΩΤΗΡΙΟΣ (μόνος.)

Προσοχή καὶ φρόνησις! ἕως ὅτου σοὶ δώσω τὸν κτύπον τοῦ ποδός, μισαρὲ Φράγκε! Ἄς ἐπιτύχω ἐγὼ ὅ,τι θέλω καὶ θὰ ἴδῃς τότε κάλλιον τὴν πτωχὴν

Ἐλένην μου, ὅπως τὴν βλέπῃς νῦν, ἐκ τοῦ ὕψους τῆς κρεμάθρας. Πρέπει ὁμως νὰ μυσῶ καὶ αὐτὴν εἰς τὰ σχέδια μου. Προσοχή! εἶναι νέα! ᾶ! θὰ ὑπακούσῃ εἰς τὰς θελήσεις μου! θὰ ὑπεταχθῇ εἰς τὴν φωνὴν τῶν συμβουλῶν μου. (ἐκ τῆς θύρας τοῦ βάλους) Ἐλένη! Ἐλένη!

ΕΛΕΝΗ (ἐξωθεν)

Ἴδού ἐγὼ, πάτερ μου!

(εἰσέρχεται ἡ Ἐλένη).

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ καὶ ΕΛΕΝΗ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἐλθέ, κόρη μου, κάθισον ἐνταῦθα! (κάθηνται) θὰ σὲ ὀμιλήσω περὶ σπουδαιοτάτων ἀντικειμένων.

ΕΛΕΝΗ (μειδιῶσα)

Περὶ σπουδαιοτάτων ἀντικειμένων!

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ναί, κόρη μου, θὰ σὲ ὀμιλήσω περὶ τοῦ μέλλοντός σου! Μὴ μὲ διακόπτῃς! Εἴκοσι καὶ δύο ἀνοιξιῶν ἄνθη ἔστεψαν τὸ μέτωπόν σου καὶ ἐτι οὐδένα λόγον σοὶ ἐποίησα περὶ ἐνδεχομένου τινός γάμου· πολλοὶ σὲ ἐζήτησαν, ἀλλ' οὐδεὶς παρεῖχε τὰ ἀπαιτούμενα πλεονεκτήματα· ἐπεθύμουν νὰ σὲ ἐξασφαλίσω θέσιν περίβλεπτον καὶ ὑψηλὴν, ὑπὸ πάντων φθονουμένην. Ἐκ τῶν προτέρων χωρὶς νὰ ἐρωτήσω τὴν καρδίαν σου σὲ εἶχον προσδιορίσει διὰ τὸν Ῥοβέρτον Καμπανίτην τὸν μέλλοντα ἡγεμόνα τῆς Πελοποννήσου. . . Μὴ μὲ διακόψῃς. . .

Ἄλλ' ὅμως τὰ πράγματα ἤλλαξαν φάσιν καὶ ὁ Καμπανίτης ἀπέρχεται ὡς ἤλθεν, ὁ δὲ Βιλλαρδουίνος μένει πάλιν εἰς τὴν θέσιν του. Ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ, βλαστὸς οἴκου ἐπισημοτάτου, αὐθέντης καὶ ἀναίμακτος κατακτητῆς τοῦ Μωρέως, νέος, εὐγενής, πλούσιος, οὗτος εἶναι ὁ ἀνὴρ ὃν ἀσκῶν πατρός δικαίωμα καὶ καθήκον, σοὶ προορίζω ὡς μέλλοντα νυμφίον σου. Ἄλλως τε νομίζω ὅτι μετ' αὐτοῦ θὰ συζήσης εὐτυχέστερα ὡς γνωστοτέρου σοι, ἢ μετὰ τοῦ νέου Καμπανίτου. Αὐτὸν λοιπὸν πρέπει νὰ ἐκλέξης ἐπιστέφουσα τὰ μέγαλα μου σχέδια.

ΕΛΕΝΗ

Ἄλλὰ, πάτερ μου, εἶμαι κόρη ἀσθενῆς καὶ ἀκατάλληλος νὰ ἀναμιχθῶ εἰς τὰ μεγάλα σας σχέδια. Μὴ θελήσετε νὰ μὲ μεταχειρισθῆτε ὡς ὄργανόν σας. Αἱ καρδίαί ὡς ἀπελίθωσεν ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ φιλοδοξία, δύνανται νὰ λαξευθῶσιν ὡς ὄργανα. ἀσθενεῖς ὅμως καρδίαί, ὡς ἡ ἰδική μου, συντριβόνται ὑπὸ τὴν σφύραν τῆς βίας χωρὶς νὰ χρησιμοποιοθῶσι.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Τῆς βίας! εἶναι βίας ἀνάγκη ὅταν σοὶ δίδηται ὁ λαμπρότερος πῶν χριστιανῶν ἵποτων, φέρων προῖκα ὅλα τὰ ἐπιγῆς φθονητότερα πλεονεκτήματα, ὅταν τίθηται εἰς τοὺς πόδας σου ἡ μεγαλειτέρα τῆς ἀνατολῆς αὐθεντία;

ΕΛΕΝΗ

Αὐθεντία! ἢ εὐτυχία τῆς θυγατρὸς σου δὲν ἔχει ἄλλο ὄνομα;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἄκουσον, θύγατερ! αἱ νεανικαὶ αὐταὶ ἰδιοτροπίαί πρέπει νὰ παύσωσιν· οὐδένα λόγον ἔχεις νὰ ἀρνηθῆς εἰς τὸν Γοδεφρείδον τὴν χειρὰ σου ὅστις σοὶ τὴν ζητεῖ. Ἄκουεις;

ΕΛΕΝΗ (ἄλλοφρονουσα)

Ἄλλὰ τί θέλετε παρ' ἐμοῦ, πάτερ;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Θέλω νὰ δεχθῆς ἐκ τῆς χειρὸς μου σύζυγον τὸν ἐρασιμώτερον καὶ ἐνδοξότερον ἐνταυτῷ ἱππότην ἐκείνον εἰς οὗ τὴν κεφαλὴν ἐπιπετᾶ ἤδη ἡγεμονικὸν στέμμα, ἐκείνον ὅστις θέλει σὲ καταστήσει εὐτυχῆ. Θέλω νὰ δεχθῆς σύζυγον τὸν Γοδεφρείδον Βιλλαρδουίνον.

ΕΛΕΝΗ

Ἄλλὰ πάτερ νὰ μὲ φονεύσης λοιπὸν θέλεις; Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διέλθω ἤσυχος τὴν σκοτεινὴν μου μέχρι τοῦ τάφου ὁδόν; διατί σπεύρετε ἐπ' αὐτῆς ἀκάνθας ἀντὶ ἀνθέων; Ἄφετέ με ζῶσαν νὰ ταφῶ εἰς τι καταγώγιον κάλλιον ἢ νὰ μὲ νυμφεύσητε μετ' ἀνθρώπου πρὸς ὃν οὐδεμίαν συμπάθειαν τρέφω.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Τί σημαίνουν θύγατερ, οἱ ἀπονενοημένοι οὗτοι λόγοι; Μήπως πετᾶ πρὸ τῆς φαντασίας σου λαμπρότερόν τι ὄνειρον; ἢ μήπως σὲ ἐξέπληξαν τοῦ Χαμαρέτου οἱ πατριωτικοὶ διθύραμβοι! Ἄφρων ὄνειροπόλος! Ἴσως ἐνθαρρύνεις τὰς μωρὰς ἀξιώσεις του διὰ μειδιάματος! μειδίαμα τῶ ὄντι πρέπει νὰ ἀποκριθῆ εἰς αὐτάς, ἀλλὰ μειδίαμα οἴκτου καὶ περιφρονήσεως.

(Ἀκολουθεῖ.)

6.

ΦΡΑΓΚΟΙ ΚΑΙ ΜΩΡΑΙΤΑΙ.

(Συνέχεια ἴδε Τεῦχος Ζ'. Σελ. 316).

ΕΛΕΝΗ (ἀνεγειρομένη)

Ἄλλὰ, πάτερ μου, τὰ αἰσθήματα τοῦ Λέοντος εἶναι ὅλα εὐγενῆ καὶ ἀξία συμπαθείας...

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἄρχει! ἐνόησα τὰ αἰσθήματά σου, εἶσαι...

ΕΛΕΝΗ

Μὴ, πρὸς Θεοῦ! ὦ πάτερ, οὐδὲ λέξιν ἔτι, ἵνα μὴ ἴδῃς τὴν θυγατέρα σου ἐξερχομένην τῶν ὀρίων τῆς ὑπακοῆς καὶ τοῦ σεβασμοῦ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Πῶς; τί εἶπες; θὰ μοὶ ἀντισταθῆς;

ΕΛΕΝΗ

Εἶμαι Ἑλληνὶς καὶ ὡς τοιαύτη δὲν δύναμαι νὰ ὑπακούσω εἰς τὰς προσταγὰς σου. Γνωρίζω τὰ χρέη μου πλὴν ἔτι κάλλιον καὶ τὰ καθήκοντά μου. Καταπιεστὴν τῆς πατρίδος μου οὐδέποτε θὰ νυμφευθῶ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Αἶ, ἄφρον παιδάριον! μάθε λοιπὸν τὴν ἀλήθειαν ἣν σοὶ ὑπέκρυψα μέχρι τοῦδε. Εἶμαι Ἀλβανὸς καὶ ὁ πατήρ μου ἦτο βουκός. Οὐδὲν κοινὸν λοιπὸν ἔχω μετὰ τῆς χώρας ταύτης.

ΕΛΕΝΗ

Ἀλβανός! Ἀλβανή! . . . Ἦλὴν ὅ-

χι, εἶν' ἀδύνατον! αἰσθάνομαι ἐν τῇ καρδίᾳ μου θερμαινομένην εὐράνιον φλόγα, πῦρ θεῖον! Ἀλβανή, ὅχι δὲν εἶμαι! μήτι καὶ ἐγὼ Ἀπθίδος τὸ γάλα δὲν ἐθήλασα! Ἀλβανή! ἐρρέτω ἢ κακὸ φωνος αὐτῆ προσωνομία. Εἶμαι Ἑλληνίς! Τίς θὰ ἀναγκάσῃ τὴν Ἑλληνίδα νὰ ἀπαρνηθῇ τὴν πατρίδα τῆς;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

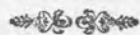
Ἐγὼ ὁ Ἀλβανός, ὡς πατήρ, θὰ ἀναγκάσω σέ τὴν Ἑλληνίδα, κόρη μου νὰ με ὑπακούσῃς! Ἐν ὀνόματι τῆς πατρικῆς μου ἰσχύος σέ διατάττω ὅταν ἄμα προσεχῶς, αὐριον, σήμερον ἴσως ὁ Γοδεφρείδος ζητήσῃ τὴν χεῖρά σου, νὰ μὴ ἀρνηθῆς.

ΕΛΕΝΗ

Θὰ τὴν ἀποποιηθῶ!

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Αὕτη, φιλότατη, εἶναι ἰσχυρογνωμία παιδαριώδης θὰ δεχθῆς τὴν χεῖρά του ἀκούεις, θὰ δεχθῆς... Σοὶ διδῶ μιᾶς ὥρας καιρὸν ἵνα σκεφθῆς! (ἀπέρχεται δεξιόθεν ἡ Ἑλένη μετὰ μὴ χρόν ἀπέρχεται ἐκ τοῦ βάθους κινουσα τὴν κεφαλὴν μικρὰ σιγῇ εἰσέρχονται ὁ Αἰμίλιος καὶ ἡ Εὐτυχία ἀριστερόθεν).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ καὶ ΕΥΤΥΧΙΑ.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Εἶδες τὸν ἀδελφόν μου, Αἰμίλιε!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ὅχι κυρία.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Δὲν εἶναι νομίζω σήμερον ἢ ταχθεῖ-
σα ἡμέρα τῆς ἐξεγέρσεως;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ναί! ὁ Χαμάρετος περιμένεται ἐν-
ταῦθα ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν ἵνα παρα-
λάβῃ τὸν Σωτήριον καὶ τὸν ἀδελφόν
σας μεθ' ἑαυτοῦ, συνάμα δὲ ἀσφαλίση
καὶ ὑμᾶς μετὰ τῆς Ἑλένης εἴστι βέ-
βαιον μέρος.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Πῶς; ἡμεῖς θὰ μείνωμεν ἐνταῦθα
μόνοι καὶ ἀπροστάτετοι; Δὲν θὰ τοὺς
συνοδεύσωμεν;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Εἶναι ἀδύνατον κυρία. Ἄλλως τε
δὲν θὰ εἴσθε μόνοι.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Τί ἐννοεῖς Αἰμίλιε; τὸ καθήκόν σου
εἶναι πλησίον τοῦ κυρίου σου. Σκέφθητι.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Σκέπτομαι, ἀλλ' ὁ νοῦς ἀντιπαλαίει
πρὸς τὴν καρδίαν μου. Εἶναι ἀδύνατον
νὰ σᾶς ἐγκαταλείψω μόνην.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Τόσον λοιπὸν μᾶ; συμπαθεῖς Αἰμί-
λιε!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Σᾶς συμπαθῶ! ναί, σᾶς συμπαθῶ—

σᾶς ἀγαπῶ. Μὴ ἐκπλήττεσθε κυρία, ἀ-
κούσατέ μου εἵμεθα μόνοι ἐνταῦθα καὶ
θὰ σᾶς ἐξηγήσω ὅλα καὶ ἴσως αὔριον
θὰ με διώξητε τῆς παρουσίας σας. Μοι
ἐσώσατε τὴν ζωὴν σᾶς τὴν προσέφερον
μετ' αὐταπαρνήσεως. Τὴν εὐγνωμοσύ-
νην ὁμῶς ὀλίγον κατ' ὀλίγον διεδέχθη ἔ-
ρωσ, ἔρωσ; εὐλαβῆς καὶ σεμνός. Δὲν εἶναι
ἔγκλημα εἰάν σᾶς τὸ ἐξομολογηθῆμι·
μὴ εἶναι ἔγκλημα τὸ νὰ λατρεύῃ τις
τὸν Θεὸν καὶ νὰ λατρεύῃ αὐτὸν παν-
δήμως. Ἐγὼ Θεὸν μου ὑμᾶς ἔχω καὶ
δὲν τὸ θεωρῶ ἔγκλημα νὰ διακηρύττω
τὴν λατρείαν μου. Εἰς τὰς κρίσεις
ταύτας περιστάσεις δὲν σᾶς προσφέρω
κυρία, περγαμηνὰς εὐγενείας καὶ τί-
τλων μετὰ μυριάδων λογγῶν. Ὅχι!
Ἀλλὰ σᾶς προσφέρω καρδίαν ζωηράν,
ἐνθερμον καὶ ἀφωσιωμένην εἰς ὑμᾶς,
περιπαθῆ καὶ ποθοῦσαν νὰ τελειώσῃ
τοὺς παλμούς της δι' ὑμᾶς καὶ μόνην...
Ὁἴμοι! πῶς παρεφέρθη! πῶς παρε-
γνώρισα τὴν θέσιν μου! πτωχὴ καὶ
ταπεινὴ δοῦλε, μουσικοσύμβουλε ἐξ ἀ-
φοσιώσεως, φίλε ἐξ εὐγνωμοσύνης. Τί
παρῆλθες; Συγγνώμην κυρία, συγ-
χωρήσατέ με...

ΕΥΤΥΧΙΑ

Αἰμίλιε, εἶσαι εὐγενῆς καρδία καὶ δὲν
ἔχεις ἀνάγκην συγχωρήσεως. Τὸν ἔρω-
τά σου ὁμῶς δὲν δύναμαι νὰ συμμερι-
σθῶ! ἡ καρδία μου ἐδόθη εἰς ἄλλον!
ἀγαπῶ τὸν εὐγενῆ σου ἐκείνιον Ἑλλη-
να τὸν ὑπερήφανον ἐκεῖνον Λέοντα τῆς
Σπάρτης, τὸν Χαμάρετον. Εἰς αὐτὸν ὁ
ἔρωσ μου, εἰς σὲ ἡ στοργή μου... Δέ-
χεσαι, Αἰμίλιε, νὰ ἦσαι ἀδελφός μου;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ἄδελφός σου! ἀδελφός σου... πλὴν

πόσον ἠδεῖα εἶναι αὐτὴ ἡ λέξις ! ἀδελφός ! θὰ ἔχω λοιπὸν ἀδελφήν ! ὦ χαρά ! θὰ δύναμαι νὰ τῆ διακοινῶ τὰς θλίψεις μου, τὰς λύπας μου ! Εἶναι ἀληθὲς κυρία, θὰ ἦμαι ἀδελφός σου ;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ναί Αἰμίλιε, ἀδελφός ἀφωσιωμένος ! Δέχεσαι ;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ἐὰν δέχωμαι ! διὰ μιᾶς μόνης λέξεως ἐπούλωσες τὴν πληγὴν τῆς καρδίας μου. ὦ ἀδελφικὴ στοργή ! ἀγιωτέρα καὶ αὐτῶν τῶν ἀγνωτέρων ἐρώτων πόσον φαίνεσαι παρήγορος καὶ ἠδεῖα εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ ὀρφανοῦ, πῶς παρηγορεῖς τὸν πάσχοντα !

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ναί, Αἰμίλιε, εἶναι ἀγία ἡ ἀδελφικὴ στοργή ! ὁ Θεὸς ἐν τῇ μεγίστῃ αὐτοῦ προορατικότητι ἔθεσε μεταξὺ τῆς μητρικῆς στοργῆς καὶ τῆς συζυγικῆς φιλίας τὴν διάμεσον ταύτην στοργὴν ἐπίσης ἀφωσιωμένην καὶ ζωηράν ὡς αὐτάς. Ἐπιεικεστέρα τῆς μητρικῆς στοργῆς ὀλιγώτερον ἀπαιτητικὴ τῆς συζυγικῆς ἡ ἀδελφούνη εἶναι εὐγενεστέρα καὶ τῶν δύο. Ἦν ἄρα Αἰμίλιε ὑποσχέθητί μοι ὅτι θέλεις ἐπαγρυπνεῖ ἐπ' ἐκείνου καὶ τὸν ὑπακούεις ;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ἐν ὀνόματι τῆς γεννηθείσης φιλίας μας ἐπὶ τοῦ ἀμοιβαίως συνδεθέντος ἀδελφικοῦ φίλτρου σὲ ὑπόσχομαι ὅτι ἐνόσω εἶμαι πλησίον τοῦ Χαμαρέτου οὐδεὶς κίνδυνος θέλει ἀπειλήσει αὐτόν !

ΕΥΤΥΧΙΑ

Εὐχαριστῶ, Αἰμίλιε !

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ἄλλὰ σεῖς, κυρία, ποῦ θὰ μείνητε ;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Καὶ ἐγὼ θὰ ἐπαγρυπνῶ ἐπ' αὐτοῦ.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Πῶς ;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Γνωρίζεις τὴν Ἑλένην τὴν κόρην τοῦ ξενίζοντός μας.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ναί !

ΕΥΤΥΧΙΑ

Καὶ αὐτὴ ἀγαπᾷ τὸν Χαμαρέτον. Ὁ ἔρωσ ὁμως ἀντὶ νὰ μᾶς χωρίσῃ μᾶς ἤνωσε πλειότερον. Οὕτω διὰ τοῦ ἔρωτος τρεῖς ψυχαὶ ἐπαγρυπνοῦσιν ἐφ' ἑνός καὶ μόνοῦ ἀνθρώπου ! Καθὼ ; συνενοήθημεν μετ' αὐτῆς θὰ ἀκολουθήσωμεν καὶ ἡμεῖς τοὺς Ἕλληνας κρυπτόμεναι εἰς τὰ βουνὰ μετ' αὐτῶν καὶ βιοῦσαι ὡς ἐκεῖνοι. Ἑλληνίδος τροφοῦ τὸ γάλα ἐθλάσαμεν καὶ αἱ δύο καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἐπιθυμοῦμεν νὰ λάβωμεν μέρος, τὴν ἑλευθερίαν τῆς θετῆς πατρίδος μας ποθοῦσαι !

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Εὐτυχία, βλέπω ἐντευθεν ἐρχόμενον τὸν ἀδελφόν σου μετὰ τοῦ Βιλλαρδουίνου. Ἀπέλθωμεν. (ἀπέρχονται ἐκ τοῦ βάθους, εἰσέρχεται ἀριστερόθεν ὡτε περισκοπῶν ὁ Ραῖμουνης).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ εἶτα ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ.

— — —

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

'Ελθέ, οὐδείς εἶναι ἐνταῦθα.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ (ἐξωθεν).

Παρατήρησον καλῶς.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

'Ελθέ, ὁ Χαμάρετος δὲν ἔφθασεν ἔτι τὸν Σωτήριον εἶδομεν κάτω εἰς τὸν κήπον περιπατοῦντα, ἡ κόρη του εὐρίσκεται εἰς τὸ δωμάτιόν της καὶ ἡ ἀδελφή μου εἶναι βωβὴ εἰς ὅ,τι ἀκούση.

'Ελθέ λοιπόν.

(Εἰσέρχεται ὁ Βιλλαρδουῖνος μετημφισμένος).

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Οὐδείς.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

'Ενθυμεῖσαι ὅταν σοὶ ἔλεγον πρὸ τριῶν ἡμερῶν κατὰ τὴν ἑσπέρην σου ὅτι θὰ ἐξυπηρετοῦν κάλλιον τὰ σχέδιά σου ἢ ἐάν ἐτέλουν τὸ πραξικόπημα ἐκεῖνο ;

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

'Ἐχεις δίκαιον, ἀναγνωρίζω τὴν ἰκαρότητά σου.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Οὕτω λοιπόν δι' ἑνὸς καὶ μόνου κτύπου θὰ ἀσφαλίσωμεν διὰ παντός τὴν ἐνταῦθα ἐξουσίαν τῶν Φράγκων. Διὰ τῆς ψευδοῦς μετὰ σοῦ δυσαρρεσκείας μου προσηταιρίσθη καὶ ὁ γέρον οὗτος ὁ

μωρος ὀπιθυμῶν νὰ νυμφεύσῃ τὴν θυγατέρα του μετὰ τοῦ υἱοῦ σου.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Πῶς ! ἐπιθυμεῖ νὰ νυμφεύσῃ τὴν θυγατέρα του μετὰ τοῦ Γοδεφρείδου ! χα χα χα ! εἶναι νόστιμον τοῦτο !

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

'Οφείλομεν ἐν τούτοις νὰ κολακεύσωμεν τὰς ἰδέας του ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν τοιοῦτον λαμπρὸν σύμμαχον ἐξυπηρετοῦντα θαυμασίως τὰ σχέδιά μας καὶ τὸ μίσός μου.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Μῖσος ! ἐγὼ ἐνόμιζον ὅτι μόνον φιλόδοξα καὶ ἰδιοτελεῖ παῖθι σοὶ ὑπηγόμενον τὸ αἶσθημα τοῦτο. Μισεῖς λοιπόν τοὺς Γραικοὺς ; ἀλλὰ διατί ;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Διατί ; διότι τοὺς μισεῖς σύ !

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

'Εγὼ ὀφείλω ὡς ἄρχων νὰ μισῶ τοὺς ἀποστάτας ὑπηκόους μου. Ἀλλὰ σύ ;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Βιλλαρδουῖνε, θὰ ἀνακαλέσω εἰς τὴν μνήμην σου λόγους σοῦ τινος ! Ὅταν οἱ ἀνεκοίνωσα τὴν κατὰ σοῦ τεκταιομένην συνομωσίαν τοσοῦτον ἐθορυβήθης, ὥστε ὅταν σοὶ εἶπον ὅτι μόνος ἐγὼ ἠδυνάμην νὰ ἀποσβέσω τὴν στάσιν ταύτην ἐπὶ μιᾷ ὁμῶς ἀμοιβῇ, σὺ μὲ ἀπεκριθῆς χωρὶς νὰ θέλῃς νὰ γνωρίσης τὸ εἶδος αὐτῆς. Λάβε, λάβε μέχρι καὶ

αὐτοῦ τοῦ ἡμίσεως τῆς αὐθεντίας μου. Δέν εἶναι ἀληθές; (ὁ Βιλλαρδουίνος κατανεύει). ἐγὼ ἤρχισα νὰ ἐνεργῶ τότε ὡς ἄρχων χωρὶς νὰ σοὶ δίδω λόγον τῶν πράξεών μου. Δέν ἀρνεῖσαι νομιζῶ ὅτι ἐβάδισα ὁδὸν καλὴν καὶ εὐθειάν καὶ ὅτι πλησιάζω εἰς τὸ τέρμα ταύτης Ζητεῖς τώρα νὰ μάθης τὸ αἷτιον τῆς διαγωγῆς μου;

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ναί.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἐάν δικαιολογούμενος σοὶ ἔλεγον ὅτι ἢ πρὸς σέ ἀφοσίωσίς μου μοὶ ὑπηγόρευσε τοῦτο θὰ ἐψευδόμην. Ὅχι! εἰς ἔρωσ προδοθεὶς ἐμέ ἠνάγκασε νὰ ἐνεργήσω. Ἀνεμίχθην μετὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐξυπηρετῶν σε ἐξετέλεσα τὰ σχέδιά μου. Τὴν ἐξήγησιν ταύτην καὶ ἐγὼ ἐπεθύμουν διότι εἶναι καιρὸς νὰ συνεννοηθῶμεν κάλλιον. ἀπόψε θέλω σοὶ δώσει τὴν κλεῖδα τῆς συνωμοσίας ἐπὶ τῆ ὑποσχεθείσῃ ἀμοιβῇ.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ὅμιλει.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Μοὶ ἐδώκας Βιλλαρδουίνε τὸ ἡμῖου τῆς αὐθεντίας σου ἐγὼ θέλω σέ ζητήσει πολὺ μικρότερον τούτου, πολὺ ποταπώτερον. Ὑποσχέθητί μοι ὅτι ἐάν θριαμβεύσης τῶν Ἑλλήνων θὰ με ἀφήσης νὰ ἐξασκῶ ἀπόλυτον ἰσχὺν ἐπὶ τῆς Ἑλένης τῆς θυγατρὸς τοῦ Σωτηρίου.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Αὐτὸ δέν δύναμαι. Τὸν Μωρέαν δύναμαι νὰ διαθέσω ὅπως θέλω ὅχι ὁμως καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ κατοικοῦντας.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Πλὴν μικρὰ ἢ αἰτήσεις μου Βιλλαρδουίνε.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ζήτει ἄλλο τι μεγαλειότερον!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Εἶναι περιτταὶ αἱ συζητήσεις καὶ αἱ αἰτιολογίαι· ἐπὶ ταύτη καὶ μόνῃ τῇ ἀμοιβῇ δύναμαι ἀπόψε μάλιστα νὰ σέ θέσω εἰς τὰ ἴχνη τῶν Γραικῶν.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Δέν δύναμαι!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Τότε καὶ ἐγὼ δέν σέ λέγω τὸ μυστικόν. Ἀνατραπήτω λοιπὸν ὁ θρόνος σου, ἀφοῦ θέλεις χάριν μᾶς γυναικὸς νὰ καταστραφῆς. Ἀκούεις; (ὁ Βιλλαρδουίνος κύπτει τὴν κεφαλὴν) ἢ ἀνατροπῆ σου ἐπὶκειται ἐάν δέν μοὶ παραχωρήσης ὅ,τι αἰτῶ.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ἐστῶ, σοὶ παραχωρῶ ὅ,τι ἐπιθυμεῖς· λέγε τώρα.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἀκουσον· ἀπόψε ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ Λύκου δίδεται ὑπὸ τοῦ Χαμαρέτου καὶ τῶν περὶ αὐτὸν τὸ σύνθημα τῆς ἐπαναστάσεως.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Θὰ δοθῇ ὑπ' ἐμοῦ.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Μὴ σπεῦδε, ἔσο μόνον ἔτοιμος εἰς τὸ μέγαρόν σου ὅπως ὅταν σὲ εἰδοποιήσω ἐκκινήσης διὰ τὴν σύλληψίν των Ἐγὼ θὰ μείνω ἐνταῦθα ἵνα συνδιαλεχθῶ μετὰ τοῦ Σωτηρίου (ἀκούεται ἔξωθεν ἡ φωνὴ τοῦ Χαμαρέτου ἐνῶ ὁ Βιλλαρδ. κινεῖται νὰ φύγῃ δεξιόθεν).

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ (ἔξωθεν)

Ναί, ἔφθασα πάτερ μου!

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ἄ ἡ φωνὴ τοῦ Χαμαρέτου!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Φύγε λοιπόν.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ἐρχεται ἐκεῖθεν.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Τότε ἐλθὲ ἐντεῦθεν.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Πόθεν; ἀλλὰ πόθεν λοιπόν; εἰπέ μοι. Ἐντεῦθεν νὰ φύγω! (δεικνύει τὴν ἀριστερόθεν ἔξοδον).

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ὅχι! ἀπ' ἐδῶ! (λαμβάνων αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρός) Ἡ θύρα αὕτη ὁδηγεῖ εἰς τὸ προαύλιον, ἐκεῖθεν δύνασαι νὰ φύγῃς, χωρὶς νὰ σὲ ἴδῃ οὐδεὶς. (Ὁ Βιλλαρδουῖνος ἀπέρχεται ἐκ τοῦ βάθους· εἰσέρχονται δεξιόθεν ὁ Χαμαρέτος καὶ ὁ Σωτήριος).

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ
ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Καλῶς ὤρισες τέκνον μου! τί νέα φέρεις;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ὁ λαὸς ὅλος εὐρίσκεται ἐπὶ ποδός, οἱ ἵππῳται καθ' ὀμίλους συσσωρευμένοι φαίνονται περιχαρῶς καὶ πολλαὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Βιλλαρδουῖνου μετ' ἄσμάτων ἐνίοτε συνοδευόμεναι, διακόπτουσι τὸν ἀέρα· εἰπέ μοι λοιπὸν τί σημαίνουν ταῦτα;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Πῶς! δὲν ἔμαθες τὴν εἶδησιν;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ποίαν εἶδησιν;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ὅτι ὁ Βιλλαρδουῖνος μένει εἰς τὴν θέσιν του.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πῶς;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ναί υἱέ μου, ὁ Καμπανίτης υπεχώρησε ἀγενῶς ἐνώπιον χαρτίων τινῶν παρυσιασθέντων ὑπὸ τοῦ Βιλλαρδουῖνου.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Καὶ τί περιεῖχον τὰ χαρτία ἐκεῖνα;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ὅτι ἐὰν ὁ Καμπανίτης ἐνεφανίζετο
τὴν 11 Μαρτίου, ἔχανε τὴν αὐθεντίαν.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Διατί;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Διότι ὁ Γουλιέλμος Καμπανίτης ὤ-
ρισεν εἰς τὸν Βιλλαρδουίνον ὅτι μετὰ
ἓν ἔτος καὶ μίαν ἡμέραν θὰ ἀπέστελλε
τὸν διάδοχόν του· παρελθούσης δὲ τῆς
προθεσμίας ταύτης ὁ Βιλλαρδουίνος δι-
καιούται νὰ μένη εἰς τὴν θέσιν του. Ἐ-
νώπιον τῆς μυστικῆς ταύτης θελήσεως
τοῦ θεοῦ τοῦ ὁ Καμπανίτης ἔκρινε κα-
λον νὰ ἐνδώσῃ.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Καὶ ὑπεχώρησε χωρὶς καὶ νὰ μᾶς
συλλογισθῇ; ... Ἄ! εἶναι πολὺ
πολύ! (περιπατεῖ βιαλῶς)

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Μὴ θορυβεῖσαι υἱέ μου. Τὰ σχέδιά
σου ἀλλάζουν μὲν ...

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πῶς! Ὅχι δὲν ἀλλάζουν! μένουν
τὰ αὐτὰ ἀπόψε θὰ ἴδῃ ὁ Βιλλαρδουίνος
τοὺς ἀληθεῖς ἐχθρούς του.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἄλλὰ! ...

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Σιώπα!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ὅλα κατ' εὐχὴν· καὶ ὁ διάβολος αὐτοῦ
μὲ βοηθῇ).

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἀφήσωμεν αὐτὰ· ἔχω νὰ σὲ ὁμιλή-
σω περὶ ἄλλων πραγμάτων. Σωτήριε,
μέχρι τοῦδε ἤμην φυγὰς καὶ ἀνέστιος.
Δὲν ἐτόλμων νὰ προσβλέψω οὔτε πρὸς
τὸν ἥλιον, οὔτε πρὸς ἐλευθεροῦ ἀνδρὸς
πρόσωπον φοβούμενος μὴ ἴδω τὸν οἴ-
κτον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ τὴν περι-
φρόνησιν εἰς τὰ χεῖλη. Ἄλλ' ἤδη ἐλεύ-
θερος μελλῶν νὰ καταστῶ καὶ ἡγεμῶν
ἐλευθέρων· δὲν διστοῶ νὰ σᾶς τεινω
τὴν χεῖρα ταυτην καὶ νὰ ἐξαιτήσω μι-
ρισπλισίον τὸν μισθὸν τῶν ἀγῶνων μου
αἰτίων τὴν χεῖρα τῆς Ἑλένης.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Τὴν χεῖρα τῆς Ἑλένης!

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Τὴν χεῖρα τῆς Ἑλένης;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ναί! μὴ σᾶ, φανῆ ἡ ἀίτησίς μου πα-
ράκαιρο· ἢ παρόλογος. Ἡ Ἑλένη εἶ-
ναι Ἄτθις, ἐνῶ ἐγὼ εἶμαι Πελοποννή-
σιος.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἄλλ' ἀγαπητὲ Λέων, πρὶν δυνηθῶ
μὲν νὰ σοὶ ἀποκριθῶμεν ἀνάγκη ν' ἀ-
κούσωμεν τὴν παρούσαν κατάστασιν
τῶν πραγμάτων.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἡ παρούσα κατάστασις τῶν πραγ-
μάτων εἶναι ὅτι κρατῶ εἰς τὰς χεῖρας
μου πᾶσαν τὴν Πελοπόννησον, ὅτι εἰς

τὴν φωνὴν μου συνεδέθησαν ὡς εἰς ἱερὸν σύνδεσμον πᾶσαι αἱ ἐπαρχίαι αὐτῆς πάντες οἱ αἰσθανόμενοι εἰς τὸ στήθος των πάλλουσαν καρδίαν ἀνδρός. Τετρακσμία δὲ ξίφη Σωτήριε, εἰσὶν ἔτοιμα νὰ ὑψωθῶσιν εἰς τὴν φωνὴν μου ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλοποννήσου.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἄλλ' υἱέ μου, δὲν σὲ φαίνεται ὅτι μετεβλήθησαν αἱ περιστάσεις.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ (τῷ Σωτηρίῳ).

Ἄντιστάσου ὅσον τὸ δυνατόν.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ (τῷ Ραϊμούνδῳ).

Ἦούχει.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Μετεβλήθησαν! καὶ πῶς; ὁ τόπος ἡμῶν δὲν εἶναι ἔρμαιον πάντοτε τῶν ξένων ἀρπάγων; ὁ λαὸς ἡμῶν δὲν εἶναι εὐτελής δουλός ἂν καὶ καὶ ἦτο ὁ εὐκλεέστερος τῶν ἐπὶ γῆς; Αἱ περιστάσεις λοιπὸν δὲν μετεβλήθησαν, οὐδὲ τὸ καθήκον τοῦ νὰ σώσωμεν τὴν πατρίδα μας ἢ ἀποτοῦτο δὲν δυνηθῆμεν, νὰ σώσωμεν τοῦλάχιστον τὸ μέγα ὄνομά της νὰ τῇ ἀφήσωμεν κληρονομίαν αἱματηρὰν διαμαρτύρησιν ὥστε καὶ νεκρὰν νὰ τὴν σεβῶνται οἱ δυνάσται της καὶ ἀνεγερθεῖσαν πάλιν ποτὲ τὴν ἰδῶσιν φέρουσαν κεφαλὴν ὑψαύχεναν καὶ ἀτακείνῳτων

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Υἱέ μου τὰ αἰσθήματά σου εἶναι γενναῖα· ἡ γενναϊότης ὁμως μὴ ὑπακούουσα εἰς τὴν φρόνησιν καταστρέφεται μὲν λαμπρῶς ἀλλὰ καταστρέφεται.....

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Καταστρέφουσα τοὺς ἄλλους· ἐξακολούθει.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Μὴ ἀπατώμεθα Λέων, ὡς πρὸς τὰς δυνάμεις μας· τὸν λόγον ἡμῶν κατέβαλεν ἡ δουλεία καὶ ἐξεῖυρσε τοῦ ζυγοῦ ἡ ἕξις. Τοὺς δεσπότας των θεωροῦσιν ὄντα φύσιως ἀνωτέρας καὶ ἡ θεὰ μόνη τῶν οἰδηροφόρων καὶ ἀσείρων ἐκείνων ἰπέων θέλει τρέφει τὴν ἀγέλην των εἰς φυγὴν. Τὸ πρῶτον σχέδιον ἡμῶν ἦτο κολόν. Ἄλλ' ἤδη ἀφοῦ ὁ Καμπανίτης ἀγενῶς ἐνέδωκεν πρέπει νὰ περιμείνωμεν ἀφορμὴν ἐὰν δὲν θέλωμεν νὰ θραυρῆ ὁ λαὸς ἡμῶν ἐπὶ τῆς δυνάμειος τοῦ Βιλλαρδουίνου ὡς ἐπὶ βράχου τῆς θαλάσσης τὸ κῦμα.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τῆς θαλάσσης ὁμως τὸ κῦμα ὑποκάπτει πολλάκις τοὺς ἐδραιωτέρους σκοπέλους. Οἱ ποιμένες τῶν κοιλάδων ἡμῶν δύνανται νὰ ἀνατρέψωσι τὸν ὑπερήφανον Γολιάθ, ἂν τοὺς ἐμφορῇ τῆς πατρίδος τὸ πνεῦμα! Ὅλοι ἐγρηγοροῦντες εὐρίσκονται καὶ «Σταυροφορία κατὰ τῶν Σταυροφόρων» εἶναι τὸ σύνθημά των· κατὰ τοῦ Βιλλαρδουίνου ὠπλίσθησαν νὰ πολεμήσωσι μετὰ τοῦ Καμπανίτου, κατὰ τοῦ Βιλλαρδουίνου θὰ πολεμήσωσι καὶ ἀνευ τοῦ Καμπανίτου.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

(Ὁ διάβολε! πῶς δὲν το ἐσκέφθην! αὐτὸ ἐξυπηρετεῖ θαυμάσια τὰ σχέδιά μου. (Τῷ Σωτηρίῳ). Δέξου ἵνα κερδίσης κοῖρον καὶ ἄφες εἰς ἐμέ τὰ κατοπιν).

(ἀκολουθεῖ).

7.

ΦΡΑΓΚΟΙ ΚΑΙ ΜΩΡΑΙΤΑΙ.

(Συνέχεια ἴδε Τεῦχος Η'. Σελ. 363.)

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἄλλ' ἀναχαίτισέ τους, φίλτατέ Λέων
Μὴ τοὺς ἀφήσης νὰ χαθῶσι....

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Καιρὸς δὲν εἶναι πλέον· ὁ θερισμὸς
ὠρίμασεν οἱ θερισταὶ ἔχουσι τὸ δρέ-
πανον εἰς τὰς χεῖρας των, καὶ δὲν θέ-
λω παρίδει τὴν πατρίδα πάσχουσαν ἐνῶ
εἶναι καιρὸς νὰ τὴν σώσω.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἄλλ' ὁ Βιλλαρδουίνος εἶναι ἤδη πα-
νίσχυρος καὶ πᾶς φρόνιμος πρέπει νὰ
προσκολλᾶται εἰς αὐτὸν καὶ νὰ περι-
μείνῃ.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τῆς δολιᾶς καὶ ἐξευτελιζούτης ταύ-
της πολιτικῆς δὲν ἔχω πλέον ἀνάγκην
εἶμαι δύναμις ὦ. εἶναι δύναμις ὁ Βιλ-
λαρδουίνος καὶ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ ἐκεί-
νου θέλει δικάσει ὁ Θεὸς ὁ τῶν ἐθνῶν
τὰς τύχας δικαζων.

Ἄπο βορρᾶ μέχρι νότον, ἀπὸ δυσμῶν
μέχρις ἀνατολῶν ὅλη ἡ Πελοπόννησος
συνησπίσθη περὶ ἐμὲ καὶ μὲ περιμένει
ἵνα ἐγειρῶ τὴν χεῖρα· στέψατε ὅθεν διὰ
τῆς Ελένης τὸ ἱερόν ἐπιχείρημα, δότε
τὴν εἰς ἡμᾶς ὡς οἰωνὸν νίκης ὡς ὁμο-
νοίας ἐχέγγυον! τὴν θυγατέρα τοῦ ἄρ-

χοντος τῆς Ἀττικῆς ζητεῖ ὁ ἀρχηγὸς
τῶν Πελοποννησίων·

Εἰλικρινῆ καὶ ἀπότομον ὡς τὴν πρό-
τασίν μου δότε τὴν ἀπόκρισιν.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Δότε μας καιρὸν Λέων νὰ σκεφθῶ-
μεν!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Εἰλικρινῶς ὠμίλησέ μου Σωτήριε!

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀποκριθῶ χωρὶς
νὰ ἐρωτήσω τὴν Ελένην.
(Ἐπιφαινεται εἰς τὸ βάθος ἡ Ελένη).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ καὶ ΕΛΕΝΗ

ΕΛΕΝΗ

Ἡ κόρη σου πάτερ μου εὐρίσκεται
ἐνταῦθα!

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἄ! εἰς ὦραν κατάλληλον ἤλθες κό-
ρη μου!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἄς ἀρνηθῆ καὶ τίποτε δὲν θέλω!
πλὴν ὄχι! ἄ· δεχθῆ! δὲν δύναται νὰ
τὴν νυμφρευθῆ ἀμέσως καὶ ἐγὼ τότε
κύλλιον ἐκτελῶ τοὺς σκοποὺς μου ἐν
μέσῳ τῶν μαχῶν.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ὁ Λέων πρὶν νὰ ἀνιλάβῃ κόρη μου
τὸν ὑπὲρ τῶν ὄλων ἀγῶνα ἀπεφάσισε
νὰ σκεφθῆ καὶ περὶ τῆς εὐτυχίας του·
σὲ ἀγαπᾷ λέγει καὶ ἐπιθυμεῖ τὴν χεῖρά

σου! (χαμηλοφώνως) Ἄρνηθητι!

ΕΛΕΝΗ

Τὴν χειρὰ μου πάτερ μου! Ἀλλὰ νομίζω ὅτι ὑμεῖς εἴσθε ὁ κατάλληλος νὰ γνωμοδοτήσητε ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Τὰ αἰσθήματά μου ὅλα τὰ γνωρίζετε!

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Καὶ ἀρνεῖσαι;

ΕΛΕΝΗ

Νὰ ἀρνηθῶ! καὶ ἂν ἀκόμη τὰ μυχιαίτερα τῶν αἰσθημάτων τῆς καρδιάς μου δὲν ἐκολακεύοντο ὑπὸ τῆς αἰτήσεως ταύτης ὡφείλον ὡς Ἕλληνις νὰ πραγματοποιήσω τὴν εὐτυχίαν ἣν ὀνειρεύεται.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Σὲ εὐχαριστῶ Ελένη! Εἶται ὁ φύλαξ ἄγγελός μου δὲν ὁ Θεὸς ἐπεμφεν ἐπὶ τῆς γῆς ἵνα ποιήσῃ τὴν εὐδαιμονίαν μου.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

(ὦ! δέχεται! τὰ σχέδιά μου καταστρέφονται! Δὲν ἀπελπίζομαι ὅμως! προσποιηθῶμεν! ἄλλως τε ὁ Ραῖμουδός εἶναι ἐδῶ!)

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἀπέκτησες ἓνα υἱὸν Σωτήριε!... ἡ κόρη σου δεχομένη με ὡς σύζυγον ἀναπτεροῖ ἔτι πλειότερον τὰς ἐλπίδας μου!

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἡ κόρη μου Λέων ποτὲ ἀνάξιός ἐαυτῆς δὲν θὰ ἐφρόνει τὸν μέλλοντα ἐλευ-

θερωτὴν τῆς Πελοποννήσου εὐχαρίστως δέχομαι γαμβρόν μου ἀφοῦ ἡ κόρη μου ἐξέλεξεν αὐτόν.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Σωτήριε, Ελένη καὶ σὺ Ραῖμουνδε! ὁ καιρὸς εἶναι πολὺτιμος ἔτρεξα ἐνταῦθα μόνον διὰ τοῦτο ἐνῶ οἱ σύντροφοι περιμένουσιν εἰς τοῦ Λύκου τὸ σπήλαιον Ἄπασα ἡ Πελοπόννησος ἀνάστατος τὴν ὥραν ταύτην περιμένει τὸ σύλλημα ἵνα ἐγερθῇ κατὰ τῶν τυρράνων τῆς. Ὄφειλομεν λοιπὸν νὰ σπεύσωμεν ὁμήρους ἐνταῦθα δὲν πρέπει ν' ἀφήσωμεν εἰς χεῖρας τῶν Φράγκων. Ὅλα προδιέθεσα οὕτως ὥστε ἡ Ελένη καὶ σὺ Σωτήριε, νὰ κρυφθῆτε εἰς κρυψόφυγτόν τι ἀπρόσιτον γνωστὸν μόνον ὑπ' ἐμοῦ καὶ τινων. Ἐκεῖ θὰ ἦσθε ἀναπαυμένοι ὡς ἐδῶ!

ΕΛΕΝΗ

Νὰ ἀναπαυώμεθα ἐνῶ οἱ ἀδελφοίμας θὰ μάχωνται. Ὅχι! γνωρίζω τὸ ἀνηκόν μοι καθήκον! Εἶμαι γυνὴ καὶ Ἕλληνις! θὰ σὰς ἀκολουθήσω, Λέων, εἰς τὴν ὁδὸν τῆς δόξης. Ὡς γυνὴ θὰ θεραπεύω τοὺς τραυματίας καὶ πάσχοντας καὶ ὡς Ἕλληνις θὰ μάχωμαι πλησίον ὑμῶν με τὴν ρομφαίαν εἰς τὴν χεῖρα. Τοῦ πατρός μου τὸ καθήκον εἶναι νὰ ἀναπαύηται ἐμοῦ ὅμως τὸ πρὸ πατρίδος κινδυνεύειν.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἡ παιρικὴ μου καρδιά με ἀναγκάζει νὰ μὴ ἀποχωρισθῶ σοῦ φιλότατη κόρη! Ἡ φιλοστοργία καὶ ἡ φιλοπατρία, θὰ με ἀνανεώσωσιν ὥστε νὰ λάβω μέρος εἰς τοὺς κινδύνους αὐτούς.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τότε ἄγωμεν ! Τὰ πάντα εἶναι ἔτοιμα καὶ ἐνός λεπτοῦ ἀργοπορία δύναται νὰ γίνῃ βλάβης πρόξενος. Οὐδὲν ἴχνος τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς μας ἀφείλομεν νὰ ἐγκαταλείπωμεν, καὶ φύγωμεν ἀφοῦ τὸ πῦρ καλύψῃ ἡμῶν τὴν φυγὴν. Ὁ Βιλλαρδουίνος βλέπων ἡμᾶς ἐξαφανιζομένους δύναται νὰ συλλάβῃ ὑπονοίας ἐνῶ ἐμπρηζομένης τῆς οἰκίας θὰ ὑποθέσῃ ὅτι συνεκάημεν ἐν αὐτῇ !

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἀναγνωρίζω τὴν προορατικότητά σου, Χαμάρετε. Τοῦτο ἤθελον καὶ ἐγὼ σὰς προτείνει, τὴν φρονίδα, ὅμως τῆς πυρκαϊᾶς ἀφήσατε εἰς ἐμέ. Ὑπάγετε Σωτήριε μετὰ τῆς Ελένης καὶ τοῦ Λέοντος, καὶ ἐγὼ ἐντός μιᾶς ὥρας σὰς ἀκολουθῶ. (ἄσματα ἔξωθεν).

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Καλῶς ! (ἀκρώμενος) Ἀκούετε τὰ ἄσματα ταῦτα ; εἶναι τὰ ἐπικήδεια ἄσματα των ! τῶρα ἄγωμεν καὶ ἡ ὁ ἥλιος τῆς δόξης καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος μας θὰ ἀνατείλῃ αὐριον ἢ θὰ πέσωμεν ἐνδόξως ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωνιζόμενοι.
(ἀπέρχονται ὁ Σωτήριος, ὁ Χαμάρετος σύρων τὴν Ελένην).

ΣΚΗΝΗ Ζ΄

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ μόνος.

Εἶναι τὰ ἐπικήδεια ἄσματα σου, Χα-

μάρετε !... Κατάρτα ! ἐνόμισα ὅτι ἡδυνάμην νὰ κατασιγάσω τὴν φωνὴν τῆς καρδίας μου, ἀλλὰ μάτην ! ἐγείρεται ἀπειλητικωτέρα ἐν ἐμοί... πῶς ! νὰ τὴν ἴδω εἰς τὰς ἀγκάλας ἄλλου ! ὄχι ! ὠρκισθὴν ὅτι ἢ θὰ τὴν ἀποκτήσω ἢ τὸ πᾶν θὰ καταστραφῇ ! Ναι ! τὸ εἶπον καὶ θὰ τὸ ἐκτελέσω ! Εἰδοποίησα τὸν Βιλλαρδουίνον περὶ τοῦ μέρους τῆς συνόδου, πρέπει νὰ προλάβω αὐτόν. Ὅφειλω νὰ δώσω τοὺς Ἕλληνας τώρα διὰ νὰ ἀποκτήσω δικαιώματα ἐπὶ αὐτῶν καὶ τότε θὰ ζητήρω ὅταν εὑρεθῶσιν εἰς κρίσιμον περίστασιν νὰ μοὶ ἐμπιστευθῇ ἡ Ελένη, ἣν ἐκοῦσαν ἄκουσαν θὰ ὑποβαλλῶ εἰς τὸ πάθος μου !
(ἡ Εὐτυχία ἐπιφαίνεται ἐκ τοῦ βάθους ἀπὸ τῶν τελευταίων λόγων).

ΣΚΗΝΗ Η΄

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ καὶ ΕΥΤΥΧΙΑ

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἐὰν ἀφεθῆς ἐλευθερὸς καρ' ἐμοῦ, Ραίμου'νδε !

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Πῶς ! ἐδῶ εἶσαι, Εὐτυχία ;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ναί ! ἤμην ἐδῶ ! ἤκουσα, καὶ τὰ πάντα ἤδη γνωρίζω.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Καὶ... ἐπιδοκιμάζεις τὰ σχέδιά μου ;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Εἶναι μυσὰρὰ, ἀποκυήματα φαντα-

σίας ἐγιδνῶν καὶ ὡς τοιαῦτα ἀποκη-
ρύττω αὐτά !

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Πῶς ; τί εἶπε ;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Εἶπον ὅτι ἀποκηρύττω αὐτά.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἐ! καὶ τί μέ μέλλει ἐάν ἀποκηρύ-
της οὐ αὐτά ! Θέλεις ἐπιδοκίμασέ τα,
θέλεις ἀπόκρουσέ τα. Ἐγὼ θὰ ἐνεργή-
σω.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Καὶ ἐγὼ θὰ παρεμβάλλω προσκόμ-
ματα.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Διατί ;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Διότι οὕτω θελω ! διατί ; διότι ἀγα-
πῶ τοὺς Ἕλληνας.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἄγαπᾶς τοὺς Ἕλληνας ! πλὴν λη-
σμονεῖς ὅτι εἶσαι ἀδελφή μου.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἀδελφή σου ! ὅχι ποτὲ δὲν ἐλησμό-
νησα τοῦτο.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ὁφίλεις λοιπὸν νὰ με ὑπακούσης !

ΕΥΤΥΧΙΑ

Νὰ σὲ ὑπακούσω ; εἰς τί ; νὰ σὲ βο

ηθῆσω διὰ τῆς ὑπακοῆς μου εἰς τὰ μυ-
σαρὰ καὶ ἀποτρόπαια σχέδιά σοι ! διότι
ἐνῶ οὐ ἐμελέτας αὐτὰ προ πολλοῦ ἐγὼ
σὲ παρηκολούθουν, σὲ κατεσκόπευον καὶ
ὄτε ἀνελογίσθην τὸ τρομερὸν αὐτῶν
ἐφριξα ἐπίτῃ ἰδέα ὅτι εἶσαι ἀδελφός μου!
Ὅχι, δὲν πρέπει νὰ ᾔται ἀδελφός μου
δὲν δύναμαι δὲν ὀφείλω νὰ ᾔμαι ἀδελ-
φή σου. Εἶσαι τέρας καὶ ὄχι ἄνθρωπος·
εἶσαι θηρίον ἀνθρωπόμορφον. Οἱ νόμοι
τῆς φύσεως δὲν ὀμιλοῦν πλέον παρ' ἐμοὶ
ἐνώπιον τῶν ἀποτροπαίων σχεδίων σου,
ὁ νοῦς μου κινδυνεύει νὰ με ἐγκαταλεί-
ψῃ καὶ ἡ καρδία τῆς ἀδελφῆς ἀποτρο-
πιάζεται τὸν ἀδελφὸν ἀφοῦ αὐτὸς ζη-
τεῖ νὰ κατιστρέψῃ δολίως τὴν ἀθωότη-
τα. Ἄ ! θέλεις νὰ καταστρέψῃς τὸν Χα-
μάρετον, πλὴν τὸν ἀγαπῶ καὶ δὲν θὰ
σὲ ἀφήσω νὰ ἐπιτύχῃς τοῦ σκοποῦ σου.
Ἄρχει πλέον ! ἂν ἐπὶ τῆς ζωῆς σου ἂν
τίσταις δὲν παρεμπόδισε τὰ βήματά
σου, τρέμε διότι πρῶτον ἤδη γυνὴ φέ-
ρεται ἐναντίον σου, γυνὴ ὀνομαζομένη
ἀδελφή σου, καὶ εἶμαι ἰκανὴ τὸ πᾶν
νὰ πράξω ἵνα σώσω τὸν ὑπ' ἐμοῦ ἀγα-
πώμενον !

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἄγαπᾶς τὸν Χαμάρετον ! Ὅλος λοι-
πὸν ὁ κόσμος ἀγαπᾷ αὐτὸν τὸν ἀνθρω-
πον. Τότε πρέπει νὰ με χρεωστῆς χάριν
διότι ζητῶ νὰ σὲ ἀπαλλάξω ἀντερα-
στρίας.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἄ ! σιώπα, μυσαρὲ ! Κρίνεις ἐκ τῶν
ιδίων τὰ ἀλλότρια. Ἄς εὐτυχῇ ! Ἄς εὐ-
δαιμονη, τοῦτο με ἄρχει. Νὰ τὸν ἴδω
δυστυχῇ ποτὲ δὲν θὰ τὸ ἀνεχθῶ ! Δὲν
δύνασθε σεῖς οἱ ἰδιοτελεῖς καὶ ποταποὶ
νὰ ἐννοήσητε τοιοῦτον ἔρωτα ! Ἐρως
ἀληθῆς δὲν εἶναι ὁ ποθῶν τὸ λατρευ-

τόν τῆς καρδίας ὄν δι' ἑαυτὸν καὶ μένον εἶναι ὁ ἐπιθυμῶν τὴν εὐτυχίαν καὶ εὐδαιμονίαν τοῦ ἀγαπωμένου. Ἀκουσον **Ραῖμοῦνδε**, εἶμαι ἀδελφή σου ἀλλὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν μία μόνη θριξὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Χαμαρέτου ἐγγιχθῆ, ἢ σιγμῇ τῆς εὐτυχίας του ποτισθῆ με δάκρυα, σὲ ὀρκίζομαι ὅτι ἡ ἡμέρα ἐκείνη θέλει εἶσθαι ἡ τελευταία σου. Σὲ τὸ ὁμνύω ἐγὼ ἡ ἀδελφή σου.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Πῶς, ἔχομεν καὶ ἀπειλάς! Αἱ ἄφρον κοράσιον!

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἄφες με!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Νὰ σὲ ἀφήσω!

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἄφες με, ἄφες με σοὶ λέγω!
(εἰσαέρχεται ὁ Βιλλαρδουίνος δεξιόθεν).

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ
ΕΥΤΥΧΙΑ καὶ Αἰμίλιος

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Τί εἶναι;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Εἰς ὥραν ἐφθασες. Παρ' ὀλίγον τὰ σχέδιά μας νὰ ἀνατραπῶσιν ὑπὸ τῆς ἀφρονος ταύτης κόρης.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Πῶς;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Γνωρίζεις ὅτι ἀπεφασίσθη νὰ συμπαραλάβωμεν καὶ τὰς γυναῖκας εἰς τὴν ἐκστρατείαν ἵνα μὴ σὲ ἀφήσωμεν ὁμήρους;

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ναι, ὅλα τὰ γνωρίζω ἤμην κεκρυμμένος εἰς τὸν κῆπον καὶ ὅλα τὰ ἤκουσα, πλὴν ἀπορῶ πῶς τὰ σχέδιά μας κινδυνεύουν νὰ ἀνατραπῶσιν ἐξ αὐτῆς τῆς κόρης!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἄγαπᾷ τὸν Χαμάρετον καὶ θέλει νὰ τῷ ἀποκαλύψῃ ὅλα.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ἐ καὶ αὐτὸ σὲ στενοχωρεῖ! ἄφες τὴν ἐδῶ.

ΕΥΤΥΧΙΑ

Νὰ με ἀφήσῃ ἐδῶ! ὄχι ποτέ! Θὰ προσπαθῆσω νὰ οὐαφύγω ἐκ τῶν χειρῶν σας, καὶ θὰ επαγρυπνήσω ἐπὶ τοῦ Χαμαρέτου!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἀκόμη ἐπιμένεις! θὰ ἴδῃς λοιπόν! τὰ σχέδιά μου ἄς ἐπισπεύσουν! τὸ τέλος πρέπει νὰ δοθῆ, ἀφοῦ οὐ τὸ θέλεις. Αἰμίλιε, — Βιλλαρδουίνε μὴ λησμόνει ὅτι με ὑπεσκέθης! — Αἰμίλιε, — τὴν Ἐλένην πρό παντός ἄλλου... — Αἰμίλιε.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Πλὴν τί σκοπεύεις νὰ πράξης;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἄφες με ἐλεύθερον νὰ ἐργήσω!—
Αἰμίλιε!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

(ἐμφανιζόμενος ἀριστερόθεν)

Τί θέλετε, κύριε;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ὑπαγε, τρέξε καὶ πρόσφασον τὸν Χαμάρετον. Εἰπέ αὐτῷ ὅτι τὸν ἐξορκίζω εἰς τὸ ἱερώτερόν του νὰ ἐλθῆ ἐντοῦθα διότι ὁ Βιλλαρδουίος ἐπέπεσεν εἰς τοὺς ὄνυχάς μου. Τάχυνον! Το μέλλον τῶν σωτήρων σου εἰς χεῖράς σου ἐναπόκειται!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Νὰ ὑπάγω, δέσποινα;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἐμέ ὑπάκουσον, ὕπαγε καὶ τάχυνον.
(ὁ Αἰμίλιος ἀπέρχεται).

ΕΥΤΥΧΙΑ

Αἰμίλιε, μὴ! . . .

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Σιώπα! . . . Ἐνόμισες ὅτι θὰ σώσης τὸν ἐρσὶν σου ἐνῶ τώρα ἐπισπεύδεις τὸ τέλος του. Μὲ παρήκουσας, ἠπειθήσας εἰς τὸν ἀδελφόν σου, ἀλλὰ θὰ μετανοήσης. Ὁ Χαμάρετος ἐκ τοῦ ἀκούσματος αὐτοῦ δελεασθητόμος, θὰ τρέξῃ ἐνταῦθα ἵνα συλλάβῃ τὸν ἀρχόντα τῶν Φράγκων ἀλλὰ θὰ πέση αὐτός εἰς τὰς χεῖρας τῶν Φράγκων. Ἐννοεῖς ἤδη τὸν ἀδελφόν σου;

ΕΥΤΥΧΙΑ

ὦ! Θεέ μου, Θεέ μου!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἐννοεῖς, Βιλλαρδουίνε, τὸ σχεδίόν μου! Ὁ Χαμάρετος θὰ τρέξῃ ἵνα σὲ συλλάβῃ καὶ ἐνῶ παραφερόμενος ὑπὸ τῶν νεανικῶν δειρῶν του θὰ ἀρχίσῃ νὰ σὲ λέγῃ τὴν ἀποστροφὴν του ἐγὼ θὰ ὀδηγήσω ἐνταῦθα τοὺς Φράγκους οἵτινες θὰ συλλάβωσιν αὐτόν. Οὕτω θὰ πέσῃ τέλος εἰς τὴν παγίδα μας καὶ ἡ ἀνταρσία καταπνίγεται εἰς τὰ σπάργανά της.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΟΣ

Θαυμάσια!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἐ, τί λέγεις, ἀδελφή μου, περὶ τοῦ σχεδίου μου; Εἶναι καλόν;

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ὅχ! δὲν δύναμαι νὰ ἀνεχθῶ τοῦτο! Θὰ τρέξω νὰ τὸν εἰδοποιήσω.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἄναφελής προσπάθεια!

ΕΥΤΥΧΙΑ

Εἶσθε λοιπὸν τέρατα εἰς ἀνθρώπους μεταμορφωμένα! Ἄ! ἰδοὺ κταθαίνουσι τὸν λόφον! Ἄ! ἔρχεται.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΟΣ

Τόσον ταχέως!

(Ἀκολουθεῖ).

8. ΦΡΑΓΚΟΙ ΚΑΙ ΜΩΡΑΙΤΑΙ.

(Συνέχεια ἴδε Ἐεῦχος Θ'. Στλ. 419.)

ΕΥΓΥΧΙΑ

ὦ! ὄχι! ποτέ! ποιέ! δὲν θα γίνη
τοῦτο! (δραμοῦρα εἰς τὸ παράθυρον τὸ
δεξιόθεν) Χαμάρετε! Χαμάρετε! μὴ ἐλ-
θης! διότι ὁ θάνατος, ἡ αἰγματοσίξ σὲ
περιμένουσιν. ὦ Θεέ μου! δὲν με ἄ-
κρίει! Ἰδοῦ, προχωρεῖ ὄλονέν. Χαμά-
ρετε!

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Θὲ μὰς καταστρέψη αὐτὴ, Ροῦλοῦνδε!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Θὲ σωπητης λοιπόν, ἀθλίξ! (οὔρει
αὐτὴν ἐκ τοῦ παραθύρου)

ΕΥΓΥΧΙΑ

(περιμένει ἵνα δράμη εἰς τὸ παράθυ-
ρον). Ἄφες με!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Σιώπα! σὲ λέγω! (ιστάμενος πρὸ αὐ-
της) ὕπαγε, φύγε ἐν·εὐθεν!

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

(Σύρων αὐτὴν πρὸς τὸ βάθος). Φύγε!

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἀφήσατέ με, κακοῦργοι!

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Τί νὰ πράξωμεν!

ΕΥΤΥΧΙΑ

(διαφεύγουσα τῶν χειρῶν των καὶ
πηδῶσα εἰς τὸ παράθυρον). Μὴν εἰσέλ-
θῃς ἐνταῦθα, Χαμάρετέ! εἶναι Φράγκοι!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Θὰ σιωπήσῃς λοιπόν! (προσπαθεῖ νὰ
τὴν οὖρη).

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

(ἔξωθεν) Ἐφθόσα, Ραίμουνδε!

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἄφες με! ὄχι! δὲν θὰ σιωπήσω!
Χαμ...

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Τότε λοιπόν λάβε! (πλήττει αὐτὴν
δι' ἐγκειριδίου).

ΕΥΤΥΧΙΑ

(πίπτουσα) Εἰς τὴν καρδίαν! ἤ! (ἐκ-
πνέει).

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ

Ραίμουνδε, τί ἐπραξες;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἦτο τὸ μόνον μέσον. Προτοιμά-
σθητι τώρα νὰ παίξῃς τὸ πρόσωπόν σου.
(ὄρμᾶ εἰς τὴν σκηνὴν ὁ Χαμάρετος
δεξιόθεν).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ, ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ, ΒΙΛΛΑΡ-
ΔΟΥΙΝΟΣ εἶτα ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ καὶ
ΣΓΟΥΡΟΣ.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἄρχον Βιλλαρδουῖνε! Ἄ!... Ἐν
πιῶμα!... ἡ Εὐτυχία...

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἴδου ὁ φονεὺς τῆς! (δεικνύει τὸν Βιλ-
λαρδουῖνον).

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἄ! κακοῦργο, σὲ κρατῶ τέλος! (πλη-
σιάζων πρὸς τὴν Εὐτυχίαν) ὦ κόρη ἀ-
θώα καὶ ἀβρά, θῆμα ἐλευθερίας ὑπόφω-
σκούσης καὶ τυραννίας καταβαλλομέ-
νης... Ἄ! συνέρχεται!

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἰλιθες, Χαμάρετέ!... Οὐαί εἰς
σέ!... Σὲ ἠγάπων, Λέων, καὶ μὲ ἐ-
φόνευσαν... φονεὺς μου... εἶναι...
ὁ... (ἐκπνέει).

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Παρεφρόνητεν ἡ δυστυχίς!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

ὦ! κοιμήθητι τὸν νήδυμον ὕπνον
τῆς ἀναπαύσεως, κόρη ἄμοιρος, ἄνθος
προώρως ἐκспаοθέν! διότι θὰ λάβῃς
πλήρη ἐκδίκησιν Ὀρχίζομαι ἐπὶ τοῦ
ἀψύχου τούτου σώματός σου ἢ νὰ σέ
ἐκδικήσω ἢ νὰ ἀποθάνω! . . . τύραννε
τῆς πατρίδος μου . . .

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἄνωφελεῖς οἱ λόγοι!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἄνωφελεῖς! Δύο τῶν τολμηροτέρων
ὀπλαρχηγῶν τοῦ Μωρέως τῶν μάλλων
ἀσπόνδων αὐτοῦ ἐχθρῶν μὲ συνο-
δεύουσιν. Ἄφου μὲ διδάσκεις τὸ πολύ-
τιμον τοῦ χρόνου πρέπει νὰ ἐλθωσιν ἁ-
μέσως! (στρέφεται πρὸς τὰ δεξιὰ προ-
κίηνα, οὕτως ὥστε δὲν βλέπει τὰ ἐν τῇ
σκηνῇ) Δοξαπατρῆ, Σγυρέ! Ἐλθετε!
ὁ τύραννος συνελήφθη!

(Ἐνῶ ὁ Χαμάρετος ἔχει ἐστραμμέ-
να τὰ νῶτα πρὸς τὴν σκηνὴν, συμβαί-
νουσι τὰ ἐξῆς μεταξύ τοῦ Ραιμούνδου
καὶ Βιλλαρδουίνου).

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Προσπειρήθητι ὅτι μὲ κτυπᾷς καὶ πῆ-
δησον τοῦ παραθύρου ἐκείνου. (διαπλη-
κτίζονται ὁ Βιλλαρδουίνος κατενέγκη
τραυμα ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ Ρτιμούν-
δου καὶ εἶτα πηδᾷ ἐκ τοῦ παραθύρου).
Βοήθειαν, Χαμόρετε! ἄ!

(Εἰσορμῶσι δεξιόθεν ὁ Δοξαπατρῆς
καὶ ὁ Σγυρός· ὁ Χαμάρετος στρεφε-
ται ἐκπληκτός)

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τί ἐπῆρες, Ραιμούνδε! . . . Κατά-
ρα! ἐδραπέτευσεν!

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ, ΣΓΟΥΡΟΣ

Ἐδραπέτευσεν!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ναί! ἐδραπέτευσε πληγώσας με!
Πλὴν, φύγωμεν εἰς τοῦ Λύκου τὸ Σπή-
λαιον ἵνα σώσωμεν καὶ τὴν ζωὴν μας.

ΣΓΟΥΡΟΣ

Κατεστράφημεν!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Θαρρεῖτε! τὸ σύνθημα θὰ δοθῇ ἀπό-
ψε καὶ ὅλη ἡ Πελοπόννησος πρέπει νὰ
ἐγερθῇ! Πῦρ καὶ σίδηρον, πόλεμον ἁ-
μείλικτον ἅς προσφέρωμεν εἰς τὸν Βιλ-
λαρδουίνον ἀνακράζοντες ὅλοι ὁμοῦ·
Ἐλευθερίαν ἢ θάνατον!

ΟΛΟΙ

Ἐλευθερίαν ἢ θάνατον!

(Ἀπερχομένων αὐτῶν ὁρομαίως δε-
ξιόθεν, καταπετάννυται ἡ αὐλή).

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΟΙ ΣΥΝΩΜΟΤΑΙ

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ Ε΄.

Ἡ σκηνογραφία παριστᾷ τὸ Σπήλαιον
τοῦ Λύκου — Ἀριστερόθεν εἰσοδοί. — Δεξιό-
θεν καὶ πρὸς τὸ βάθος σχισμάδες· ἔξωθεν με-
γάλη πυρὰ δὲ ἥς φωτίζεται τὸ ἄντρον

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΣΥΜΕΩΝ, ΔΗΜΟΣ, ΧΑΡΙΛΑΟΣ, ΑΡΙΣΤΟΔΗ-
ΜΟΣ, Α΄. και Β΄. ΣΥΝΩΜΟΤΗΣ.

(Καθ' ὄλον τὸ διάστημα τῆς α΄. και β΄. σκηνῆς ἀκούεται ὁ σκοπὸς φωνῶν ἐξωθεν κκτὰ διαλείμματα· «τίς εἶ;» καὶ ἑτέρα φωνὴ ἀνταποκρινόμενη «Μωρέας καὶ Ἐλευθερία» καὶ ὄλον ἐν προτέρῃ συνωμόται.)

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Φαίνεται ὅτι τὸ δένδρον ὠρίμασε καὶ συγκολοῦνται οἱ λέοντες. Ἀπὸ τὸ σπῆλαιον θὰ προσελθῶσιν οἱ λέοντες.

ΔΗΜΟΣ

Ναί! ἦλθεν ἡ ὥρα. Ἐτελείωσαν τὰ δεινά μας. Ἀντὶ τῆς αἰσχύνῃς θὰ ποτιθῶμεν ἐκδίκησιν. Ἀλλὰ πῶς ἀκόμη δὲν ἔφθασεν ὁ συγκαλέσας ἡμᾶς· Εἴμεθα πολυάριθμοι, ὅλοι ἑτοιμοί, ἀλλὰ ποῦ εἶναι ὁ ἀρχηγὸς ἡμῶν.

(Εἰσέρχονται ὁ Σωτήριος, ἡ Ἐλένη, ὁ Αἰμίλιος).

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ, ΕΛΕΝΗ, ΑΙΜΙΔΙΟΣ καὶ οἱ ἄνω.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ὁ ἀρχηγὸς ἡμῶν τὴν ὥραν ταύτην καταφέρει τὸ καίριον τραῦμα κατὰ τῆς Φραγκοκρατίας.

ΟΛΟΙ

Πῶς;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Εἰπέ σὺ, Αἰμίλιε. Τὴν φωνὴν μου,

πνίγει ἡ συγκίνησις καὶ ἡ κόπωσις.

ΑΙΜΙΔΙΟΣ

Αὐτὴν τὴν ὥραν ὁ Χαμάρετος ἴσως προάγγελος τῆς ἐλευθερίας μας, οὐρεὶ δι' ἐνταῦθα τὸν ἐκπροσωποῦντα τὴν τυραννίαν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. Ἐνετείλατο δὲ ἡμῖν καὶ τα εἴη· Ὑπάγετε εἰς τοῦ Λύκου τὸ Σπήλαιον, ἀναγγεῖλατε εἰς ἅπαντος ὅτι ὁ Βιλλαρδουῖνος συλλαμβάνεται τὴν ὥραν ταύτην καὶ ἄς μένωσιν ἡσυχοὶ διὰ τὴν ἀργοπορίαν μου. Ἐὰν ὅμως ἐντὸς μιᾶς ὥρας δὲν ἐπανεέλθω, εἰς τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ τὸ ἐρημοκλήσιον εὐρίσκονται κρυπτόμενοι πεντακόσιοι Λάκωνες· αὐτοὺς παραλάβετε καὶ ἔλθετε νὰ με εὑρητε ἀφοῦ ἀνάψητε ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Ὠλένου τὸ σῦνθημα τοῦ πολέμου τὰς τρεῖς πυράς!

ΔΗΜΟΣ

Ὁ Χαμάρετος δὲν ἀποτυγχάνει ποτὲ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Ναί! εἶναι συνετὸς ἅμα καὶ γενναῖος

ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ

Ἴσως ἔχομεν τὸ Βιλλαρδουῖνον εἰς χεῖράς μας ἐντὸς ὀλίγου. Ἡ ἐλευθερία μας θὰ ἀναλάμψῃ λοιπόν.

ΣΥΜΕΩΝ (τῷ Σωτηρῷ).

Τίς εἶναι ὁ νέος αὐτός;

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Εἶναι νέος ἀγνώστου καταγωγῆς ἀνατραφεὶς παρὰ τοῦ Ραϊμούδου.

ΣΥΜΕΩΝ

(Πόσον ὁμοιάζει τὸν Λέανδρόν μου!)

ΕΛΕΝΗ

(Θεέ μου! εὐδόκησον ἵνα ὁ Χαμόρε-
τός μου θριαμβεύσῃ!)

ΣΥΜΕΩΝ

Φίλοι, ἐπέστη ἡ ὥρα καθ' ἣν πρέπει
νὰ ἐγείρωμεν ὑπερήφανον τὴν σημαίαν
τῆς ἐλευθερίας, ἐγερθῶμεν ἀπὸ τὸν λή-
θαργον εἰς ὃν εἴμεθα βεβυθισμένοι. Μά-
χεσθε ὄθεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος μέχρι τῆς
τελευταίας πνοῆς σας καὶ ἐγὼ μακρό-
θεν θυμήρεις εὐχάς θὰ ἀναπέμπω πρὸς
τὸν Ὑψίστον πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ
μας σκοποῦ. Καὶ τώρα κλίνοντες τὸ
γόνα ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου δεηθῶμεν
ἵνα ὁ αὐρίαὸς ἥλιος φωτίσῃ τὴν ἡμέραν
τῆς λυτρώσεώς μας καὶ εἴθε ἡ ἡμέρα
τῆς αὐρίου νὰ ᾔνη ἡμέρα τῆς ἐλευθε-
ρίας δι' ὅλον τὸν Μωρέα.

ΟΛΟΙ

(γονυκλινεῖς) Εἴθε!

ΣΥΜΕΩΝ

Ναί! Παντεπόπια Ἠλάστα, ἡμεῖς τὰ
προσφιλή σου τέκνα τὴν ἐλευθερίαν μας
γονυκλινεῖς ἐξαιτούμενοι ἐπικαλούμεθα
ἐφ' ἡμῶν τὴν παντοδύναμον ἐπίνευσίν
σου. . . Θεέ τῶν μαχῶν εὐλόγησον τὰ
ὄπλα τῶν σκαπανέων τούτων τῆς τυ-
ραννίας καὶ ὁς αὐτοῖς ῥώμην ἀκατα-
μάχητον. Ἐγὼ ἐν ὄνοματί σου, Ἠλά-
στα τοῦ παντός, εὐλογῶ αὐτούς ἐπι-
καλούμενος τὸ ἔλεός σου ἐπ' αὐτῶν.

("Ολοὶ μένουσι γονυκλινεῖς ὑπὸ τὴν

εὐλογίαν τοῦ Συμεῶν· μικρὰ σιγή· βρον-
τᾶ ἀνόρθουμένοι ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον).

ΔΗΜΟΣ

Ὁ Θεὸς ἡμῶν, Συμεῶ', ἐπήκουσε
τὰς εὐχάς σου. Ἡ βροντὴ αὐτῆ ἢ ἐν
μέσῳ τῆς γαλήνης τῆς ἡρέμου ταύτης
νυκτὸς ἠχῆσασα εἶναι ὁ προάγγελος
τῆς ἐλευθερίας μας.

ΣΥΜΕΩΝ

Ναί, ἄγμε, μᾶς ἐπήκουσεν! Ὁρκι-
σθητε τώρα ὅτι θελετε χύσει μέχρι τε-
λευταίας ῥανίδος τὸ αἷμά σας ὑπὲρ τῆς
πατρίδος.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἄνωφεμὴς ὁ ὄρκος! Ὁρκῶν ἀνάγκη-
ν ὁ Ἕλληρ δὲν ἔχει. Ἀφήσωμεν τοὺς
ὄρκους εἰς τοὺς χαμερπεῖς καὶ ποτα-
πούς. Τί δὲ τοσοῦτον ἐξευτελίσθημεν ὡ-
στε ἀνάγκην ὄρκων ἔχομεν ἵνα χύσω-
μεν τὸ αἷμά μας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
τῆς πατρίδος μας ἢ ἡ δουλεία τοσοῦτον
μᾶς ἐχαλύνωσεν ὡστε καὶ αὐτοῦ τοῦ
Θεοανθρώπου Σωτῆρος τὸ ῥητὸν νὰ λη-
σμονήσωμεν.

ΣΥΜΕΩΝ

Ἔρχεαι δίκαιο!

ΔΗΜΟΣ

Εἰπέ με, Χιρίλαε, τί νέα ἐκ τῶν ἐ-
παρχῶν;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Τὰ πάντα αἴσια. Οἱ εἰς τὴν φωνὴν
μας τὸ πρῶτον πεισθέντες ἐντὸς τριῶν
ἡμερῶν συνηθροίσθησαν καὶ κρύπτονται
ἀπὸ χθὲς ὀρεσίβιοι ἐντὸς τῶν φαραγγῶν.

ΔΗΜΟΣ

Ὁ δὲ λαός;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Ὁ λαὸς ὄλος ὡσεὶ προαιθανόμενός
τι σιωπᾶ, πλὴν σιωπᾶ γογγύζων καὶ
ἀπειλῶν τοὺς Φράγκους.

ΔΗΜΟΣ

Ἐκ δὲ τῆς Μεσσηνίας, Ἀριστόδημε!

ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ

Ἡ ἥρωική γενεὰ τοῦ Ἀριστομένου
δὲν ἐλησμόνησε τὴν καταγωγὴν τῆς.
Καὶ ταύτην τὴν ὥραν ἴσως οἱ Μεσσή-
νιοι πολιορκοῦσι τοὺς Φράγκους ἐν τῇ
Ἰθώμῃ!

ΧΑΡ. ΔΗΜ. ΣΥΜ. ΣΩΤ.

Πῶς;

ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ

Ἴν' ἀπελευθερώσωσι τρεῖς ὄπλαρχη-
γούς κρατηθέντας βία, διότι ἀπήντησαν
μὲ σίδηρον εἰς τὰς αἰσχρὰς προτάσεις
ἐνός Φράγκου, ζητοῦντος νὰ διακορεύ-
σῃ τὴν θυγατέρα ἐνός ἐξ αὐτῶν.

ΔΗΜΟΣ

Ἰδέ! ἰδέ! οἱ ἄθλιοι! δὲν ἀπαυδῶσι
κᾶν! καὶ εἴμεθα ἡμεῖς ὑποτελεῖς αὐτῶν!
ὦ! εἶναι αἰσχρός! (σιγή).

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Γνωρίζετε τὸ νεώτερον;

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Ὅποιον;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ὁ Βιλλαρδουῖνος χαρίζει τρεῖς κα-
λὰς κόρας εἰς τὸν φέροντα αὐτῷ τὴν
κεφαλὴν τοῦ πατρος τῆς μάρτυρος Ἀ-
γλαίας!

ΣΥΜΕΩΝ

(Ὦ! ἡ γλυκεῖά του φωνὴ πόσον μὲ
θελγεῖ!)

ΔΗΜΟΣ

Θὰ τὴν λάβῃ! ἄς ἔλθῃ νὰ τὴν λά-
βῃ!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Μὴ εἶσαι ὁ πατὴρ τῆς Ἀγλαίας; ὦ,
συγχῶρει, συγχῶρει με, ἐὰν πληγὴν
τοῦ στήθους σου ἀνέξεσα!

ΣΥΜΕΩΝ

Τὸ περιστατικὸν τοῦτο μοὶ ἐνθυμίζει
ἄλλο τι συμβᾶν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν
τῆς Ἀμφίσσης πρὸ δέκα καὶ ὀκτῶ ἐτῶν.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Τῆς Ἀμφίσσης εἶπες; εἶμαι καὶ ἐ-
γὼ ἐκεῖθεν.

ΕΛΕΝΗ

Πῶς, Αἰμίλιε, εἶσαι Ἑλλην;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Καὶ μὴ δὲν ὁμοιάζω αὐτούς! Ἐὰν
ἀνετράφην πλησίον τῶν Φράγκων, δὲν
ἔμαθον ὁμῶς ἐκεῖ νὰ λησμονῶ τί εἶμαι.
Ναὶ ἐκ Σαλῶνων εἶμαι καὶ τοὺς γονεῖς
μου ἔχασα κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τὴν
ὁποῖαν ἀνέφερες. Μὴ περὶ αὐτῶν ἤθε-
λες νὰ εἶπῃς;

ΣΥΜΕΩΝ

Ἐκ Σαλώνων; Πλήν πρὸς Θεου, ὦ
νέε μου, ποιοὶ ἦσαν οἱ γονεῖς σου;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Δὲν τοὺς ἐγνώρισα.

ΣΥΜΕΩΝ

Πλήν πῶς εἰξεύρεις ὅτι κατάγεται
ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Θέλεις νὰ μάθης τὴν καταγωγὴν μου!
ἔστω! σοὶ τὴν διηγούμαι· τὸ ἱστορικὸν
αὐτῆς ἐνετυπώθη εἰς τὴν μνήμην μου
ὑπὸ τῶν παραλαβόντων με. Ἦμην διε-
τῆς ὅτε ἡ ἐπανάστασις τῶν Σαλωνιτῶν
ἐξερράγη. Ὁ πατὴρ μου καταγόμενος
ἐκ μαχητῶν προσέτρεξεν ἐκεῖ ὅπου καὶ
ἄλλοι συναγωνισταὶ τοῦ ἐπιπτον θύμα-
τα εὐγενῆ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. Ἡμε-
ραν τινὰ ἀρχαῖός τις φίλος τοῦ ἦλθε
νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν μητέρα μου ὅτι ὁ
πατὴρ μου ἐπέσεν εἰς τὴν μάχην συ-
στήνων εἰς αὐτὸν τὴν σύζυγόν του καὶ
ἐμέ. Μετ' οὐ πολὺ ὁμοῦ καὶ ὁ φίλος
αὐτὸς ἐφονεύθη καὶ ἡμέραν τινὰ ἀπο-
φράδα οἱ Φράγκοι καταλαβόντες ἡμᾶς
ἐφόνευσαν καὶ τὴν δύσμοιρον μητέρα
μου ἀνηλεῶς. Ἐγὼ παρελήφθην ὑπὸ
εὐσπλάγχων χειρῶν καὶ ἔμαθον νὰ σέ-
βωμαι τὴν μνήμην τῶν γονέων μου.
Τὸ μόνον τιμαλφές κειμήλιον ὅπερ μοὶ
ἐκληροδότησαν ἦτο περίαπτόν τι περι-
τὸν λαιμόν ὅπερ καὶ ἔχω ἔτι. Ἐμείνα
ὄθεν ὀρφανός, ἐγκαταλειμμένος παρὰ
πάντων ὅτε ἡμέραν τινὰ ἐνῶ ἔμιλλον
νὰ ἀποθάνω τῆς πείνης νέα τις ἰδοῦσά
με εἰς τὰς ὁδοὺς παλαιοῦτα κατὰ τῆς

ἀγωνίας τοῦ θανάτου μὲ παρέλαβε καὶ
μὲ ἀνέθρεψεν. Ἦτο ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ραί-
μούνδου.

ΣΥΜΕΩΝ

Καὶ τὰ ὀνόματα τῶν γονέων σου;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Δὲν τὰ ἔμαθον ποτέ.

ΣΥΜΕΩΝ

Καὶ τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ ὁποῖον φέρεις
εἶναι τὸ ἀρχικόν σου;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ὅχι! εἶχον ἐν ἄλλο δια τοῦ ὁποῖου
οἱ συνομήλικές μου μὲ ἐκάλουν... ἀλλὰ
παρῆλθεν ἔκτοτε πολὺς καιρὸς καὶ τὸ
ἐλησμόνησα!.. ἄ!... πλήν ὄχι...
δὲν δύναμαι νὰ τὸ ἐνθυμηθῶ.

ΣΥΜΕΩΝ

(τρεμούση τῆ φωνῆ) Μὴ ἦτο... Λέ-
ανδρος...

(διαφαίνονται εἰς τὸ βάθος ὁ Χαμά-
ρετος, ὁ Ραϊμούνδος, ὁ Σγυρὸς καὶ ὁ
Δοξαπατρῆς.)

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Λέανδρος!... ὦ, ναί!... Λέαν-
δρος... Λέονδρος ὠνομαζόμεν.

ΣΥΜΕΩΝ

Καὶ τὸ περίαπτον αὐτὸ τὸ ἔχεις;

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Ναί.

ΣΥΜΕΩΝ

Δεῖξέ μὲ το!

ΑΙΜΙΔΙΟΣ

Διατί;

ΣΥΜΕΩΝ

Σὲ παρακαλῶ.

ΑΙΜΙΔΙΟΣ

Ἴδου αὐτό! (ἐξάγει ἐκ τοῦ κόλπου του σταυρόν τινα) ὦ! ἄφες με πρῶτον νὰ τὸ ἀσπασθῶ! (γονυκλινῶν) ὦ μητέρα μου, ὦ πάτερ μου εἰς οὐρανοὺς ἀποπτάντες καὶ μὴ ἀφήσαντές με ἄλλην κληρονομίαν, ἢ τὸν ἐσταυρωμένον, τὴν παρηγορίαν τῶν τεθλιμμένων, ἐπέπρωτο λοιπὸν νὰ μὴ σᾶς ἴδω ποτὲ ἐπὶ τοῦ κόσμου τούτου . . . Ἴδού!

ΣΥΜΕΩΝ

Ἄ! εἶναι αὐτό! ὦ Λέανδρε, υἱέ μου, υἱέ μου!

ΑΙΜΙΔΙΟΣ

Πῶς;

ΣΥΜΕΩΝ

Ναί! εἶμαι ὁ πατήρ σου, υἱέ μου!

ΑΙΜΙΔΙΟΣ

Πάτερ μου!

(ἐναγκαλιζονται κατασπαζόμενοι).

ΣΥΜΕΩΝ

Ναί! εἶμαι ὁ πατήρ σου! ὁ Θεὸς δὲν μὲ ἐκάλεσε πλησίον του κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τῶν Σαλώνων, δὲν ἐφονεύθη! μὲ ἄφησε νὰ ζήσω ἵνα σὲ ἐπανεύρω. ὦ τέκνον μου πολυφιλητον!

ΑΙΜΙΔΙΟΣ

ὦ πάτερ μου, σὲ ἐπανεύρον τέλος! Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν! (ἐναγκαλιζονται)

ΔΗΜΟΣ

Ἄνεξιχνίαστοι αἱ βουλαὶ τοῦ Ὑψίστου! Ἡ ἐπανάστασις ἐχώρισε τὸν πατέρα τοῦ υἱοῦ, ἡ ἐπανάστασις πάλιν ἀποδίδει τὸν υἱὸν εἰς τὸν πατέρα.

ΑΙΜΙΔΙΟΣ

Δὲν εἶμαι λοιπὸν ὄρφανός.

ΣΥΜΕΩΝ

Ὅχι, Λέανδρέ μου! εἶμαι πατήρ σου, εἶσαι υἱός μου.

(εἰσέρχονται ὁ Χαμάρετος, ὁ Δοξαπατρῆς, ὁ Σγουρός καὶ ὁ Ραϊμοῦνδος).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Οἱ ἄνω καὶ ΧΑΡΙΔΑΟΣ, ΣΓΟΥΡΟΣ, ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ καὶ ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἄνεῦρες τὸν πατέρα σου, Αἰμίλιε, ἡμεῖς κινδυνεύομεν νὰ γίνωμεν ὄρφανότεροί σου!

ΣΥΜΕΩΝ

(ἀποσπώμενος τῶν ἀγκαλῶν τοῦ Αἰμιλίου) Τί εἶπας;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ὁ Βιλλαρδουίνος ἐδραπέτευσε τῶν χειρῶν μας καὶ ἴσως τώρα βαδίζει καθ' ἡμῶν μαθὼν τὰ τῆς συνωμοσίας ἡμῶν ἐκ τῆς συλλήψεώς του. Πλὴν σιωπῇ! Δῆμε, ἔκρυψες τοὺς χθῆς παρουσιασθέντας!

(ἔσπεται).

9. ΦΡΑΓΚΟΙ ΚΑΙ ΜΩΡΑΙΤΑΙ

(Συνέχεια ἴδε Τεύχος Ι'. Σελ. 467).

ΔΗΜΟΣ

Ναί! εἰς ἀσφαλές μέρος ὡσεὶ ὦραν
ἀπέχον ἐντεῦθεν.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Δοξαπατρῆ, Σγουρέ, Ἀριστόδημε καὶ
Χαρίλαε, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐντολῆς
σας ἐπέτυχεν;

ΔΟΞΑΠ. ΣΓΟΥΡ. ΑΡΙΣΤΟΔ. ΧΑΡΙΑ:

Ναί! εἰσὶν ἔτοιμοι ὅλοι.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἐχει καλῶς. Φίλοι, ὁ καιρὸς ἐπί-
γει καὶ ὁ χρόνος πολῦτιμος. Πρέπει γὰρ

σπεύσωμεν. Ραίμουνης, πρέπει νὰ υπάγῃς πλησίον τοῦ Βιλλαρδουίνου ἵνα μᾶς εἰδοποιῆς περὶ τῶν κινήσεών του. Σὺ, Δοξαπατρῆ, ἅμα ἐξέληθες ἐντευθεν θὰ υπάγῃς εἰς Ἀρκαδίαν καὶ ἀφοῦ ἀλώσης ἐξ ἐφόδου καὶ ὅσον ἔνεστι τάχιον τὸ παλαιόν σου καύχημα τὸ Ἀράκλον καὶ καταλίπῃς ἐκεῖ ἱκανὴν φρουρὰν ἔλθε νὰ συνενωθῆς μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην. Εἰς τὸν Λέοντα Σγουρόν ἀφίνω τὴν ἀρχηγίαν ἐν τῇ Ναυπλίᾳ μετὰ τῆς ἐντολῆς ἵνα πραγματοποιήσῃ τὰς ὑποσχέσεις του. Ὁ Χαρίλαος θὰ μύσῃ τοὺς ἀστούς τῶν Πατρῶν εἰς τὰ σχέδιά μας καὶ ὁ Ἀριστόδημος μετὰ τῶν Μεσσηνίων του θὰ βαδίσῃ εὐθὺ πρὸς ἀρωγὴν μου μελλοντος ἵνα πολιορκήσω τὸν Μιστρᾶν καὶ ἔχοντος παρ' ἐμοῦ τὸν σοφὸν Δημόν. Πρέπει ὅλοι αὐταὶ αἱ διάφοροι κινήσεις νὰ ἐκτελεσθῶσιν ὁμοῦ ὥστε νὰ καταλάβωμεν τοὺς Φράγκους ἐκ διαφόρων σημείων.

ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ

Ἄγωμεν!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Στήτε! Τὸ ἔργον ὑμῶν ἐνταῦθα δὲν ἐτελείωσεν. Ὅφείλετε νὰ παραστήτε μάρτυρες τῶν γάμων μου μετὰ τῆς κόρης ταύτης, τελεσθησομένους μετ' ὀλίγον.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

(Οὐδέποτε!)

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

(Τί λέγει!)

ΚΛΕΝΗ

(ᾠ Θεέ μου! σὲ εὐχαριστῶ!)

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Συνάμα δὲ νὰ παρευρεθῆτε εἰς τὸ

μνημόσυνον δύο ἀθῶων ψυχῶν, ὧν τὰ σώματα σφάγιον ἐτέθησαν εἰς τὸν βωμόν τῆς τῶν τυράννων ἀπληστίας. — τῆς κόρης τοῦ Δήμου Ἀγλαίας καὶ τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ραίμουνης Εὐτυχίας.

ΑΙΜΙΔΙΟΣ

Τί; . . . πῶς; . . . ἡ Εὐτυχία . . .

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἐπεσεν ἀπὸ τὸ ξίφος τοῦ Βιλλαρδουίνου ἅμα τῇ ἀναχωρήσει σου, ἐνῶ ἐγὼ ἐπορευόμην εἰς τὸν κοιτῶνά μου ἵνα ὀπλισθῶ.

ΑΙΜΙΔΙΟΣ

ᾠ! ᾠ! (κρυφθῆτε, δάκρυά μου!)

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Φίλοι, ἀγωνισθῶμεν καρτεροψύχως μέχρι θανάτου ὑπὲρ τῆς δούλης ἡδὴ πατρίδος μας καὶ θραύσωμεν τὰ δεσμά τῆς γενναίας. Τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ τελεῖται ἐνταῦθα καὶ ἴσως μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας μετὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἴδωμεν καὶ τὴν ἀνάστασιν τῆς δούλης πατρίδος μας. Μόνη σκέψις μας, μόνος ἔρωσ μας, μόνη εὐχή μας ἔστω αὕτη.

Ὅτι μητρὸς καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἀλλῶν ἀπάντων τιμιώτερόν ἐστιν ἡ πατρίς καὶ ἀγιώτερον καὶ ἐν μείζονι μοίρα. Οὕτω λοιπόν, φίλοι, ὑπὲρ αὐτῆς τὰ πάντα διαθέσωμεν, πατέρα ἐὰν ἔχωμεν, μητέρα, ἐὰν ζῆ, ἐρωμένην, ἐὰν ἀπεκτήσαμεν.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

(Ἀγιώτερον. . . καὶ ἐν μείζονι μοίρα. . .)

αυτοὺς τοὺς λόγους πρέπει νὰ τοὺς ἐνθυμηθῶ ἐν καιρῷ δέοντι.)

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Οὕτω αὐταπάρησις δι' ὄλα καὶ μεγίστη φιλοπατρία ἄς καθοδηγῆ τὰς πράξεις ἡμῶν καὶ ἄς μᾶς ἐνισχύῃ. (εἰσορμᾷ φρουρός τις).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Φρουρὸς καὶ οἱ ἄνω.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τί θέλεις;

ΦΡΟΥΡΟΣ

Ἄρχηγέ, ἐχάθημεν! Ἐξῶθεν φραγκικός στρατός περιέκλεισε τὸ σπήλαιον καὶ ἡ ἐξοδος ἀποβαίνει ἀδύνατος· οἱ πλείστοι τῶν φρουρῶν ἡμῶν ὑπὸ ἀοράτων χειρῶν ἐβλήθησαν καὶ ἐγὼ ἔδραμον ἐνταῦθα ἵνα ἀναγγεῖλω τοῦτο. Μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν τῶν Φράγκων ἐνόμισα ὅτι διέκρινον τὸν Βιλλαρδουῖνον δίδοντα διαταγὰς!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ὁ Βιλλαρδουῖνος! . . .

ΔΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ

Ἐχάθημεν! . . .

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πῶς ἀπεθαρρύνθητε ἤδη; . . .

ΔΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ

Ἄλλὰ τί δυνάμεθα νὰ πράξωμεν!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

(Ἄ! αὐτὴν τὴν καταστροφὴν πρέπει νὰ τὴν προλάβω διότι ἐπέρχεται λίαν ταχέως· πρέπει νὰ εὕρω μέσον!)

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τί δυνάμεθα! νὰ ἀποθάνωμεν! . . . νὰ ἀποθάνωμεν ὡς Ἕλληνες μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας. Πᾶς Μωραίτης σταθμεύων εἰς φρουρὰν ἐξῶθεν ἄς δράμῃ ἐνταῦθα! (εἰς τὴν φωνὴν αὐτοῦ συναθροίζονται στρατιῶται).

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

(Ἄ! ἐνθυμοῦμαι. . . ὑπάρχει μυστικὴ ἐξοδος τὴν ὁποίαν γνωρίζω).

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Κρυφθῶμεν ἅπαντες μὲ ξίφη γυμνά εἰς τὰς σχισμάδας ἐκεῖνας καὶ περιμεινῶμεν τοὺς Φράγκους. . .

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Εἶναι περιττὸν, φίλοι.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πῶς; μᾶς ἐμποδίζεις;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Σᾶς ἐμποδίζω διότι ὑπάρχει μέσον τι ἀσφαλέστερον σωτηρίας δι' οὗ σωζόμενοι δυνάμεθα κατόπιν νὰ ἐπιφέρωμεν ἀντεκδίκησιν. (γενικὴ ἐκπληξίς) Ὅπισθέν σου, Χαμάρετε, εὐρίσκεται σχισμάς τις, εἰς τὸ βάθος τῆς σχισμάδος εἶναι ἐσκαμμένη κλίμαξ ὁδηγοῦσα εἰς εὐρὴν καὶ μυστικὸν ὑπόγειον ἐκτεινόμενον ἐπ'

ἀπειρον καὶ οὐ μίαν μόνον ἐξοδὸς ὑπάρχει πρὸς ἀνατολάς· ἡ ἐξοδὸς αὕτη ἀνοίγει εἰς ἀπόστασιν δύο ὥρων ἐνταῦθα. Ἐνῶ σεῖς εἰς τὰ ἐγκατα τῆς γῆς θὰ πλανᾶσθε ἐγὼ θὰ ὀδηγῶ τὸν Βιλλαρδουῖνον εἰς μέρος ἀντίθετον ὅλων ἐκείνου.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἡ πατρίς, Ραῖμουῦνδε, οὐ εὐγνωμονεῖ δι' ἐμοῦ. Ἀπὸ τὰ ἐγκατα τῆς γῆς ὡς νέοι Ἄνταῖοι ἀναλαβόντες δυνάμεις ἐξέλθωμεν ἅπαντες ἵνα ἐλευθερώσωμεν τὴν πατρίδα μας. Ἐμπρὸς λοιπόν! Δοξαπατρῆ, σὺ ὁ ἀφόδως εἰσδύσας εἰς τὸ ὑπόγειον τῶν φασμάτων δεῖξον καὶ εἰς τούτους τὴν ὁπῆν· ἐγὼ θὰ ἐξέλθω τελευταῖος φρουρῶν ἐνταῦθα.

ΔΗΜΟΣ

Ὅχι οὐ, ἀρχηγέ, ἡ ζωὴ σου εἶναι πολῦτιμος.

ΣΓΟΥΡΟΣ

Θὰ σὲ συνοδεύσω ἐγώ.

ΧΑΡΙΔΑΟΣ

Ἡ ζωὴ καὶ τῶν δύο σας ἀνήκει εἰς τὴν πατρίδα! ἀφανῆς πολεμιστῆς πρέπει νὰ κινδυνεύσῃ ὑπὲρ τῶν ἄλλων.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ὅλοι σας ἔχετε τὴν θέσιν ἣν ὤρισα ἐν τῷ σταδίῳ τοῦ ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶνος. Ἐγὼ ἐδέχθην τὴν ἀρχηγίαν ὅχι ἵνα προστάττω ἀλλ' ἵνα συμμερίζομαι τοὺς κινδύνους· εἰς τοὺς ἀρχηγούς δὲ αἰπῶτα τιμαὶ ἀποδίδονται πάντοτε. Τιμὴν δὲ ἐνταῦθα θεωρῶ τὸν κίνδυνον καὶ τὸν ἀναλαμβάνω. Ραῖμουῦνδε, σὺ θὰ

μείνης μετὰ τῶν Φράγκων καὶ σεῖς οἱ ἄλλοι ἐμπρός!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

(Πλὴν ἐγὼ θὰ μείνω πλησίον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου!)

(κρύπτεται ὀπισθεν σχισμάδος πλησίον τοῦ Ραῖμουῦνδος· ὁ Χαμάρετος καὶ ἡ Ἐλένη ἴστανται εἰς τὰ ἀριστερόθεν παρασκήνια συνομιλοῦντες, παρατηροῦντες ἔστω καὶ μὴ προσέχοντες εἰς τὰ ἐν τῇ σκηνῇ συμβαίοντα, ἐνῶ οἱ ἄλλοι συνωμόται ἀφανίζονται ὀπισθεν σχισμάδος τοῦ βάθους· ὁ Ραῖμουῦνδος συνομιλεῖ μυστηριωδῶς μετὰ τοῦ Σωτηρίου).

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Εἰς τὸν Θεὸν ὀρκίζομαι ἐν δυνάμει νὰ ἐννοήσω τι.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Τοῦ ὑπογείου ἐκείνου τὴν ἐξοδὸν δὲν θὰ τὴν εὕρωσι καὶ ἡ πείνα θὰ δεκατίσῃ αὐτάς. Ἡ θυγάτηρ σου θὰ γίνῃ μετ' ὀλίγον νύμφη τοῦ Βιλλαρδουῖνου πλὴν δι' ἐμοῦ καὶ ἐπὶ μιᾷ συμφωνίᾳ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ὅποια;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἐνταῦθα ἡ καρδιά μου θὰ σοὶ ἐξομολογηθῇ· ἡ θυγάτηρ σοὶ δὲν γίνεται σύνευνος τοῦ Γοδεφρίδου Βιλλαρδουῖνου ἐὰν δὲν παραδοθῇ πρῶτον εἰς ἐμέ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Πῶς; . . . τί; . . . ἡ θυγάτηρ μου. . . εἰς 'σέ;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Τὴν ἀγαπῶ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Σὺ! . . . ἀδύνατον . . . ἀλλ' εἶναι ἀ-
τιμία . . .

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ὅπως θέλῃς εἰπέ το.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἄ! σὲ ἀναγνωρίζω, ὄφι κεκρυμμένε,
καὶ πῶς παρεγνώρισα τὸν Χαμάρετον.
Ἄ! ὄχι! ἡ θυγάτηρ μου νὰ ἀτιμασθῇ!
Καὶ ἐτόλμησες νὰ τὸ προτείνῃς εἰς ἐμέ!
Θὰ ἤμην ὁ χαμερπέστερος τῶν ἀνθρώ-
πων . . .

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Μάτῃν αἱ ἀδολεσχίαι! αὐτὸ ὅπερ εἶ-
πον θὰ γίνῃ!

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Θὰ γίνῃ; ὄχι ποτέ! Σώζων τὴν κό-
ρην μου, σώζω τὸν Μωρέαν.

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Σὲ ἐννοῶ ἀποκαλύψεις εἰς τὸν Χα-
μάρετον! βῆμα δὲν κάμνεις . . .

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Τί με ἀπειλεῖς . . . (κινεῖται νὰ ἀ-
πέλθῃ).

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

(γελαῖ σαρδονικῶς, σπᾶται ἐγχειρί-
διον καὶ τὸν πλήττει ἐνῶ ὄρμῃ νὰ φύ-
γῃ· ὁ Σωτήριος πίπτει (Ποῦ νὰ κρύψῃ
τὸ πτώμα τῆς;

ΑΙΜΙΔΙΟΣ

(προβαίνων) Ἴδού' ἐγὼ, αὐθέντα!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Κρύψέ τον.

(Ὁ Αἰμίλιος κρύπτεται φέρων τὸν
Σωτήριον ἐπ' ὤμων· ὁ Ραίμουνης κρύ-
πτει τὸ ἐγχειρίδιον· ὁ Χαμάρετος καὶ ἡ
Ἑλένη μεταστρέφονται.)

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ὅλοι ἀπῆλθον. Σύμφωνοι, Ραίμου-
δε! (λαμβάνει τὴν Ἑλένην ἐκ τῆς χει-
ρὸς καὶ φεύγει.)

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

(ἰστάμενος πρὸ αὐτοῦ καὶ δραττόμε-
νος τῆς ἐτέρας τῶν χειρῶν τῆς Ἑλέ-
νης) Ἢ κόρη αὕτη θὰ μείνῃ ἐδῶ.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ραίμουνης! . . . Ἄφες αὐτὴν, ἄθλιε!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

(σύρων αὐτὴν) ὦ! ὄχι, ποτέ!

ΕΛΕΝΗ

(πίπτουσα εἰς τοὺς πόδας του) ὦ!
πρὸς Θεοῦ! ἄφες με, Ραίμουνης!

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ὁ πατήρ σου διέταξεν, Ἑλένη, νὰ
μείνῃς παρ' ἐμοί.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἐγὼ ὅμως εἶμαι οὐζυγὸς τῆς καὶ ἐς
μὲ θὰ ἀκολουθήσῃ!

(ἀποσπᾶ αὐτὴν βιαίως καὶ ἀπέρχεται διὰ τῆς σχισμάδος τοῦ βάθους).

ΡΑΙΜΟΥΓΝΔΟΣ

(ἀπόπληκτος) Κατάρα!

(καταπετάγνυται ἡ αὐλαία.)

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

Πατὴρ καὶ Ἔρως.

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤ'.

Τὸ στρατόπεδον τῶν συνωμοτῶν 'Ελλήνων' εἶναι λυκαυγές· σκηναὶ ἐν τῷ βάθει φρουρῶν ἐκατέρωθεν. Πρὸς τὸ βάθος φαίνεται δάσος. Πρὸ τινος σκηνῆς καίει λαμπάς.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ καὶ ΣΥΜΕΩΝ

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

(Ἀνεγειρομένης τῆς αὐλαίας ὁ Χαμάρετος περιπατεῖ βεβουθισμένος εἰς συνεχεῖς διαλογισμούς· ἔρχεται ἀριστερῶθεν ὁ Συμεών).

ΣΥΜΕΩΝ

(τύπτων τὸν ὄμῶν του) Καὶ πάλιν σκυθρωπὸς καὶ κατηφής, Χαμάρετε!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Οὐδεμία ἐλπίς! . . . Τὰ ὄνειρά μου διελύθησαν ὡς ἡ πρωινὴ ἀχλύς διαλύεται ὑπὸ μιᾶς ἀκτίνος τοῦ ἡλίου.

ΣΥΜΕΩΝ

Θάρρος, τέκνον μου!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἄ! οὐ εἶσαι, Συμεών! . . . Θάρρος· καὶ διατὶ ὁ ὑπομένων ἐλπίζει, ἐνῶ ἐγὼ ἀπώλεσα ἤδη πᾶσαν ἐλπίδα;

ΣΥΜΕΩΝ

Ἡ ἐλπίς εἶναι τὸ οὐράνιον πῦρ, ὃ περ ὁ Προμηθεὺς ἐκλεψεν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. Καταπίπτει ἀλλὰ ποτε δὲν χάνεται.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Καὶ ποίας ἐλπίδας πρέπει νὰ ἔχω;

ΣΥΜΕΩΝ

Σὺ ὀμιλεῖς, Χαμάρετε, εὖτως! ἀλλὰ πῶς θὰ δώσης τὸ παράδειγμα εἰς τοὺς συμπολεμιστάς σου! Ἴδὲ τοῦλάχιστον αὐτοὺς ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἅπαντες θαρροῦντες ἀναπαύονται πεποιθησὶν ἔχοντες ἐπὶ τὸν Θεὸν καὶ ἐπὶ τὸ μέλλον. Ἄδοντες πολέμοισι καὶ μέχρι τῆς ὥρας ἡ νίκη ἔσπεψε τὰ ὄπλα μας. Ὅταν δὲ μὴ σὺ ἀπώλεσας τὴν ἐλπίδα καὶ τὸ θάρρος τοὺς δύο τούτους συνοδοὺς τῆς ἀνδρείας καὶ γενναιότητος, τί θὰ πράξωσι τότε αὐτοὶ ἅμα σὲ ἰδῶσι κατηφῆ καὶ σκυθρωπὸν;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Αὐτοὶ εἶναι εὐτυχεῖς, ἐνῶ ἐγὼ . . .

ΣΥΜΕΩΝ

Σὲ ἔγνοῶ.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἄκουσον, πάτερ μου. Τὸν Θεὸν σεῖς

οὐ ἔσπευς τὸν λέγετε εὐσπλαγχνον. Ἄλλὰ ποῦ λοιπὸν ἡ εὐσπλαγχνία του, ποῦ τὸ ἔλεός του; Ὅχι, ὁ Θεὸς δὲν ἔχει εὐσπλαγχνίαν.

ΣΥΜΒΩΝ

Μὴ βλασφημῆς!

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Βλασφημῶ! . . . Ἄλλ' ἂν ὁ Θεὸς ἦναι εὐσπλαγχνος, διατί δὲν ἐπιδαψιλεύει τὸ ἔλεός του εἰς ἓνα λαὸν ἀδίκως κατατυραννούμενον, διατί μὲ ἀφίνει νὰ διορῶ μετ' ἐλπίδος τὸ μελλόν καὶ εἶτα νὰ μὲ καταβυθίζῃ εἰς τὴν ἀπελπισίαν διὰ τρομερᾶς καταστροφῆς;

ΣΥΜΒΩΝ

Τολμᾶς νὰ ἐξερευνήσῃς τὰς ἀνεξιχνιάστους βουλὰς τοῦ Ὑψίστου, πλὴν οὐδενὶ θνητῷ δεδεται τὸ δικαίωμα τοῦτο. Μήπως καὶ ἐγὼ δὲν ἔχω αἰτίας νὰ μεμφιμοιρῶ κατὰ τῆς εὐσπλαγχνίας του. δὲν τὸ πράττω ὁμως διότι πιστεύω ἐπὶ τὸ εὐθύδικον αὐτοῦ. Ἐγκαρτερῶ, τέκνον μου, καὶ ὁ Θεὸς ἡμέραν τινὰ θὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν σου.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Νὰ ἐγκαρτερήσω! ὦ! ἀπὸ τῆς ἐπαράτου ἐκείνης ἐσπέρας καθ' ἣν ὁ Βιλαρδουίνος πρὸ ἑνδεκα ἡμερῶν διέφυγε τῶν χειρῶν μου, ἡ ἐγκαρτέρησις μὲ ἐλειψεν. Ἀνέλαβον ὁμως τὸν ἀγῶνα καὶ ὅτε μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ζοφεροῦ ἐκείνου ὑπογείου ἐξοδόν μας, ἐνθα διεμείναμεν ἐπὶ τρεῖς ὁλοκλήρους ἡμέρας — τρεῖς αἰῶνας, ἡ νίκη δαφνηφόρος ἐπῆλθε νὰ στέψῃ τὰ ὄπλα μας εἰς τὰς δύο μετὰ τῶν Φράγκων συναντήσεις μας, ἡ ἐλ-

πίς ἤρχισε καὶ πάλιν νὰ εἰσδύῃ εἰς τὴν καρδίαν μου, ὑποθαλαπομένη καὶ ὑπὸ τῆς παρουσίας τῆς Ἑλένης. Πρὸ τριῶν ὁμῶς ἡμερῶν τὰ πράγματα ἠλλαξαν φάσιν· πρῶϊαν τινὰ ἡμέρας ἀποφράδος ἡ σκηνὴ τῆς Ἑλένης εὐρέθη κενὴ καὶ ὁ ἐξῴθεν σκοπεύων φρουρὰς εὐρέθη πεπνιγμένος διὰ βρόχου σχοινίου· ὡσεὶ δὲ ὁ ἄγγελος τῆς νίκης καὶ τῆς ἐλπίδος ἐφαίνετο ἀντιπροσωπευόμενος ὑπὸ τῆς Ἑλένης τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἤττα ἐντελής ἐπηκολούθησε τὴν ἐξαφάνισίν της. Ἐκτοτε καταστροφή γενικὴ παρεκώλυσε τὰ διαβήματά μας, τὸ ἐν τρίτον τοῦ στρατοῦ μας ἐξώλωθρεῦθη ἐν τρισὶ ἡμέραις καὶ τρεῖς τῶν ἀνδρειοτέρων ὀπλαρχηγῶν μας, ὁ Δῆμος, ὁ Χαρίλαος καὶ ὁ Ἀριστοδήμος ἔπεσον ἐν ταῖς μάχαις. Ἐπεσον τοῦλάχιστον ἐκεῖνοι ἀφοῦ πρῶτον ἔστρωσαν πρὸ αὐτῶν ἰκανόν σωρὸν ἐχθρικών πτωμάτων, ἐκδικούμενοι οὕτω τὰ ἐκ τῆς οἰκογενείας αὐτῶν θύματα. Σήμερον δὲ τὴν πρῶϊαν ἔλαβον εἰδῆσιν οἱ ἐπαρχία τοῦ Μιστρά ὑπετάγη καὶ πάλιν εἰς τὰ Φραγκικὰ ὄπλα. Καὶ λέγεις νὰ ἐγκαρτερῶ! . .

ΣΥΜΒΩΝ

Σὺ ἀπώλεσες νέαν μελλόνουμόν σου ἐγὼ ὁμως ἔχασα υἶόν ὃν ἐπανεῦρον ἀφοῦ τὸν ἐζήτηουν ἐπὶ δέκα πέντε ἔτη Ἐγκαρτερῶ ὁμως, ὑπομένω καὶ ἐλπίζω ἐπὶ τὸν Θεόν.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

ὦ! ναί, ὁ Λεάνδρός σου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ Λύκου συναθροίσεώς μας δὲν ἀνεφάνη λοιπὸς πλησίον ἡμῶν. Ἴσως καὶ αὐτὸς συνελήφθη αἰχμάλωτος. . . Συγγνώμην ἔαν

ἀνέξεσα τῆς καρδίας σου πληγὴν βα-
θειαν. Ὑπάρχουσι λοιπὸν λύπαι μεγα-
λείτεραι τῆς ἰδικῆς μου. ὦ! ἡ λύπη
ἐβάρυνεν ἐφ' ἡμῶν τὴν καρδίαν.

ΣΥΜΕΩΝ

Ἐγκαρδιοῦ, τέκνον μου! Τὸ μέλλον
εἶναι ἄδηλον καὶ ἡ τύχη εὐστροφος
(γονυκλίνει καὶ ἀναγκάζει τὸν Χαμά-
ρετον νὰ γονυπετήσῃ). Θεὲ Παντεπόπτα,
Θεὲ τῶν μαχῶν, εἰσακούσον τῆς εὐχῆς
τῶν δούλων σου! (μικρὰ σιγή).

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

(ἀνεγειρόμενος) Σὲ εὐχαριστῶ! οἱ
λόγοι σου, πάτερ μου, ἐπέφερον αἴσιον
ἀποτέλεσμα, ἡ ἐλπίς ἤρξατο καὶ πάλιν
εἰσχωροῦσα ἐν ἐμοί. ὦ! ναι, θὰ
ἀγωνισθῶ, διαγωνίζων εἰς τοὺς μετα-
γενεστέρους τὸ ὄνομα τῆς φίλης πα-
τρίδος καὶ ἐὰν ἀποθάνω τὸ ὄνομά μου
θὰ αὐξήσῃ τὸν μακρὸν κατάλογον τοῦ
μαρτυρολογίου τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας πε-
σόντων. . . Ἡ ἐξαφάνισις ὁμως τοῦ
υἱοῦ σου συνδέεται καὶ μετὰ τῆς ἐξα-
φανίσεως τοῦ Σωτηρίου, τοῦ πατρὸς
τῆς Ἑλένης, τί νὰ ἔγειναν;

ΣΥΜΕΩΝ

Ὁ χρόνος θὰ τὸ δείξῃ! (πλησιάζει
πρὸς τὸ βῆθος) Ἴδὲ τοὺς πολεμιστάς
σου δειπνοῦντας μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὸ
πλευρόν!

ΧΑΜΑΡΕΙΟΣ

(πλησιάζων πρὸς τὸ βῆθος) ὦ! ναι!
δειπνήσατε ἀνέτως, καλοὶ τῶν ὄπλων ἐ-
ρασταὶ καὶ τῆς ἐλευθερίας πρόμαχοι,
ἴσως αὔριον δειπνήσατε ἐλεύθεροι. Πά-
τερ μου, ἀπόψε θὰ δοθῇ τὸ τελευταῖον
κύπημα. Ὑπαγε καὶ δεήθητι ὑπὲρ ἡ-

μῶν! (ὁ Συμεὼν ἀπέρχεται· μικρὰ σι-
γή.) Ἑλλάς. . . Ἑλένη. . . οἱ μόνοι
ἔρωτές μου. . . (κινεῖται ἵνα ἀπέλθῃ δε-
ξιόθεν ἀλλὰ συναντᾶται εἰς τὰ προσκή-
νια μετὰ τοῦ Ραϊμούνδου).

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ καὶ ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Πῶς! ὁ Ραϊμούνδος! . . .

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἐγὼ αὐτός.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Τί ἔγινες; ἀπὸ τεσσάρων ἡμερῶν ἔ-
χω νὰ λάβω εἰδήσεις σου. Εἰξεύρεις τί
συνέβη;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Τί συνέβη;

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ

Ἠττήθημεν δίς. Πλὴν θὰ πολεμήσω-
μεν καὶ θὰ νικήσωμεν. Διατί δὲν μᾶς
ἔδωκες εἰδήσεις σου;

ΡΑΙΜΟΥΝΔΟΣ

Ἐὰν δὲν ἐλάβετε εἰδήσεις μου, τοῦ-
το προέρχεται ἐξ αἰτίων ὅπως ἀνεξαρ-
τήτων τῆς θελησίως μου. Ὁ Βιλλαρ-
δουῖνος ὑποπτευθεὶς με, μὲ κατεσκόπευ-
εν ἐκ τοῦ πλησίον καὶ μόλις σήμερον
ἠδυνήθη νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν
του ἵνα ἔλθῃ καὶ σὲ εὖρω. Τί σκοπεύ-
εις νὰ πράξῃς;

(ἔπεται).

10. ΦΡΑΓΚΟΙ ΚΑΙ ΜΩΡΑΙΤΑΙ

(Συνέχεια, ἴδε τεύχος ΙΑ'. σελ. 508).

ΧΑΜ. Τί σκοπεῖω νὰ πράξω; Αὐριον ἄμα τῆ ἀνατολῆ τοῦ ἡλίου γενικὴ μάχη συναρθῆσεται εἰς ἣν ἢ ὅλοι αἱ Φράγκοι πρέπει νὰ ἐκλείψωσιν ἢ ἡμεῖς ἅπαντες πρέπει νὰ πέσωμεν.

ΡΑΙΜ. Ἄφρων! Τί μέλλεις νὰ πράξης! ἢ μάχη αὕτη τὴν ὁποῖαν αὐριον μέλλεις νὰ συνάψης εἶναι ἢ κταστροφὴ τῶν Ἑλλήνων.

ΧΑΜ. Εἶναι ἡ σωτηρία των!

ΡΑΙΜ. Τὴν ὥραν ταύτην οὐκ τοῦ Βιλλαρδουίνου μετὰ πύλουριθμὸν στρατοῦ βαδίζει καθ' ἡμῶν ἐνῶ αὐτὸς ὁ Βιλλαρδουίνος σταθμεύει μετὰ τινος ἀποσπάσματος εἰς ἀπόστασιν δύο ὥρων ἐντεῦθεν περιμένων τὴν υποχώρησίν σας ἵνα σὰς ἐξολοθρεύσῃ ὁλοσχερῶς.

ΧΑΜ. Αἶ, καλὰ! Αὐτὴν τὴν νύκτα λοιπὸν θὰ βαδίσωμεν κατὰ τοῦ Βιλλαρδουίνου ἵνα τὸν προλάβωμεν. Σαλπικταί . . .

ΡΑΙΜ. ὦ, πρὸς Θεοῦ, Χαμάρετε, μὴ διατάξῃ τὴν κίνησιν ταύτην.

ΧΑΜ. Διατί;

ΡΑΙΜ. Ὑπάρχει ἄλλο μέσον ἀσφαλέςτερον ἵνα νικήσῃς.

ΧΑΜ. Ἄλλο μέσον;

ΡΑΙΜ. Ἀσφαλέςτατον!

ΧΑΜ. Εἰπέ το.

ΡΑΙΜ. Μοὶ ὑπόσχεσαι ὅτι θὰ παραιτηθῇς τοῦ πρώτου σχεδίου σου;

ΧΑΜ. Ποίου σχεδίου;

ΡΑΙΜ. Τοῦ σχεδίου τῆς κινήσεως κατὰ ταύτην τὴν νύκτα;

ΧΑΜ. Ἐάν τὸ μέσον ἦναι καλὸν, ναί.

ΡΑΙΜ. Τότε ἀκουσον. Εἰς μέρος ἀπέχον ἐντεῦθεν δύο ὥρας, καὶ οὐ τὴν θέσιν θέλω σοὶ ὀρίσει κατόπιν, σταθμεύει ὁ Βιλλαρδουίνος μετὰ δισχιλίων Φράγκων. Σοὶ δίδω τὸ σύνθημα τῆς ἐν τῷ μέρει ἐκείνῳ εἰσόδου, διαλύεις τὴν ἐνταῦθα στρατοπέδον, οἱ ἀρχηγοὶ μεταμφιεσθε, εἰσέρχεσθε εἰς ὥραν τινα τῆς

νυκτὸς ταύτης καὶ δεδομένου τινὸς συνθήματος ὁ ἕξω σταθμεῖων στρατὸς σου ἐπιχειρεῖ τὴν ἐξοδὸν ἐνῶ οἱ ἐντὸς μετημφιεσμένοι δραστηρίαν ἀντίδρασιν ἐπιφέρτε εἰς τοὺς Φράγκους. Συλλαμβάνεις τότε τὸν Βιλλαρδουίνον, καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Φράγκων ἐκλείψαντος, τὸ ἔργον τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ Μωρέως ὅπερ ἐπεχειρήσας εἶναι ἡμιτετελεσμένον. Πῶς σοὶ φαίνεται;

ΧΑΜ. Ὁραῖον καὶ ἀσφαλές. Ὁραῖον τὸ μέρος καὶ ἀνάγγειλόν μοι τὸ σύνθημα.

ΡΑΙΜ. Ὑπάρχουν πρῶτον συμφωνίαι καὶ ἐξηγήσεις.

ΧΑΜ. Συμφωνία καὶ ἐξηγήσεις! Ὅποια;

ΡΑΙΜ. Ναί, συμφωνία εἰς ἃς πρέπει νὰ ὑποβληθῇ καὶ ἐξηγήσεις τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἀκούσῃς. Ὡς συμφωνίαν σοὶ προτείνω τὸν ὄρον τῆς παραδόσεως εἰς ἐμὲ τῆς μνηστῆς σου Ἑλένης καὶ ἐξηγητὴν τούτου σοὶ δεικνύω τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτά μου.

ΧΑΜ. Τί! . . . ἀλλ' ἢ Ἑλένη δὲν εὐρίσκειται πλέον ἐνταῦθα, τὴν προπαρελθοῦσαν νύκτα ἐγένετο ἄφαντος ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῆς.

ΡΑΙΜ. Τὸ εἰξεύρω!

ΧΑΜ. Τὸ εἰξεύρεις! Ἐ, μὰ τὸν Θεὸν πρέπει νὰ γνωρίζῃς τότε καὶ τὸν ἄρπαγά της.

ΡΑΙΜ. Ὁ ἄρπαξ αὐτῆς εἶμαι ἐγώ!

ΧΑΜ. Σὺ! ὦ Θεέ μου, σὲ εὐχαριστῶ! (δράττων τὸ ξίφος του).

ΡΑΙΜ. (ξιφουλκῶν) Αἶ! μήπως νομίζῃς ὅτι ἔχεις παιδάριον ἐνώπιόν σου! Θὰ παλαίσωμεν, πλὴν ἐκατέρων ἡμῶν ὁ θάνατος δὲν θὰ ὤρελῃσῃ οὐδένα! Ἐάν σὺ μὲν μὲ φονεύσῃς, κατεστράφη, ἐάν ἐγὼ δὲ σὲ φονεύσω δὲν ἐπιτυχάνω τοῦ ποθομένου. Εἶναι λοιπὸν καλλίτερον νὰ θέσωμεν τὰ παιγνίδια ταῦτα εἰς τὰς θέσεις των καὶ νὰ συνομιλήσωμεν ἐπ' ὀλίγον.

ΧΑΜ. ὦ λύσσα μου, κατευνάσθητι!

ΡΑΙΜ. Ἀκουσον λοιπὸν! Ἠγάπων τὴν μνηστῆν σου καὶ διὰ νὰ τὴν ἀπολαύσω, σὲ ἠκολούθησα ἔχων τὸν σκοπὸν νὰ τὴν συζητήσω ἐγὼ καὶ ὄχι σὺ. Τούτους σκοποὺς μου τούτους ἐφανέρωσα τὴν ἐπιέραν τῆς ἐν τῷ Σπηλαίῳ τοῦ Λύκου συνόδου μας καὶ εἰς τὸν πατέρα της Σωτήριον, ἀλλ' αὐτὸς μωρὸς καὶ

άνοητος ἐνόμισεν ὅτι δύναται νὰ μὲ κατασπρέψῃ ἀναγγέλλων τὰ σχέδιά μου εἰς σέ· κεῖται ἤδη ὁμως πτώμα ἄνευ ψυχῆς εἰς τὰς σχισμάδας τοῦ σπλαίου ἐκείνου, ἀποτίσας τὴν πρῶτην τῆς θραύτητός του. Ναί, ἐγὼ σοὶ ἔκλεψα τὴν Ἑλένην νομίζων ὅτι ἡδυνάμην νὰ πειθαναγκάσω αὐτὴν νὰ μὲ ὑπακούσῃ ἀλλὰ μὲ τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τὴν χεῖρα ἠπέλει νὰ φονευθῇ ὅποτε ἐπλησίαζον αὐτήν.

ΧΑΜ. Τῆς εὐγενούς νεανίδος!

ΡΑΙΜ. Ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς λύσεως μου συνέλαβον σχέδιον, ἀφεικτικῶς παραχωροῦν μοι τὴν ἐπιτυχίαν. Σοὶ δίδω τὸν Βιλλαρδουῖνον πρέπει νὰ μοι δώσης τὴν Ἑλένην. Ἄνθρωπον ἀντὶ ἀνθρώπου.

ΧΑΜ. Πῶς;

ΡΑΙΜ. Θὰ μοι δώσης ἔγγραφον διαταγῆν σου πρὸς αὐτὴν νὰ μοι ὑπακούσῃ εἰς ὅ,τι τὴν διατάξω. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ ἐκεῖνῳ θὰ ἀρνήται συνάμα τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτά σου.

ΧΑΜ. Ἄ! κακοδργε . . .

ΡΑΙΜ. Περιττοὶ οἱ λόγοι. Ὁ καιρὸς ἐπίγει, ἢ ἀπάντησίς σου.

ΧΑΜ. Ὁ,τι δῆποτε καὶ ἂν συμβῇ σοὶ ἀρνοῦμαι. Καὶ ἐτόλμησες νὰ μὲ τὸ προτείνῃς τοῦτο εἰς ἐμέ. Μοχθηρῆ, κακότροπε, νομίζεις ὅτι θὰ συγκατανεύσω εἰς τοῦτο. Ἡ Ἑλένη θὰ γίνῃ καὶ πάλιν ἰδική μου, ναί, ὀρκίζομαι εἰς τὴν ψυχὴν μου ὅτι δὲν θὰ ἐξέλθῃς ἐντεῦθεν ζῶν καὶ ἄς γίνῃ ὅ,τι γίνῃ.

ΡΑΙΜ. Ἄλλ' ἢ πατρίς;

ΧΑΜ. ὦ! ἢ πατρίς, ναί, ἢ πατρίς! ἢ λύτρωσις τῆς πατρίδος μου κρέμαται ἀπὸ τῆς ἀτιμώσεως τῆς Ἑλένης. ὦ! ὄχι, εἰς μόνην τὴν ἰδέαν ταύτην ὁ νοῦς μου ἐπανίσταται. Ὅχι, ὄχι! . . . ὦ Ἑλένη, ὄν τὸ ὀπιον ἡγάπησα, νὰ σὲ παραδώσω ἐγὼ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀτίμου τούτου.

ΡΑΙΜ. Προτιμᾷς λοιπὸν νὰ ἴδῃς αὐτὴν εἰς χεῖρας τοῦ θανάτου.

ΧΑΜ. Τί νὰ πράξω; (ὡσεὶ καθ' ἑαυτὸν) Παραληρθεῖς ἄθλιε! Ἄλλ' ἢ πατρίς, τί σημαίνει μία γυνὴ ἐνώπιον τῆς πατρίδος. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος σοὶ προσφέρει τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος σου καὶ σὺ ἀρνείσαι! Ἐλλ' ἢ Ἑλένη! ὦ, ὄχι! ἄς ἴδω αὐτὴν νεκράν πλὴν

ἀτιμασμένην ποτέ! (πίπτει κεκοπικκῶς ἐπὶ τοῦ ἔδρανου).

ΡΑΙΜ. Οὐ λέλυθέ σοι ὁ τιμητρός τε καὶ πατρός καὶ τῶν ἄλλων ἀπάκτων τιμιώτερόν ἐστιν ἢ πατρίς καὶ ἀγιώτερον καὶ ἐν μείζονι μοίρα.

ΧΑΜ. (ἀνεγειρόμενος) ἄ!

ΡΑΙΜ. Εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ καθήκοντός σου ὁμιλοῦσα! Καὶ τιμιώτερον καὶ ἐν μείζονι μοίρα! ἀκουεῖς;

ΧΑΜ. Ναί· πρέπει νὰ κάμω καὶ αὐτὴν τὴν θυσιάν· ὦ πατρίς μου . . . Ἄ! . . . εἰπέ μοι τὸ μέρος.

ΡΑΙΜ. Θὰ μοι γράψῃς ἐκεῖνο;

ΧΑΜ. Ναί. Λέγε.

ΡΑΙΜ. Τὸ μέρος περὶ οὗ οὐδέ ὠμίλου ἐστὶν ἡ μὴνὴ τοῦ προφήτου Ἡλίου κατεχομένη τάνυν ὑπὸ τῶν Φράγκων. Τώρα . . .

ΧΑΜ. Μὴ βιάζεσαι· ἀφέθῃς λοιπὸν σὺ ὁ Ραῖμουῦδος νὰ ἀπατηθῇς ἅπαξ μόνον. Αἶ! Ραῖμουῦνδε, ἐγὼ αὐτὸς τώρα θὰ ἀντιπροσωπεύσω τὴν θεῖαν ἐκδίκησιν. Ἐπρεπε νὰ σκεφθῇς ὅτι ἀπὸ τὸ ποτήριον εἰς τὰ χεῖλη εἶναι πολὺ. Σοὶ εἶπον ὅτι δὲν θὰ ἐξέλθῃς ἐντεῦθεν ζῶν καὶ δὲν θὰ ἐξέλθῃς!

ΡΑΙΜ. (ὡσεὶ δεσμευθεὶς ὅλος ὑπὸ τοῦ βλέμματος τοῦ Χαμαρέτου) Πῶς;

ΧΑΜ. Τέρας, ἐχίδνης γέννημα, λάβε τὴν ἀμοιβὴν τῶν κόπων σου! (δι' ἀστραπιαίου κινήματος σπάται ἐγχειρίδιον καὶ βυθίζει αὐτὸ εἰς τὸ στήθος τοῦ Ραῖμουῦνδου).

ΡΑΙΜ. (πίπτων καὶ ἐκπνέων) Ἄ!

ΧΑΜ. (πρὸς τινὰ φρουρὸν) Σάλπισον σὺ τὸ ἀνακλητήριο καὶ συγκάλεσον ἐνταῦθα τοὺς ἀρχηγούς· ἀκούεται σαλπισμὸς ἐνῶ ταύτοχρόνως ἀκούονται φωναὶ « εἰς τὰ ὄπλα » εἰσερχονται μετὰ τινὰ λεπτά ὁ Δοξαπατρῆς, ὁ Σγουρδὸς, ὁ Συμεὼν καὶ πολλοὶ ὄπλαρχηγοί.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΧΑΜΑΡΕΤΟΣ, ΣΥΜΕΩΝ, ΣΓΟΥΡΟΣ,
ΔΟΞΑΠΑΤΡΗΣ καὶ ὄπλαρχηγοί.

ΧΑΜ. Συναθροίσατε ἅπαντα τὸν στρατὸν

καὶ ἐτοιμάσατε αὐτὸν δι' ἀναχώρησιν, ἐγκαταλείψατε τὰς σκηνὰς καὶ ἀνάψατε πυρὰς ἐπὶ τῶν λόφων ὅπως οἱ Φράγκοι ἐξεπατηθῶσιν. Ἄς διαλυθῇ ὁ στρατός καὶ ἕκαστος ἰδίως ἄς παρευθῇ πρὸς τὴν μονὴν τοῦ προφῆτου Ἡλιοῦ κατεχομένην ὑπὸ τῶν Φράγκων. Ὁ Δοξαπατρῆς ἐπιφορτίζεται τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀναχωρήσεως καὶ καθ' ὁδὸν ἀναγγέλλω αὐτῷ τὰς περαιτέρω ὁδηγίας μου. Ἐμπρὸς, ἄγωμεν· διότι ὁ καιρὸς εἶναι πολὺτιμος. (ἰπέρχονται· μετὰ μικρὸν ἡ σκηνὴ φωτίζεται διὰ πυρῶν· εἰσέρχονται ἀριστερόθεν ὁ Σωτήριος, ἠλλοιωμένος καὶ ὁ Αἰμίλιος).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ καὶ ΑΙΜΙΛΙΟΣ

ΣΩΤ. Ἴδου τὸ μέρος. Αἱ προαισθήσεις μου δὲν μὲ ἠπάτησαν.

ΑΙΜ. Ναί, ἔχεις δίκαιον. Ἴδου αἱ σκηναὶ καὶ πόρωθεν αἱ πυρὶ φαίνονται.

ΣΩΤ. Καλὲ μου νέε, παρητήρησον μήπως εὑρίσκεται κατάλληλόν τι μέρος ἵνα καθίσω διότι εἶμαι λίαν κεκοπιᾶκός.

ΑΙΜ. Ἴδου, πλησίον τῆς σκηνῆς ἐκείνης ὑπάρχει ἀγροτικὸν τι ἐδῶλιον ἐκ ἄρτου ἐπίτηδες κατασκευασμένον δι' ἄνθρωπον κεκμηκότα. (ὁ Σωτήριος πορεύεται ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ Αἰμιλίου εἰς τι ἐδῶλιον κείμενον πλησίον τῆς σκηνῆς καὶ κάθηται· πλησίον αὐτοῦ ἴσταται ὁ Αἰμίλιος) Πῶς εἴθε σήμερον, Σωτήριε;

ΣΩΤ. Καλὰ, καλὰ, χάρις εἰς σέ, Λεάνδρέ μου. . .

ΑΙΜ. ὦ! μὴ μὲ ἀποκαλῆτε δι' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος· τὸ ὄνομα τοῦτο ὀδυνηρῶς μοὶ ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην μου τὸν γέροντα πατέρα μου. Ἐπὶ στιγμὴν ἐνόμισα ὅτι διείδον ἐν τῇ πατρικῇ ἀγκάλῃ τὴν ἐλπίδα τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς γαλήνης, ἀλλ' ἀνεπιστρέπτει ἀπώλετο αὐτῇ. Πού νὰ ἦναι ἄρα γε τώρα ὁ πατήρ μου;

ΣΩΤ. Εἶναι μετὰ τῶν Μωραϊτῶν καὶ ἂν

δὲν ἀπατώμαι νομίζω ὅτι εὑρισκόμεθα πλησίον αὐτῶν.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ Ναί, ἀλλὰ πόσον ἡ καρδία μου πάλλῃ.

ΣΩΤ. Καὶ νομίζεις ὅτι ἡ ἰδική μου κτυπᾷ ὀλιγώτερον; σὺ φοβεῖται μὴ τυχὸν δὲν εὔρης τὸν πατέρα σου ἐν τοῖς ζῶσιν, ἐγὼ ὅμως φοβούμαι διὰ τὴν θυγατέρα μου· ἀσθενὲς καὶ ἀδύνατον πλάσμα, τί νὰ ἐγίνεν ἄρα γε ἐν μέσῳ τοῦ κοπετοῦ τῶν μαχῶν; Πιστευσόν με, υἱέ μου, ὅτι ὅσον ὁ υἱὸς καὶ ἂν ἀγαπᾷ τὸν πατέρα του οὐδέποτε ἡ ἀγάπη αὐτοῦ δύναται νὰ ἀνισταθίῃ τὴν ἀνεξάντλητον τῶν γεννητῶρων στοργήν. Ἐπιτα πῶς θὰ δυνηθῶ νὰ ἶδω τὸν Χαμάρετον καὶ τοὺς περὶ αὐτόν; μὲ ποῖον βλέμμα θὰ δυνηθῶ νὰ ἀντίδω τὸ ἀγνόν καὶ ἐκ τοῦ πυρὸς τῆς ἐλευθερίας διορατικὸν αὐτῶν βλέμμα, ἐγὼ ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ὀπριοῦ ἐχαράχθη ἀνεξίτηλοι ἴχνησι τὸ στίγμα τῆς προδοσίας, ἰδιοτελείας καὶ δοξολανίας. ὦ! διατί, Λεάνδρέ μου, διατί δὲν μὲ ἄφητες νὰ ἀποθάνω ὅτε ἔπεσον ὑπὸ τὴν χεῖρα τοῦ Ραιμούνδου· θὰ ἀπέθνησκον τότε εὐτυχῆς διότι θὰ ἐξήγγιζον διὰ τοῦ θανάτου μου τὰ πρῶτα ἁμαρτήματά μου. ὦ! τίς μοὶ διαβεβαίωσεν ἄρα γε, ὅτι δὲν θὰ μὲ ἀποστραφοῖσι πάντες, τίς μοὶ ἐγγυᾶται ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ θυγάτηρ μου, τὸ τέκνον μου, ἡ ἐλπίς τοῦ γήρατός μου, δὲν θὰ μὲ περιφρονηθῇ; τίς οἶδεν ἴσως τώρα καθ' ἣν στιγμὴν ὀμιλοῦμεν, ἂν ὁ Χαμάρετος, καὶ ἡ Ἐλένη κοιμῶνται τὸν νύδυμον ὑπὸν τῆς αἰωνιότητος! καὶ ἡ αἰτία εἴμ' ἐγὼ, ὦ Θεέ μου, Θεέ μου!

ΑΙΜ. Ἡ μετάνοια ἐξήλεσεν τὸν ἁμαρτωλόν.

ΣΩΤ. Καὶ ὀνομάζεις μετάνοιαν τὴν ἐξέγερσιν τῆς φωνῆς τῆς τυπτομένης συνειδήσεως; ὄχι, δὲν εἶναι μετάνοια αὕτη εἶναι τύψις συνειδότος κοινῆ εἰς κάθε κακοῦργον. Πλὴν ὄχι, ὁ κακοῦργος ὑποκύπτει τὴν πρώτην φοράν ὑπὸ τὰς φωνὰς τῆς συνειδήσεώς του, ἐνῶ ἐγὼ ἐπὶ δέκα καὶ πέντε ὀλοκλήρους ἡμέρας ἐξῆτα κλαίων καὶ ὀδυρόμενος. Ναί, Θεέ, μετενόησα, μετανῶ εἰλικρινῶς δι' ὅσα ἔπραξα καὶ ἐλπίζω νὰ μὲ συγχωρήσης. Ἄλλ' ἄρα γε ὁ Χαμάρετος θὰ πιστεῦσῃ τὴν μετάνοιάν μου

ταύτην. "Ω! κάλλιον νά μάθω ἢ νά διατε-
λῶ ὑπὸ τὴν θανάσιμον ταύτην ἀβεβιότητα.
Χαμάρτε! (πορευόμενος πρὸς τὸ βάθος) 'Ε-
λένη! Χαμάρτε, Χαμάρτε! . . . 'Ελένη,
κόρη μου προσφιλῆς, ὁ πατήρ σου ἔφθασεν...
'Ελένη . . . Χαμάρτε . . . Οὐδεὶς . . . Σὲ
παρακαλῶ. Αἰμίλιε, ὕπαγε, ἐρεύνησον παν-
ταχοῦ . . . τὸ στρατόπεδον εἶναι ἐδῶ . . .
αἱ πληροφορίαι ἄς ἐλάδωμεν εἶναι ἀσφαλεῖς...
ἄλλως τε δὲν ἀπατώμεθα. Ἰδοὺ αἱ σκηναί,
ἰδοὺ αἱ πυραί. Ὑπαγε, ἐγὼ δὲν δύναμαι,
αἱ πόδες μου δὲν ὑπακούουσιν εἰς τὴν φωνὴν
τῆς θελήσεώς μου! (ἕπερχεται ἐκ τοῦ βάθους
ὁ Αἰμίλιος· ὁ Σωτήριος ἐπανακάθεται εἰς τὸ
ἐδιώλιον βαρυστενάζων) ἀκούεται κώδων ἐκ-
κλησίας' μετὰ τινα λεπτά εἰσέρχεται ὁ Αἰ-
μίλιος).

Αἰμ. Εἴμεθα ἀτυχεῖς, Σωτήριε· οὐδεμία
ψυχὴ ζῶσα εὐρίσκεται εἰς τὸν τόπον των.
Αἱ πυραὶ καίουσιν, αἱ σκηναὶ εὐρίσκονται εἰς
τὰς θέσεις των πλὴν οὐδεὶς οὔτε Φράγκος,
οὔτε Μωραίτης εὐρίσκεται ἐνταῦθα,

ΣΩΓ. Ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος!

Αἰμ. "Α! ἰδοὺ εἰς χωρικός ὅστις ἔρχεται
πρὸς τὰ ἐδῶ. "Ας τὸν ἐρωτήσωμεν ἴσως μά-
θωμέν τι. (εἰσέρχεται δεξιόθεν χωρικός τις
κρατῶν λαμπάδα ἀνά χεῖρας· ἔχει τὸ ἦλος
βλακῶδες).

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΑΙΜΙΛΙΟΣ καὶ ΧΩΡΙΚΟΣ.

Αἰμ. Καλέ μου ἄνθρωπε . . .

ΧΩΡ. "Ω, ὦ! οἱ Φράγκοι! Χριστὲ καὶ
Παναγία!

Αἰμ. Δὲν εἴμεθα Φράγκοι, ἀλλ' ἠθέλωμεν
νά σὲ ἐρωτήσωμεν ποῦ πηγαίνεις;

ΧΩΡ. Δὲν εἴσθε Φράγκοι μὰ... οὔτε Χρι-
στιανοὶ δὲν εἴσθε τότε.

Αἰμ. Τί λέγεις;

ΧΩΡ. "Αμὲ βέβαια! Γιὰ νά μ' ἐρωτήσῃς
ποῦ πηγαίνω. Δὲν ξέρεις πῶς αὔριον οἱ Ρω-
μιοὶ γιορτάζουσι τὴν Εὐαγγελίστρα τὴν Πα-
ναγίαν καὶ ὅτι κάθε Ρωμῖος πάγει στὴν ἐκ-

κλησιὰ γιὰ νά προσευχηθῇ. Νὰ κ' ἐγὼ τώρα
πάγω στὸν ἐσπερινὸν ὅπου θὰ κολλήσω κί'
αὐτὸ τὸ κερὶ ποῦ τῶταζα ὅταν ἦτανε ἄρ-
ρωστη πέρυσιν ἢ καλὴ μου ἢ γυ αἰκούλα.
Βρὲ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, λὲς πῶς δὲν εἶσαι
Φράγκος μὰ τότε τί εἶσαι;

Αἰμ. Γί σὲ μέλλει. Στάτου καὶ ἀποκρίσου
μας εἰς ὅ,τι θὰ σὲ ἐρωτήσωμεν.

ΧΩΡ. "Ελεος, ἀφέντη! δὲν ἔκαμα τίποτε'
εἶναι κρίμα τὰ παιδιὰ μου, πῶνε τὸν ἀρι-
θμὸν ὀκτῶ καὶ ἡ γυναικὰ μου πῶνε ὡμορφ-
σὰν τὸ κρῦο νερό.

Αἰμ. "Αφες τὰς φλυαρίας καὶ ἀποκρίσου
μας. Εἶσαι ἀπὸ τὰ μέρη ταῦτα;

ΧΩΡ. (τρέμων) Ναί, ἀφέντη.

Αἰμ. Εἰπέ μοι, ἐδῶ ἐστρατοπέδευεν ὁ Χα-
μάρτος;

ΧΩΡ. ("Α! εἶναι κατάσκοπος). "Οχι... ναί...
ὄχι... ναί... . . .

Αἰμ. Καὶ πότε ἀνεχώρησαν;

ΧΩΡ. Καὶ μῆγαρις εἰξέρω κ' ἐγώ.

Αἰμ. Σιγῆ... τὸ εἰξέρεις! πρέπει νά μ.
ἀποκριθῆς. (δράττει αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς).

ΧΩΡ. Βρὲ ἀδελφοὶ δὲν ξέρω τίποτε! δὲν
ἔκαμα τίποτε. Κριτὰδες εἴσθε σεῖς καὶ μὲ
σταματᾶτε μέσα στὴ μέση τοῦ δρόμου μου
καὶ μ' ἀρωτᾶτε τί καὶ πῶς καὶ ξέρω κ' ἐγώ.
"Αρῆσέ με, βρὲ ἀδελφέ, καὶ δὲν θὰ προηθά-
σω τὴν ἐκκλησιὰ

Αἰμ. Πρέπει νά μᾶς ἀποκριθῆς ἢ μὰ τὸν
Θεόν... . .

ΧΩΡ. "Οχι, βρὲ ἀδελφέ, σὲ τὸ λέγω· μὴ
δὲ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μὴ τὸ κάμης. Εἶ αι μὲλ
ῶρα ποῦ οἱ Μωραίται τὰ πρόμνηταν ὄξαφνα.

Αἰμ. Καὶ ποῦ πῆγαν;

ΧΩΡ. "Εγὼ δὲν ξέρω. Μὰ τώρα ἐρχόντας
κατ' ἐδῶ εἶδα δύο τρεῖς ποῦ πηγαίνανε, καὶ
τοὺς ἠρώτησα, μὲ εἶπανε πῶς θὰ πᾶνε λείει
εἰς τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ τὸ μοναστήρι. Ποιὲς
ξέρει πάλιν αὐτὸς ὁ θεὸς Χαμάρτος τί
σκαρφίττει γιὰ τὴν ἐλευθερίά μας' καὶ σὰς
τὸ λέγω ἐμπιστευτικὰ ὅτι θὰ γίνωμεν κ' ἐ-
μεῖς ἐλεύθεροι μὲν ἡμέραν καὶ τότε ἔχομεν
νά δώσωμεν τοὺς σκυλόφραγκους . . . ὄχι . . .
δὲν τὸ λέγω!

Αἰμ. Εὐχαριστῶ, καλέ μου ἄνθρωπε. Πῆ-

γαίνε τώρα εἰς τὴν δουλειά σου, καὶ λάβε τοῦτο διὰ τὴν ὥρην πώχασες. (τῷ ἐγχειρίζει νόμισμά τι).

Χωρ. Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, ἀφέντη μου. (Ὡ, αὐτός δὲν θὰ ἦναι κατάσκαπος γιὰ τὸ οἱ κατάσκοποι μὲ τὸ τουφέκι τὰ κυνηγοῦνε αὐτά).

Σωτ. Μὴ ἀργοπορίας, Αἰμίλιε. Ὑπάγωμεν, ὑπάγωμεν καὶ εἰς τὴν μονὴν τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ. Εἰξεύρεις ποῦ κεῖται;

Αἰμ. Ναί. Ἀπέχει δύο ὥρας ἐντεῦθεν. Ἄγωμεν. (ἀπέρχονται δεξιόθεν).

Χωρ. Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς πολυετίζη, ἀφεντάδες. Τί καλοὶ ἄνθρωποι! (ἀπέρχεται ἀριστερόθεν).

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ Ζ΄.

Διάδρομος ἐν τῇ μονῇ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ· πρὸς τὸ βάθος ἀριστερόθεν θύραι πολλαὶ μὲ σταυροὺς ἐπ' αὐτῶν δεξιόθεν εἴσοδος· πρὸς τὰ ἡμισκῆνια τοῦ βάθους δεξιόθεν φαίνεται στοά τις ἐκτεινωμένη ἐπ' ἄπειρον καὶ εἰς τὸ πέρασ αὐτῆς παράθυρόν τι. Ὁ διάδρομος οὗτος εἶναι ἰσόγειος καὶ ἐκ τοῦ παραθύρου φαίνεται ὁ κῆπος τῆς μονῆς. Ἀριστερόθεν μεγάλη θύρα σιδηρά. Πρὸς τὴν θύραν ἀριστεροῦς τῆς σκηνογραφίας ταύτης πολλοὶ μοναχοὶ συνδιαλέγονται χαμηλοφώνως.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΜΟΝΑΧΟΙ.

Α. Οὕτω λοιπὸν, πάτερ Φραγγίσκε, ὁ Ραϊμούνδος ἀνεχώρησεν;

Β. Ναί· ἀπὸ τῆς πρωίας καθ' ἣν τὰ φραγκικὰ στρατεύματα κατέλαβον τὰς πέριξ πεδιάδας.

Α. Κι δὲν ἐπανῆλθεν ἔκτοτε; (ὁ β. κατανεύει). Παράδοξον ἄλλ' ἡ νέα ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἔφερον ἐνταῦθα ποῦ εἶναι;

Β. Διαμένει κεκλεισμένη ἐν τῷ δωματίῳ τῆς;

Γ. Ἡ ἄριξις ὅμως αὐτῆς τῆς νέας, ἥτις ἐν παρόδῳ εἰρήσθω εἶναι ὠραιότατη, μὲ κάμνει νὰ συμπεραίνω ὅτι τεκταινεται τι.

Β. Τί; μήπως ἡ ὠραιότης τῆς νέας ταύτης ἐδεδέχασε καὶ αὐτόν;

Α. Πολὺ τὸ φοβοῦμαι.

Γ. Πιρρηθήσατε χθὲς τὸ ἐσπέρας ἐν τῷ δάσει τῆς ἀσυνήθης ἐκείνης κίνητιν;

Α. Ναί. Πλήν τί ἦτο;

Γ. Μαντεύσατε.

Α. Πῶς νὰ μαντεύσω;

Γ. Ἡ-ο ὁ Μωραϊτικὸς στρατὸς ὅστις περιεκύκλωσε τοὺς Φράγκους.

(εἰσέρχεται ὁ Βιλλαρδουίνος διὰ τῆς ἀριστερόθεν θύρας).

ΣΚΗΝΗ Β.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ καὶ ΜΟΝΑΧΟΙ.

Βιλλαρ. Ἀπατήσθε, καλοὶ μου γέροντες. Οἱ στρατιῶται ἦσαν ἰδιοί μου μεταμφισθέντες εἰς Ἕλληνας. Τοῦτο εἶναι μυστήριον τὸ ὁποῖον ἀργότερον θὰ γνωρίσητε. Οἱ πεμψθέντες ὑπ' ἐμοῦ στρατιῶται ἐξενίσθησαν ὅλοι;

Μοναχ. Α. Μάλιστα.

Βιλλαρ. Ὁ Ραϊμούνδος εἶναι ἐνταῦθα;

Μοναχ. Α. Ὁχι, ἐξῆλθεν ἅμα τῇ στρατοπεδεύσει τοῦ στρατοῦ καὶ δὲν ἐπανῆλθεν ἔκτοτε.

Βιλλαρ. Δὲν ἐπανῆλθεν! Ἡ δὲ νέα τὴν ὁποίαν ἀπέστειλεν ἐνταῦθα;

Μοναχ. Α. Εἶναι ἐκεῖ.

Βιλλαρ. Ἐχει καλῶς. Ἀποσυρθῆτε, καὶ ὅ,τι ἴδητε, ὅ,τι ἀκούσατε μὴ ἐγρηθήτε. (ἀπέρχονται οἱ μοναχοὶ δεξιόθεν· ὁ Βιλλαρδουίνος ἀνοίγει θύραν τινὰ δι' ἧς ἐξέρχεται ἡ Ἑλένη).

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ καὶ ΕΛΕΝΗ.

Βιλλαρ. Πλησίαστον ὠραία μου Ἑλληνίς· μὴ φοβῶ!

Ελ. Ἄφες με, δὲν σέ εἶπα πλέον ὅτι δὲν θέλω νὰ σέ βλέπω;

Βιλλαρ. Διὰ τί, Μὴ σοβοῦ! ὁ ὁμιλῶν σε δὲν εἶναι πλέον ὁ τρομερὸς δεσπότης καὶ ἄρχων ἄλλ' ὁ εὐπειθέστερος ὑπήκοος τῶν νευμάτων σου!

Ελ. Κύριε . . .

Βιλλαρ. Κύριός σου ὄχι, ἀλλὰ δούλος σου, ὑποταγῆς σου. Ἄ! ἄφες τὴν κατῆφειαν αὐτὴν καὶ σκέφθητι ὅτι ὁ αὐθέντης τῆς χώρας σου εἶναι ἔτοιμος νὰ ἱκανοποιήσῃ ὅλας σου τὰς θελήσεις.

Ελ. Θελησίς μου, κύριε, εἶναι νὰ μὲ ἀφήσῃτε ἤσυχον.

Βιλλαρ. Σὰς δυσαρεστοῦσι τὰ θυμιάματα ἐνός λάτρου τῆς καλλονῆς;

Ελ. Λησμονεῖτε, κύριε, ὅτι ὁμιλεῖτε πρὸς τὴν μνηστῆν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ἑλλήνων;

Βιλλαρ. Καὶ τίς οὗτος ὁ ἀρχηγός;

Ελ. Ὁ Χαμάρτος!

Βιλλαρ. Χαμάρτος! χά! χά! χά!

Ελ. Τὸν ἀνῆρωπον αὐτὸν τὸν ὁποῖον τοσοῦτον ἀναίδῶς ἐξέθριξες διὰ τοῦ περιφρονητικοῦ γέλωτός σου τὸν ἀγαπῶ! τὸν ἀγαπῶ ὅσον μισῶ σέ, τύραννε τῆς πατρίδος μου!

Βιλλαρ. Μὲ μισεῖς; τὸ ἀξίζω ἄ, ἄ γε. Πίστευσόν με, Ἐλένη, οὐδέποτε γυνὴ ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτῳ ἐπέπνευσεν αἰφνιδίως τόσον σφοδρὸν ἔρωτα ὡς σὺ, καὶ σὺ ἀνταμείβεις τοιοῦτον ἔρωτα διὰ μίσους. Ἐάν ἤξευρες, Ἐλένη, πόσον σέ ἀγαπῶ . . . ἐάν ἤθελες νὰ γίνης ἰδική μου τὰ πάντα ἤθελον εἶσθαι ἰδικά σου ἢ οἰκουμένη αὐτῇ, ἐάν ἤθελες, θὰ ἔκυπτεν ἐνώπιόν σου τιμὰς, δόξαν, πλοῦτη, ἔρωτα διακαῆ, τὰ πάντα σέ προσφέρω καὶ σὺ ἀρνείσθαι ἐν ναὶ εἰπέ μου καὶ ὁ τολμηρὸς κύριός σου θὰ μεταβλήθῃ ἀμέσως εἰς δούλόν σου πρόθυμον, ὃν ἐν φίλημά σου θὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἰσόθεον. Εἰς τὰς τιμὰς αἱ σοὶ προσφέρω, εἰς τὰ πλοῦτη αἱ σοὶ δωρῶ ἀπαντᾶς διὰ περιφρονήσεως, εἰς τὰς πρωτάσεις ἀντιτάσεις ἀπειλῆν καὶ εἰς τὸν ἔρωτα μῖσος. Πλὴν διατί;

Ελ. Διότι ὅλαι οἱ Ἑλληνίδες μισοῦν τοὺς τυράννους. Διότι ἡ ἐλευθερία εἶναι δι' αὐτὰς ὁ μεγαλύτερος τῶν ἐρώτων.

Βιλλαρ. Μὴ ἐξάπτουσαι δὲ τόσον! Εἶται ὠραία, τώρα, ὠραιότατη! ἡ ἀγανάκτησις διπλασιάζει τὴν καλλονὴν σου καὶ τὸ ἐκσεύγον πῦρ ἀπὸ τοῦς ὠραίους ὀφθαλμούς σου εἰσέρχεται εἰς τὰς φλέβας μου καὶ μὲ ἀνάπτει τὴν φλόγα πλειότερον . . . Ἀγαπᾶς τὸν Χαμάρτετον; μάθε λοιπὸν ὅτι αὐτὸς εἶναι κατεστραμμένος! Μυρία ξίφη περιμένουσιν αὐτὸν ἔξωθεν ἵνα, ὅταν ἔλθῃ νὰ μᾶς προσβάλῃ, εὖρη τὸν ἐκ τῆς ἡττικῆς θάνατον ἀντὶ τῆς δόξης.

Τώρα, κυρία, ἀφοῦ ἐγίνης χήρα πρὶν νὰ γίνης νύμφη εἶναι δίκαιον νὰ σκεφθῆς καὶ διὰ τὸ μέλλον σου. Εἶται νὰ καὶ τὸ διπλοῦν στέμμα τῶν χαρίτων καὶ τῆς ὠραιότητος κοσμεῖ τὸ ἀνθηρὸν μέτωπόν σου. Ἐγεννήθης διὰ τὸ βασιλεύς! ἐπιποθεῖς τὴν εὐτυχίαν σου; συναίνετον νὰ γίνης ἰδική μου, καὶ θέλεις ἀναθῆ τόσον ὑψηλὰ ὅσον οὐδὲ κἄν ἐφηντάσθης; εἰπέ ἐν ναὶ καὶ θέλεις ἰδῆ τὸν ἄρχοντά σου ἀνακηρύσσοντά σε βασίλισσαν! (γονυπετεῖ) Ἐθόθ!

Ελ. Ἄτιμε, ποταπὲ καὶ μοχθηρὲ Φράγκε, ἰδοὺ ἡ ἀπάντησίς μου! (τὸν ραπίζει).

Βιλλαρ. ὦ! Τὸ ράπισμα αὐτὸ εἶναι ἡ καταδίκη σου! Τώρα θὰ γίνης ἰδική μου, ἰδική μου διὰ πάντοτε! Εἶται δούλη μου, καὶ δὲν δύνασαι, δὲν ὀφείλεις νὰ ἀντισταθῆς εἰς τὰς πράξεις τοῦ κυρίου σου. Σὲ διατάττω νὰ μὲ ὑπακούσῃς.

Ελ. Ποτέ!

Βιλλαρ. Ποτέ! θὰ σέ πειθαναγκάσω εἰς τοῦτο διὰ τῆς βίας. (λαμβάνει αὐτὴν εἰς τοὺς βραχίονάς του καὶ τὴν σῦρει (γονυπετῆς ἡ))

Ελ. ὦ! ἄφες με, σέ ἐξορκίζω! πλὴν ὄχι, ἄ! (δράττει τὸ ἐγχειρίδιον ἀπὸ τῆς ζώνης του καὶ ἀνίσταται) ὀπισθοχωρεῖς, τρέμεις;

Βιλλαρ. Ὀχι, πληξόν με! Τί γλυκύτερον νὰ ἀποθάνω διὰ τῆς χειρὸς σου.

Ελ. Τότε λάβε!

Βιλλαρ. Ἐν φίλημα ποῖν.

Ελ. Ἰδοὺ τὸ φίλημά μου! (ἐνῶ ἀνυψοῖ τὴν χεῖρα διὰ νὰ τὸν κτυπήσῃ, ὁ Βιλλαρδουῖνος δι' ἐπιτηδεῖου κινήματος ἀρπάζει τὸ ἐγχειρίδιον καὶ τὸ ρίπτει).

Βιλλαρ. Ἄ, τώρα σὲ κρατῶ! (δραττόμε-

νος αὐτὴν τῶν χειρῶν) εἶπαι πλέον ἰδική μου, διὰ παντός ἰδική μου!

Ελ. Ἄφες με, ἄφες με!

Βιλλαρ. Ρογῆρε! (εἰσέρχεται ἰππότης τις) λάβε τὴν γυναῖκα ταύτην καὶ κλείσε τὴν ἀσφαλῶς, εἶναι αἰχμάλωτος!

Βλ. (συρμένη βία) Ἄθλιοι! ἐπέστη ἡ τελευταία σας ὥρα (ἀπέρχονται ὀριστερόθεν εἰσέρχονται δεξιόθεν ὁ Σωτήριος καὶ ὁ Αἰμίλιος).

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ καὶ ΑἸΜΙΛΙΟΣ.

Αἰμ. ὦ; νὰ ἤκουσα φωνάς.

Σωτ. Ἐφθάσαμεν τέλος! Μετὰ μακρὰς περιπλανήσεις ἐφθάσαμεν, ἀλλ' ἄρα γε θὰ τοὺς ἐπανεύρωμεν ζῶντας; ὁ Θεὸς θὰ ἦναι ἔλεως πρὸς ἡμᾶς;

Αἰμ. Θάρρει, Σωτήριε. Ὁ Θεὸς ἔχει ἀνεξάντλητον τὸ ἔλεός του.

Σωτ. ὦ, πόσα ὑπέστην κατ' αὐτά;! αἱ κακουχίαι μου ἴσως ἐξιλεώσωσι τὰ ἐγκλήματά μου.

Αἰμ. Μὴ ἀνωφελῆ λύπην. Ἄς δράμωμεν μόνον ἵνα εὕρωμεν τὸν Χαμάρτεον καὶ εἰδοποιήσωμεν αὐτὸν περὶ τοῦ κινδύνου ὅστις τὸν ἐπαπειλεῖ.

Σωτ. Ναί, δράμωμεν! διότι ἡ τύχη ἦτις μᾶς ἔθεσε μάρτυρας ἀοράτους τῆς ἐν τῷ δάσει συνδιαλέξεως τοῦ Βιλλαρδουίνου μετὰ τοῦ ἰππότου ἐπέινου μᾶς ἐπρομήθευσε ταυτοχρόνως καὶ τὰ μέσα τοῦ νὰ εἰδοποιήσωμεν τὸν Χαμάρτεον. εἶναι ἐπιδέξιος ὁ Βιλλαρδουίνος εἰς τὴν στρατηγικὴν πλὴν οὐχ ἦττον εἶναι καὶ ὁ Χαμάρτεος ἀντὶ νὰ περικυκλωθῆ θὰ περικυκλώσῃ αὐτὸς τοὺς Φράγκους ἂν εἰδοποιηθῆ.

Αἰμ. Ναί, Σωτήριε! θὰ εἴμεθ' ἡμεῖς οἱ λυτρωταὶ τοῦ Χαμάρτεου καὶ ἐργαταὶ τῆς ἐλευθερίας μας καλοὶ.

(ἐνῶ ἀπέρχονται δεξιόθεν συναντῶνται μετὰ τοῦ Χαμάρτεου εἰσερχομένου μετὰ τῶν ἐξῆς)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΧΑΜΑΡ. ΣΓΟΥΡ. ΣΥΜ. ΣΩΤΗΡ. ΑἸΜΙΛΙΟΣ, Συναμῶται.

Σωτ. Ὑψίστε Θεὸς, ὁ Χαμάρτεος!

Χαμ. Ὁ Σωτήριος, ἐδῶ!

Αἰμ. Ὁ πατὴρ μου!

Συμ. Υἱέ μου! (ἐναγκαλιζονται)

Χαμ. Ἀλλὰ ποῦ εἶπες τόσον καιρόν; πῶς...

Σωτ. Καιρὸς δι' ἐξηγήσεις δὲν εἶναι. Ἐχάσαμεν τὰ ἴχνη σας. Ἴδου τὸ πᾶν. Ὁ καιρὸς κατεπείγει ἀποκρίθητι μοι καθαρῶς. Ὁ στρατὸς σου ἄγνωτος στρατοπεδεύει ἐν ταῦθα;

Χαμ. Ναί.

Σωτ. Τότε ἐχάθητε! διότι ὁ Βιλλαρδουίνος ὅστις ἀνεκάλυψε τὴν ἔλευσίν σας περικύκλωσεν ὄπισθεν.

Χαμ. Τὸ εἰξεύρω διότι τὸ ἐμάντευσα. ὦ! ἦτο ἄριστον τὸ σχέδιον τοῦ Βιλλαρδουίνου. Προσβαλλόμενοι οἱ Μωραῖται κατα πρόσωπον, περικυκλωθέντες ὑπὸ τῶν ἐν τῷ δάσει καὶ τῇ Μονῇ ταύτῃ κεκλεσμένων Φράγκων, ἔχοντες ὄπισθεν αὐτῶν τὸ δάσος πυρπολούμενον, θὰ ἐχάνοντο βεβαίως ἐὰν δὲν ἐλάμβανον τὰ μέτρα μου. Δὲν θέλω εἰς οἰδένα ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐξηγηθῶ. Τοῦτο μόνον σᾶς λέγω ὅτι ἅπαντες οἱ ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ κεκλεισμένοι μοναχοὶ καὶ ἰππῶται ἐσφάγησαν ὑπ' ἐμοῦ καὶ τῶν συνοδῶν μου εἰσελθόντων διὰ τινος κρυφίας θύρας. Καὶ τώρα περὶ τὸ μεσονύκτιον σφαγὴ γενικὴ θὰ ἀρχίσῃ καὶ ὁ ἥλιος τῆς αὔριον θὰ φωτίσῃ τὴν ἐλευθερίαν μας. Ὁ κόσμος ὅλος θὰ ἐκπλαγῆ, ἀλλὰ αἱ σκιαὶ τῶν προγόνων μας, εἰς τὰ βάθη τῶν τάφων κείμεναι, θὰ σκιρτήσωσιν ἐκ χαρᾶς. ὦ! ἡ εὐτυχία μας, Σωτήριε, εἶναι πραγματικὴ ἀλλ' ἔχει καὶ τὴν μεγίστην δόσιν τῆς λύπης! Ἡ κόρη σου, ἡ μνηστὴ μου δὲν εἶναι πλέον μεθ' ἡμῶν.

Σωτ. Ἀπέθανεν!

Χαμ. εἶθε νὰ ἀπέθνησκεν! Ἄνηρπάγη νύκτα τινὰ ἐκ τῆς σκηνῆς τῆς ὑπὸ τοῦ Ραϊμούνδου. Ἐξεδκήθηον φονεύσας τὸν μουσαρόν ἀλλὰ τὴν Ἐλένην δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρω.

Ἐνόμιζον ὅτι εὐρίσκεται ἐνταῦθα ἀλλ' ἤπατώμην.

Σωτ. ὦ Θεέ μου, ἀρκετά με ἐτιμώρησες! (εἰσέρχεται ἡ Ἑλένη ἀριστερόθεν, ἐνδεδυμένη ἱπποτικὴν στολὴν, κατηρῆς. Πορεύεται μέχρι τινός καὶ εἶτα ἀναγκυριάζεται ὑπὸ τοῦ Χαρμέτου.)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΕΛΕΝΗ καὶ οἱ ἄνω.

Χαμ. Ἐλένη, κόρη οὐραγία! . . .

Ελ. (ὡσεὶ ἐξεγειρομένη ἐκ ληθάργου) ὦ Γ-ψιστε Θεέ! ὁ πατήρ μου, ὁ Λέων! (ἰναγκυρίζονται).

Σωτ. Κόρη μου!

Χαμ. Ἐλένη . . . πλὴν διατί αὐτὴ ἡ στολή.

Ελ. Ἐκλείσθην ὑπὸ τοῦ Βιλλαρδουίνου εἰς δωμάτιον διότι δὲν ἐνέδωκα εἰς τὰς αἰσχρὰς προτάσεις του καὶ ἐνεδύθην αὐτὴν τὴν στολὴν ἵνα διέλθω ὡς ἱππότης καὶ ἐκδικηθῶ διὰ τοῦ θανάτου του διὰ τὰς ὕβρεις ἃς μοὶ προσέψεν. Ἀλλ' ἡ ἐκδίκησις θὰ τελεσθῆ ἰὺν ὑφ' ἡμῶν.

Χαμ. ὦ ἄγγελε τοῦ οὐρανοῦ! ἔσο ἦσυχος καὶ ἐντὸς ὥρας θὰ λάβῃς αὐτήν. Φίλοι μου, ἐστὲ βέβαιοι νῦν περὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος· ὁ ἄγγελος τῆς νίκης ἐπανῆλθε καὶ πάλιν μεθ' ἡμῶν ἰὰ σχέδιά μας εὐοδῶνται καὶ οἱ Φράγκοι θὰ ἀπέλθωσιν ἀνεπιστρεπτὲ τοῦ Μωραῖος.

(εἰσέρχεται ἀριστερόθεν διὰ τῆς μεγάλης θύρας ὁ Βιλλαρδουίνος).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΒΙΛΛΑΡΔΟΥΙΝΟΣ, ἱππῶται καὶ οἱ ἄνω.

Βιλλαρ. (εἰς ἰωνικῶς) Ἀληθῶς;

Χαμ. Ὁ Βιλλαρδουίνος! . . . καλὰ . . . εἰς αἰχμάλωτός μου!

Βιλλαρ. Ἀπατάσθε, κύριοι! Εἶθε σεῖς αἰχμάλωτοί μου. Νομίζετε ὅτι με κρατεῖτε; πόσον πλανᾶσθε! τὴν ὥραν ταύτην ἅπας ὁ

στρατός μου εὐρίσκεται ἑτοιμος νὰ ἐπιπέσῃ εἰς τὸ πρῶτον σύνθημά μου καὶ σὺς ἐξολοθρεύσῃ. Ἠπατήθητε, φίλοι μου, καὶ ἠπατήθητε οἰκτρῶς νομίζοντες ὅτι θὰ εὐρητε τὸν Βιλλαρδουίνον ἀνέτοιμον. Ἄ! τὸ παιγνίδιον δὲν ἦτο παιδικόν.

Χαμ. Μὴ παραφέρεσαι, Βιλλαρδουίνε. Τὸ σκῆπτρον τῆς αὐθεντίας σου ἀπὸ μιᾶς τριχῆς κρέμαται τὴν ὥραν ταύτην. Σὲ διαβεβαίω καὶ πάλιν ὅτι ὁ ἀπατηθεὶς δὲν εἶμαι ἐγώ.

Βιλλαρ. Ἄφρων! θὰ ἰδῆς ἐκ τῶν κελλίων τῆς μονῆς ταύτης, εἰς ἣν ἀπερικέπτως κατέφυγες, ἐξερομένους ἄνδρας ἑτοιμοὺς εἰς ἐν νεῦμα μου νὰ σὲ ἐξολοθρεύσωσιν.

Χαμ. (ὑπομειδιῶν) Ὁ χρόνος θὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων σου.

Βιλλαρ. Ρογῆρε! Ρολάνδε! ἐγερθῆτε!

Χαμ. Μάτην φωνάζεις τοὺς κατοίκους αὐτῆς τῆς μονῆς! μετέστησαν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς, ποσηγηθέντες. Σὺ δὲ εἶσαι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μας· ἀλλὰ δὲν εἴμεθα ἄνδρσι, Βιλλαρδουίνε! θὰ περιμείνωμεν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μάχης καὶ εἶτα θ' ἀποφασίσωμεν περὶ σοῦ.

Βιλλαρ. ὦ λύσσα! (συρίζων) Καιρὸς, ἀνδρεῖοί μου Φράγκοι!

Χαμ. Δίδεις τὸ σύνθημά σου πλὴν καὶ ἐγὼ θὰ δώσω τὸ ἰδικόν μου. (στεντορείως ἐκ τοῦ παραθύρου) «Μωραῖος καὶ Ἐλευθερία!

(γιγῆ) ὅλοι μένουσιν ἀγωνιῶντες· τὸ σύνθημα τοῦ Χαρμέτου ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ πολλῶν ἐξωθεν ἀκούεται ἦχος σάλπιγγος· θόρυβος μάχης μετὰ φωνῶν· εἰσέρχεται δρόμῳ εἰς Μωραῖτης).

ΣΚΗΝΗ Η'.

Φρουρὸς καὶ οἱ ἄνω

Φρουρὸς. Ἀρχηγέ, δράμε! Ὁ Δοξαπατρῆς σὲ περιμένει! περιεκυκλώθημεν πανταχόθεν καὶ οὐδεμία ἐλπίς νίκης μᾶς ὑπολείπεται πλέον! Ἐνῶ ἀπ' ἐνός οἱ Φράγκοι ἐτρέπησαν εἰς φυγὴν ἐξ ἀπροόπτου καταληθθέντες ἀπ' ἐτέρου ἠττήθημεν! Δράμε! διότι πάντες ἀνυπομόνως σὲ ἀναμένουσιν.

Βιλλαρ. Ἀκολουθήσατέ με, ἵνα προλάβω-
μεν τὰς ἐνεργείας του! (ἀπέρχεται μετὰ τῶν
ἱπποτῶν χωρὶς νὰ παρατηρηθῆ ὑπὸ τῶν Μω-
ραϊτῶν).

Χαμ. Φίλοι μου, μὴ δειλιάσωμεν! Ἡ ἐ-
πιτυχία θὰ στέψη τὰ ὄπλα μας! Ἐλένη, μεί-
νον μετὰ τοῦ πατοός σου καὶ τοῦ Συμεών.

Βλ. Ὅχι! Θέλω νὰ ἦναι πλοσίον σου,
ὅταν νικήσης ἢ ἀποθάνῃς!

Χαμ. Τότε, ἐμπρός, φίλοι μου! εἶναι και-
ρὸς πλέον νὰ ἀναμνησθῶμεν τῶν ἐνδόξων
προγόνων μας! (ἀπέρχονται ὅλοι ἐκτὸς τοῦ
Σωτήριου καὶ Συμεών· ὁ θόρυβος αὐξάνει· τὸ
δάσος πυρπολούμενον φωτίζει τὴν σκηνήν).

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ καὶ ΣΥΜΕΩΝ.

Σωτ. Θεέ μου, μὴ ἐφαρμόσης τὸ λόγιόν
σου ἐπ' ἐμοῦ. α' Ἀμαρτίαι γονέων ἐπὶ τὰ
τέκνα.»

Συμ. Ὑψιστε Δημιουργέ! ἐπίβλεψον ἐφ'
ἡμῶν. (γονυπετοῦσιν ἀμφοτέρω καὶ προσεύ-
χονται ἐνῶ ὁ θόρυβος ἐπιτείνεται ἔξωθεν· ὁ
Σωτήριος ἀνίσταται καὶ πορεύεται εἰς τὸ πα-
ράθυρον).

Σωτ. Ὑψιστε Θεέ!

Συμ. Τί εἶναι;

Σωτ. Ἐλθέ... βλέπετε ἐκεῖ... οἱ Μωραῖται
φεύγουν... ὁ Χαμάρετος ἔρχεται πρὸς τὰ ἐ-
δῶ... μετὰ τῆς Ἐλένης...

Συμ. Ὡ τύχη, τύχη!

Σωτ. Ναί· καταράσθητι τὴν εἰμαρμένην
διότι ἀπηλαύσαμεν τὰ τέκνα μας ἐν τῇ δου-
λείᾳ τῆς πατρίδος μας. (εἰσέρχεται ὁ Χαμά-
ρετος μετὰ τῆς Ἐλένης).

ΣΚΗΝΗ Ι'.

ΧΑΜΑΡ, ΕΛΕΝΗ, ΣΙΜ. καὶ ΣΩΤΗΡΙΟΣ.

Χαμ. Φίλοι μου, ἐπὶ μικρὸν ἢ ἐλπίς εἰσέ-
δουσεν εἰς τὴν καρδίαν μας καὶ εἶτα ἀπωλέ-
σαμεν αὐτήν.

Βλ. Λέων μου!

Χαμ. Πᾶσα ἐλπίς ἀπωλέσθη· κατεστρά-

φημεν! οἱ ἄνθρωποι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ὑπο-
μείνωσι πλείοτερον! περιζωσθέντες ἐτράπη-
σαν εἰς φυγὴν. (ὁ θόρυβος ἐπιτείνεται ἔξω-
θεν) Ἴδού ἀρχίζει ἡ γενικὴ σφαγή. (ἀκούον-
ται φωναὶ ἔξωθεν: Κλείσατε τὴν ὀπισθοχώ-
ρησιν! μὴ ἀφήσετε οὐδένα νὰ φύγῃ!) Πλὴν
ὄχι, δὲν εἶναι δυνατὸν ἴσως εἶναι καιρὸς ἀ-
κόμη. Πάτερ μου, τὴν εὐλογίαν σου! ὑπάγω
νὰ ἀποθάνω εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης ἢ νὰ
νικήσω! Ἐλλάς, ἱερὰ γῆ τῆς ἐλευθερίας, ἐπὶ
πολὺν καιρὸν μένουσαν ὑπὸ τὸν ζυγὸν σὲ εἶ-
δον καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἐπιζήσω! εἰς τὸν
δοῦλον ἢ ζωὴ δὲν παρέχει ρόδα καὶ ἄνοθη—
χαίρετε!

Βλ. Λέων, ὦ Λέων!

Χαμ. Ἐλένη, ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἴδῃς τὸν μνη-
στῆρα σου δοῦλον καὶ πάλιν; Πάτερ μου, εὐ-
λόγησον με.

Συμ. Ἔσο εὐλογημένος, τέκνον μου.

Χαμ. Ἐώρα ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶν! (εἰσέρ-
χεται ξιφίτης).

Συμ. Θεέ Παντοπότα! ἐπίβλεψον ἐφ' ἡ-
μῶν (ἐπιτείνεται ὁ θόρυβος· ἡ σκηνὴ φωτί-
ζεται ἀπὸ τινος ἐκ τοῦ δάσους καιομένου).

Βλ. (μετὰ τοῦ Συμεών λέγοντος τὰ ἄνω)
Ἄειπάρθενε, θέσον ἡμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην σου.
Φύλαττε τὸν Χαμάρετον καὶ δὸς αὐτῷ τὴν
νίκην.— Ἄλλ' ὦ Θεέ μου... ἔρχεται τις δρο-
μαίως! (εἰσέρχεται ὁ Αἰμιλιος ἀριστερόθεν).

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ καὶ οἱ ἄνω.

Αἰμ. Νίκη, νίκη!

Σωτ. Συμ. Ελέν. — Πῶς;

Αἰμ. Ὅτε ὁ στρατὸς ἡμῶν ἐτρέπετο εἰς
φυγὴν καὶ ἕκαστος περὶ τῆς ἑαυτοῦ σωτη-
ρίας ἐφρόντιζεν, ὅτε ἀπελπισία γενικὴ κα-
τεῖχε τὰς καρδίας μας, φθάνει ὁ Χαμάρετος
καὶ διὰ βροντοῦδος· φωνῆς, φωνῆς, θείας, λέ-
γει: Ἕλληνες, ποῦ φεύγετε! δὲν ἐβαρύνθητε
νὰ φέρητε τὰς ἀλύσεις τῆς δουλείας; Στρέ-
ψατε διὰ νὰ πέσητε μετὰ τὸ ξίφος εἰς τὰς
χεῖρας ὅπως δειξήτε εἰς τὸν κόσμον τὴν
καταγωγὴν σας! Καὶ τότε μετὰ τοῦ Σγου-
ροῦ μανιώδης συναβροῦζει τοὺς στρατιώτας

καὶ ἐπιτίθεται λυσσῶδῶς κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Δοξαπατρῆς συναθροίσας τοὺς ἄλλους καὶ ἐνθαρρύνας αὐτοὺς ἐπετέθη ἐκ τῶν νώτων. Μετὰ δὲ δύο ὁρμῶν εὐρεθέντες οἱ Φράγκοι ἐτράπησαν εἰς αἰσχροὴν φυγὴν ἀφέντες τοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας αὐτῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ὁ Βιλλαρδοῦνος ὅστις ἀπὸ ὑψηλοῦ περιεσκόπει τὴν τροπὴν τῆς μάχης διέταξε γενικὴν ὑποχώρησιν καὶ ᾤδυσεν εὐθὺς πρὸς τοῦ Μιστρά τὴν ὁδόν. Ἄλλ' ἐκεῖ νέα προσβολὴ τὸν ἐπερίμενον ὀπισθεν λόφου τινὸς ἐκρύπτετο τάγμα τι Ἀρκαδίων ὅπερ ἐπιπεσὼν κατ' αὐτῶν τοὺς ἐξωλόθρευσεν ὀλοσχερῶς.

Σωτ., Συμ.—Εἶναι δυνατόν;

Αἰμ. Παρατηρήσατε τὰ στρατεύματά μας ἐπιστρέφοντα τροπαιοῦχα. (ἀκούεται μουσικὴ) Ἴδού καὶ ἡ μουσικὴ ἥτις χαρμωδῶς ἀναγγέλλει τὴν νίκην ἡμῶν. (εἰσέρχεται ὁ Χαμαρέτος, Σγουρός, Δοξαπατρῆς καὶ λοιποὶ συνωμόται).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ.

ΧΑΜΑΡ. ΕΛΕΝΗ, ΣΩΤ. ΣΥΜ. ΑΙΜΙΛ.
ΣΓΟΥΡ. ΔΟΞΑΠ. καὶ Συνωμόται.

Χαμ. Εὐχαριστῶ, Θεέ μου! Ἴδού καὶ πάλιν ὁ παιὰν τῆς ἐλευθερίας ἀντηγῶν εἰς τὰ ὄρη σου, Ἑλλάς μου φιλότατη! Ἐλένη, εἰς σὲ ἀνήκω τώρα!

Ελ. Δέων μου! (ἐναγκαλιζόνται)

Σωτ. ὁ Θεὸς εἶναι ἐπιεικής!

Συμ. Λέανδρέ μου!

Αἰμ. Πάτερ μου! (ἐναγκαλιζόνται) Πόσον εὐτυχὴς θὰ ἦμην ἐὰν εἶχῃ ἡ Εὐτυχία!

Δοξαπ. Ὁ Μωρέας ἔγινεν ἐλεύθερος! δόξα πατρί!

Σγουρ. (λαμβάνων τὴν χεῖρα τοῦ Χαμαρέτου.) Φίλε μου!

(ἡ μουσικὴ ἐξακολουθεῖ νὰ παιανίζῃ ὁ Σγουρός μετὰ τοῦ Σωτηρίου ἴστανται ὀπισθεν τοῦ Χαμαρέτου καὶ τῆς Ἐλένης ἐνηγκαλισμένων καὶ σχηματίζουσι μετ' αὐτῶν σύμπλεγμα, ἐνῶ ὁ Συμεὼν θεωρεῖ τὸν Αἰμίλιον περιπαθῶς.—ὁ Δοξαπατρῆς ἐκ τοῦ ἀν-

τιθέτου μέρους τῆς σκηνῆς περιεργάζεται τοὺς πάντας μὲ συμπαθῆς ὕφος — εἰκὼν — ἡ αὐλαία καταπετάννυται βραδέως, τῆς μουσικῆς παιανιζούσης).

ΤΕΛΟΣ.